

AKTIA OYJ

VUOSIKERTOMUS 2012

Aktia

Pankki | Varainhoito | Vakuutus | Kiinteistönvälitys

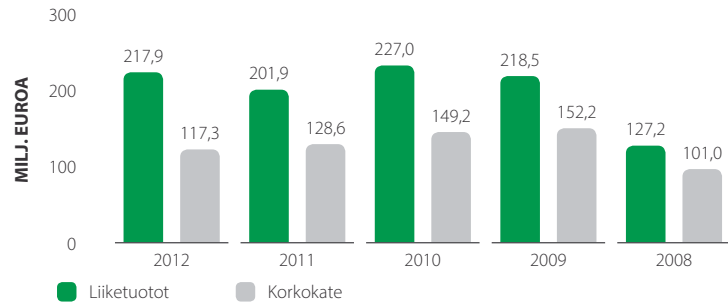
Aktia tarjoaa yksilöllisiä ratkaisuja laajasta pankki-, omaisuudenhoito-, vakuutus- ja kiinteistönvälityspalvelujen valikoimastaan. Aktian toiminta-alueita ovat pääkaupunkiseutu, rannikko ja kasvukeskukset.

Vuosi 2012 lyhyesti

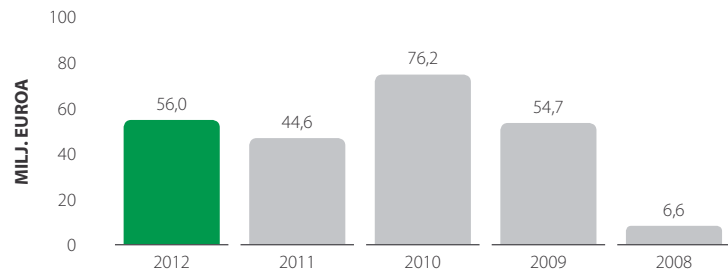
- **Liikevoitto jatkuvista toiminnoista oli 56,0 (44,6) miljoonaa euroa** ja vuoden tulos jatkuvista toiminnoista 40,3 (34,1) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos oli 0,74 (0,53) euroa.
- **Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista oli 6,4 (10,5) miljoonaa euroa.**
- **Hallitus ehdottaa osingon korottamista 0,36 (0,30) euroon osakkeelta.** Tämän lisäksi ehdotetaan 0,14 euroa pääomanpalautusta osakkeelta, mikä vastaa Aktia Vahinkovakuutus Oy:n myynnistä saatua voittoa.
- **Aktia päättää keskusluottolaitospalvelunsa ja rakentaa uuden peruspankkijärjestelmän** osana konsernin kustannusrakenteen parantamiseksi toteutettavaa Toimintaohjelma 2015:tä. Aktia Oyj:n ja Aktia Pankki Oyj:n sulautumista valmistellaan.
- **Aktia myi 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutusyhtiöstä** Folksamille ja Veritakselle.
- **Ensisijaisten omien varojen suhde parani 11,8 (10,6) prosenttiin ja vakavaraisuus 20,2 (16,6) prosenttiin.** Luvut ylittävät myös uudet tiukemmat viranomaisvaatet.

Aktia Oyj Vuosikertomus 2012 on käänös alkuperäisestä ruotsinkielisestä vuosikertomuksesta "Aktia Abp Årsredovisning 2012".

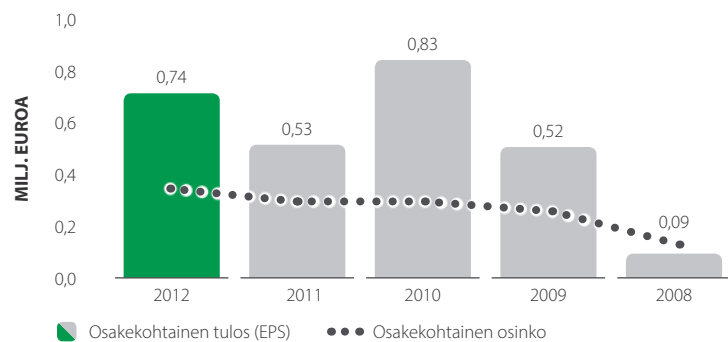
Liiketuotot ja korkokate

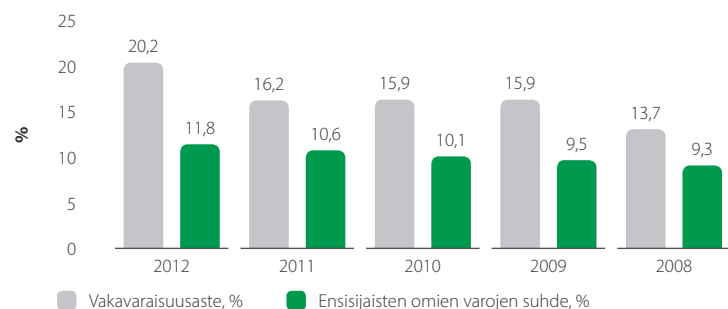
Liikevoitto jatkuvista toiminnoista

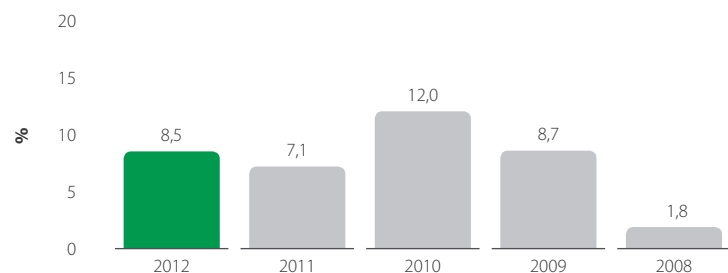
Osakekohtainen tulos ja osinko

Vakavaraisuus

Oman pääoman tuotto (ROE)

Sisältö

Aktia uudistuu	2
Osakepääoma ja omistajat 2012	4
Hallituksen toimintakertomus 2012	6
Toimintaympäristö	6
Luottoluokitus	6
Tulos 1–12/2012.	7
Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset	7
Vakavaraisuus	8
Segmenttikatsaus.	8
Konsernin riskipositiot.	10
Rahoitusvarojen arvostus	10
Riskikatsaus	11
Lähipiiri	12
Aktia hakee lupaa harjoittaa hypoteekkipankkitoimintaa	12
Toimintaohjelma 2015.	13
Muita tapahtumia vuoden aikana.	13
Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	13
Henkilöstö	13
Henkilöstöraha	13
Vuoden 2012 kannusteohjelma	13
Hallitus ja konserninjohto.	14
Konsernirakenteen muutokset.	14
Ehdotukset vuoden 2013 yhtiökokoukselle.	14
Osakepääoma ja omistajat	14
Näkymät ja riskit vuodeksi 2013	15
Hallituksen ehdotukset vuoden 2013 yhtiökokoukselle.	15
Viisivuotiskatsaus	16
Tunnusluvut	17
Laskentaperiaatteet	18
Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös	19
Konsernitalinpäätöksen liitetiedot	29
Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2012 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	117
Tilintarkastuskertomus	118
Hallintoneuvoston esitys	119
Aktia Oyj:n hallinnointiraportti	120
Hallitus	124
Konsernijohto	125

Aktia uudistuu

Meillä on syytä olla tyytyväisiä Aktian vuoden 2012 tulokseen. Onnistumimme kasvattamaan palkkiotuottoja ja parantamaan tulosta alhaisena jatkuneesta korkotilanteesta huolimatta. Tästä saamme kiittää uutta myyntiorganisaatiotamme ja myös parantunutta kustannustietoisuutta.

Kehityshankkeet maalissa

- Vuonna 2012 Aktiassa saatiin kuusi suurta kehityshanketta valmiiksi, kaikki ajallaan.
- Uusi, merkittävästi entistä käyttäjäystävällisempi verkkopankki on ollut menestys. Uusi yritysverkkopankki lanseerataan vuonna 2013.
- Konttoreiden uusi työväline "Myyjän työpöytä" joka tukee sujuvaa asiakaspalvelua otettiin syksyllä käyttöön.
- Myyntiorganisaatiota muokataan edelleen asiakasläheisyyden lisäämiseksi, ja voimme jo nähdä sen tuottavan tulosta.
- Sisäisen tiedonkulun parantamiseksi toteutettu intranetin uudistus saatiin päätökseen.
- Konttorien modernisointityö jatkuu. Neljä Aktian konttoria on nyt niin kutsuttuja Aktia Store -konttoreita ja tavoitteena on olla kymmenen vuoden 2013 loppuun mennessä.
- Back office -toiminnan keskittäminen kolmeen yksikköön on vapauttanut konttorien resursseja.

Kunnianhimoiset tavoitteet

Aktia kertoi syksyllä uusista tavoitteistaan ja käynnisti Toimintaohjelman 2015. Pitkään jatkunut alhainen korkotilanne ja tulevat viranomaisvaatimukset rasittavat Aktian kannattavuutta, joten meidän on tehostettava toimintaamme. Kannattavuuden kasvuun päästään mm. kustannusten leikkauksilla, tietotekniikan rakenneuudistuksella, yhtiön rakenteen yksikertaistamisella sekä korkeammilla myyntitavoitteilla. Kannattavuus on avain Aktian luottokelpoisuuden vahvistumiseen. Parempi luottoluokitus varmistaa kilpailukykyisen varainhankinnan, joka puolestaan mahdollistaa kannattavan kasvun.

Uusi pankkijärjestelmä

Suurin tulevien vuosien projekti on peruspankkijärjestelmän uudistaminen. Järjestelmäinvestointi, mukaan lukien siirtyminen vanhasta järjestelmästä, on 20–25 miljoonaa euroa, mikä vastaa kokonaisen vuoden tietotekniikkakuluja. Hinta on korkea, mutta moderni peruspankkijärjestelmä mahdollistaa selvästi tehokkaammat prosessit, ja IT-kulujen odotetaan laskevan merkittävästi pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on ottaa uusi järjestelmä käyttöön vuonna 2015.

Aktia Pankille myönnettiin hypoteekkipankkitoimilupa

Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muutoksen myötä Aktia Pankin kaltaiset talletuspankit voivat laskea liikkeeseen vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja, ns. covered bonds, suoraan omasta taseestaan. Finanssivalvonta on maaliskuussa 2013 myöntänyt hypoteekkipankkitoimiluvan Aktia Pankille. Tämä mahdollistaa nykyistä huomattavasti kustannustehokkaamman luotto-prosessin.

Aktia Oyj:n ja Aktia Pankki Oyj:n sulautuminen suunnitteilla

Aktian Toimintaohjelma 2015:een sisältyy pörssinoteeratun holdinyhtiö Aktia Oyj:n ja Aktia Pankki Oyj:n sulautuminen 1.7.2013. Sulautumisella saavutetaan yksinkertaisempi yritys rakenne, minkä odotetaan tuovan miljoonan euron vuosittaiset säästöt. Sulautuminen edellyttää kuitenkin yhtiökokouksen päätöstä.

Vahva vakavaraisuus

Aktia Pankin vakavaraisuus vahvistui entisestään vuoden aikana 20,2 prosenttiin ja ensisijaisten omien varojen suhde 11,8 prosenttiin. Vakavaraisuus ylittää näin ollen kaikki viranomaisvaatimukset ja myös EIP:n ehdottaman yli 9 prosentin ensisijaisten omien varojen suhteen.

Aktian elokuussa 2011 jättämä IRBA-hakemus on edelleen Finanssivalvonnan käsittelyssä. Hyväksytyt IRBA merkitsisi, että Aktia voi käyttää asuntolainoissa nykyistä 35:tä prosenttia alhaisempaa riskipainoa, eli harmonisoida sen kilpailijoiden kanssa. Hyväksytyt IRBA nostaisi Aktian vakavaraisuutta noin 4 prosenttiyksikköä noin 15 prosenttiin ja tekisi Aktiasta yhden Pohjoismaiden parhaiten pääomitetuista pankeista.

Standard & Poor's antoi vuoden lopussa ensimmäisen arvionsa Aktia Pankin luottokelpoisuudesta (A-, A2). Aktialla on Moody'sin ja Fitchin luottoluokitus jo ennestään.

Suomen mestari asiakaspalvelussa

Aktia on jälleen menestynyt hyvin riippumattomissa asiakastytyväisyysmittauksissa, ja se on asiakaspalvelussa parhaiden joukossa. EPSI Ratingin tutkimuksessa 85 prosenttia Aktian asiakkaista totesi olevansa tyytyväisiä Aktiassa saamaansa palveluun. Näistä 37 prosenttia oli erittäin tyytyväisiä. Tämä on hyvä arvosana, mutta haluamme henkilöstön jatkuvalla koulutuk-

sella varmistua siitä, että toimihenkilömme ovat alansa erityisosaajia. Ilman osaavaa ja motivoitunutta, asiakkailleen omistautunutta henkilöstöä emme voi saavuttaa tavoitettamme olla Suomen mestari asiakaspalvelussa.

Varainhoidolle jaettu kulta

Aktian varainhoito palkittiin jälleen. Varainhoito ylsi jaetulle ensimmäiselle sijalle 90 suurimman institutionaalisen sijoittajan kesken tehdyssä tutkimuksessa. Aktia sai korkeimman mahdollisen arvosanan tuotosta, sijoitusfilosofian selkeydestä, raportoinnista ja hallinnoinnista. Tämä oli kolmas peräkkäinen vuosi, kun Aktia sijoittui kolmen parhaan varainhoitajan joukkoon. Arvopaperi-lehti nimesi Aktian syksyllä Suomen kolmanneksi parhaaksi omaisuudenhoitajaksi ja suurten omaisuudenhoitajien parhaaksi. Morningstarin riippumattomassa rahastovertailussa Aktia on jo pitkään ollut toisella sijalla. Lisäksi IPE (Investment & Pensions Europe) nimesi Aktian Euroopan 120 parhaan omaisuudenhoitajan joukkoon vuonna 2012.

Kiitos

Haluan osoittaa sydämelliset kiitokseni Aktian koko henkilöstölle hyvin tehdystä työstä asiakkaidemme parhaaksi ja omistajillemme arvokkaasta tuesta uuden paremman Aktian rakentamisessa. Lämpimät kiitokset myös asiakkaillemme luottamuksesta – teemme parhaamme ollaksemme sen arvoisia myös jatkossa.

Helsingissä maaliskuussa 2013

Jussi Laitinen

Osakepääoma ja omistajat 2012

Aktian A- ja R-osakkeet on noteerattu Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä.

Osinko

Aktia pyrkii maksamaan omistajilleen tasaisen osingon, ja politiikkana on maksaa osinkona 40–60 prosenttia vuoden voitosta.

Hallitus ehdottaa vuodelta 2012 maksettavaksi 0,36 (0,30) euron osinko osaketta kohti, mikä vastaa 49 (57) prosentin jako-osuutta. Lisäksi ehdotetaan 0,14 euron pääomanpalautusta osakkeelta.

Kurssikehitys

Vuoden 2012 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 423 (400) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2012 oli 5,80 euroa ja R-osakkeen 7,51 euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 6,00 euroa ja alimmillaan 4,34 euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 8,50 euroa ja alin 6,75 euroa.

Vuoden alusta joulukuuhun Aktian A-osakkeen kokonaistuotto (olettaen, että osinko oli sijoit-

tettuna) oli 25,6 prosenttia ja R-osakkeen -8,5 prosenttia. OMX Helsinki-25 -indeksin tuotto oli 11 prosenttia.

Omistusrakenne

Vuoden lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 47 931. Omistajista 22,1 (21,5) prosenttia oli yrityksiä, 6,8 (7,1) prosenttia rahoituslaitoksia ja vakuutusyhtiöitä, 13,5 (13,9) prosenttia julkisyhteisöjä, 46,8 (48,0) prosenttia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja 8,7 (7,9) prosenttia kotitalouksia. Ulkomainen omistus oli 0,2 (0,2) prosenttia.

Enemmistöllä omistajista eli 76,0 prosentilla oli alle 100 osaketta. Ne 0,1 prosenttia osakkeenomistajista, joilla oli 500 001 osaketta tai enemmän, omisti yhteensä 68,7 prosenttia osakepääomasta ja 82,8 prosenttia äänistä. Kolmen osakkeenomistajan omistusosuus oli yli 10 prosenttia äänistä: Stiftelsen Tre Smeder, Elinkorkolaitos Hereditas ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas.

Joulukuun 2012 lopussa Aktia Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli

93 873 816 euroa. Pääoma jakautui 46 936 908 A-osakkeeseen ja 20 050 850 R-osakkeeseen. Vuoden aikana arvo-osuustileille kirjattiin Veritas Vahinkovakuutuksen sulautumiseen liittyvästä 6 800 000 osakkeen sulautumisvastikkeesta vielä 11 255 uutta A-osaketta.

Osakkeet

Aktian kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto vuonna 2012 oli 115 862 euroa tai 21 950 osaketta. R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli 39 496 euroa tai 4 679 osaketta.

20 suurinta osakkeenomistajaa:	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita	Osuus osakkeista %	Ääniä	Osuus äänistä %
Stiftelsen Tre Smeder	2 571 925	4 318 216	6 890 141	10,3	88 936 245	19,9
Elinkorkolaitos Hereditas	4 648 114	2 066 106	6 714 220	10,0	45 970 234	10,3
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	4 027 469	2 134 397	6 161 866	9,2	46 715 409	10,4
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	2 081 802	789 229	2 871 031	4,3	17 866 382	4,0
Oy Hammarén & Co Ab	1 905 000	950 000	2 855 000	4,3	20 905 000	4,7
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 675 000	-	2 675 000	4,0	2 675 000	0,6
Åbo Akademin säätiö	1 595 640	751 000	2 346 640	3,5	16 615 640	3,7
Aktiastiftelsen i Borgå	1 303 370	651 525	1 954 895	2,9	14 333 870	3,2
Aktiastiftelsen i Esbo-Grankulla	351 779	1 300 708	1 652 487	2,5	26 365 939	5,9
Vaasan Aktiasäätiö	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7
Aktiastiftelsen i Vanda	353 871	1 123 452	1 477 323	2,2	22 822 911	5,1
Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	876 529	438 264	1 314 793	2,0	9 641 809	2,2
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	1,9
Föreningen Konstsamfundet rf	1 176 173	-	1 176 173	1,8	1 176 173	0,3
Sparbanksstiftelsen i Ingå	623 561	329 318	952 879	1,4	7 209 921	1,6
Alfred Berg sijoitusrahastot	921 125	-	921 125	1,4	921 125	0,2
Ab Kelonia Oy	549 417	308 662	858 079	1,3	6 722 657	1,5
Sparbanksstiftelsen i Sibbo	462 002	232 001	694 003	1,0	5 102 022	1,1
Sparbanksstiftelsen i Sjundeå-Säästö	374 377	232 188	606 565	0,9	5 018 137	1,1
Aktia Sparbanksstiftelsen i Malax	361 138	177 600	538 738	0,8	3 913 138	0,9
20 suurinta omistajaa	28 624 167	16 743 603	45 367 770	67,7	363 496 227	81,1
Muut	18 312 741	3 307 247	21 619 988	32,3	84 457 681	18,9
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Aktian osakkeet	2012	2011	2010	2009
Osakekohtainen tulos	0,74	0,53	0,83	0,52
Osinko*	0,36	0,30	0,30	0,24
Pääomanpalautus*	0,14	-	-	-
Osinko ja pääomanpalautus yhteensä*	0,50	0,30	0,30	0,24
Osinkosuhte, %	48,65	56,60	36,00	46,50
Osinko kasvu, %	20,00	0,00	25,00	60,00
Tuotto (osinko/A-osake),%	8,62	6,10	3,95	3,06
Päätöskurssi 31.12. A-osake	5,80	4,88	7,60	7,85
Päätöskurssi 31.12. R-osake	7,51	8,50	8,50	9,06
Vuoden korkein, A-osake	6,00	8,14	7,98	10,20
Vuoden alin, A-osake	4,34	4,34	6,50	7,78
Vuoden korkein, R-osake	8,50	9,15	9,35	11,45
Vuoden alin, R-osake	6,75	6,93	7,89	9,13
Kurssikehitys, A-osake	16,00	-35,7	-2,19	-13,55
Kurssikehitys, R-osake	-11,76	-1,62	-8,60	-4,63
Oma pääoma per osake (NAV), euroa	8,91	7,01	6,81	6,52
Päätös 31.12. A-osake /NAV	0,65	0,70	1,12	1,20
Päätös 31.12. R-osake /NAV	0,84	1,21	1,25	1,39
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX/pvä, A-osake	115 862	223 602	122 822	226 141
Keskimääräinen liikevaihto Nasdaq OMX/pvä, R-osake	39 496	38 417	9 529	67 903
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX/pvä, A-osake	21 950	36 772	16 889	27 005
Keskimääräinen volyyymi Nasdaq OMX/pvä, R-osake	4 679	4 497	2 115	7 245
Kiertonopeus, A-osake, %	13,27	13,83	10,29	-
Kiertonopeus, R-osake, %	2,35	2,31	2,85	-
P/E-luku, A-osake	7,84	9,21	9,16	15,10
P/E-luku, R-osake	10,15	16,04	10,24	17,42
Markkina-arvo, miljoonaa euroa	423	400	527	550
Osakemäärä 31.12., A-osake	46 936 908	46 936 908	46 936 908	46 936 908
Osakemäärä 31.12., R-osake	20 050 850	20 050 850	20 050 850	20 050 850
Osakkeita yhteensä (A ja R)	66 987 758	66 987 758	66 987 758	66 987 758

* hallituksen ehdotus

Osakkeenomistajat sektoreittain 2012:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 698	7,7	14 822 731	22,1	83 443 665	18,6
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	71	0,1	4 565 728	6,8	19 855 245	4,4
Julkisyhteisöt	33	0,1	9 067 408	13,5	49 620 951	11,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	696	1,5	31 364 365	46,8	283 417 567	63,3
Kotitaloudet	43 241	90,2	5 853 288	8,7	10 672 277	2,4
Ulkomaiset omistajat	192	0,4	132 807	0,2	148 232	0,0
Yhteensä	47 931	100,0	65 806 327	98,2	447 157 937	99,8
joista hallintarekisteröity	8		385 460	0,6		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			795 971	1,2	795 971	0,2
Sektoreittain yhteensä	47 931	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakekannan rakenne 2012:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1-100	36 410	76,0	1 384 786	2,1	1 468 975	0,3
101-1 000	10 330	21,6	2 685 845	4,0	3 675 441	0,8
1 001-10 000	1 023	2,1	2 639 029	3,9	5 252 384	1,2
10 001-100 000	103	0,2	3 065 018	4,6	13 538 350	3,0
100 000-	65	0,1	56 417 109	84,2	423 222 787	94,5
Yhteensä	47 931	100,0	66 191 787	98,8	447 157 937	99,8
joista hallintarekisteröity	8					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			795 971	1,2	795 971	0,2
Sektoreittain yhteensä	47 931	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Hallituksen toimintakertomus 2012

Toimintaympäristö

Korot laskivat vuoden alusta, ja koko vuoden vallinnut poikkeuksellisen alhainen yleinen korkotaso vaikutti kielteisesti Aktian korkokatteeseen.

Alhainen korkotaso on johtanut Aktian kiinteän koron sijoitusten arvon nousuun.

Tilastokeskuksen mukaan Suomen inflaatio hidastui jonkin verran vuoden viimeisellä neljänneksellä päättyen 2,4 prosenttiin joulukuun 2012 lopussa. Tammikuussa 2012 inflaatio oli 3,2 prosenttia. Inflaation hienoiseen laskuun vaikutti lähinnä energiahintojen nousun hidastuminen.

Kuluttajien luottamus talouteen vahvistui jonkin verran joulukuussa, jolloin luottamusindikaattori oli 3,5 (0,4). Lokakuussa se oli -1,6 (1,3) ja marraskuussa 1,0 (1,5). Pitkän ajan keskiarvo oli 12,6. (Tilastokeskus).

Asuntojen hinnat nousivat viimeisellä vuosineljänneksellä koko Suomessa 3,7 prosenttia ja pääkaupunkiseudulla 5,2 prosenttia vertailukaudesta 2011. Pääkaupunkiseudun ulkopuolella hinnat nousivat 2,4 prosenttia. Kotitalouksien velat ovat viime vuosina kasvaneet selvästi nopeammin kuin niiden tulot. Kotitalouksien velkaantumistaso, eli velat suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin, oli vuoden 2012 lopussa 118,8 prosenttia, kun se 2000-luvun alussa oli 65,1 prosenttia. (Tilastokeskus). Viime vuosien alhainen korkotilanne mahdollistaa kuitenkin huomattavasti aiempaa korkeamman velkaantumistasen kotitalouksien maksukyvyyn rasittumatta.

Joulukuussa 2012 työttömyys oli 6,9 prosenttia, eli 0,5 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin. (Tilastokeskus)

Nasdaq OMX Helsinki 25 -indeksi nousi 11 prosenttia vuonna 2012.

Tunnusluvut Muutos edellisvuodesta	2014E*	2013E*	2012
BKT-kasvu, %			
Maailma	3,9	3,4	3,2
Euroalue	1,0	-0,1	-0,4
Suomi	1,8	0,3	-0,1
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	1,9	1,9	2,5
Suomi	2,1	2,6	2,9
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	0,0	0,0	3,7
Työttömyys Suomessa ²	7,7	8,2	6,9
OMX Helsinki 25	-	-	11,0
Korot¹, %			
EKP:n ohjaukorko	1,50	0,75	0,75
10 vuoden korko	2,50	2,00	1,52
Euribor 12 kk	1,90	1,20	0,54
Euribor 3 kk	1,60	0,50	0,19

* Aktian pääekonomistin ennuste

¹ vuoden lopun tilanne

² vuosikeskiarvo

Luottoluokitus

Moody's Investors Service vahvisti 12.2.2013 Aktia Pankki Oyj:n pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitukseksi A3, lyhytaikaisen varainhankinnan luokitukseksi P-2 ja taloudellisen vahvuuden luokitukseksi C- mutta muutti näkymät negatiivisiksi (vakaat).

Standard & Poor's julkaisi 12.12.2012 näkemyksensä Aktia Pankin luottokelpoisuudesta. Pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on A- ja lyhytaikaisen A2. Molempien näkymät ovat negatiiviset.

Tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemien kiinteistövaikudellisten joukkovelkakirjalainojen Moody's Investors Serviceltä saama luottoluokitus on 5.10.2012 alkaen Aa3 (Aa1).

Fitchin Aktia Pankki Oyj:lle 9.5.2012 antama pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitus on BBB+ ja lyhytaikaisen F2, molemmat negatiivisin näkymin.

	Pitkäaikainen varainhankinta	Lyhytaikainen varainhankinta	Näky-mät	Päivitetty
Moody's Investor Service	A3	P-2	neg	12.2.2013
Standard & Poor's	A-	A-2	neg	12.12.2012
Fitch	BBB+	F2	neg	9.5.2012

Tulos 1–12/2012

Konsernin jatkuvien toimintojen liikevoitto parani 26 prosenttia edellisvuodesta ollen 56,0 (44,6) miljoonaa euroa. Konsernin jatkuvien toimintojen voitto oli 40,3 (34,1) miljoonaa euroa.

Aktian myytyä 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:n osakkeista 29.2.2012 sen omistusosuus yhtiöstä on 34 prosenttia. Aktia Vahinkovakuutus Oy esitetään myyntihetken saakka lopetettuna toimintana. Kauppa pienensi Aktia Oyj:n tasetta noin 160 miljoonaa euroa. Lopetetun toiminnan vuoden voitto oli 9,8 (2,2) miljoonaa euroa. Finanssivalvonta hyväksyi Folksam Ömsesidig Sakförsäkringin ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen vahinkovakuutusyhtiön uusiksi omistajiksi.

Jatkuvat toiminnot käsittävät seuraavat segmentit: Pankkitoiminta, Varainhoito, Henkivakuutus ja Muut.

Tuotot

Konsernin tuotot kasvoivat 8 prosenttia 217,9 (201,9) miljoonaan euroon.

Korkokate aleni erääntyvien korkosuojausten ja markkinakorkojen laskun vuoksi 117,3 (128,6) miljoonaan euroon.

Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Suojaukset, joilla Aktia Pankki on rajoittanut korkoriskiään, kasvattivat korkokatetta 30,8 (34,8) miljoonaa euroa, mikä on kuitenkin 4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Palkkiotuotot netto nousivat 8 prosenttia 65,3 (60,6) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot kasvoivat 6 prosenttia 80,8 (76,0) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot nousivat 5 prosenttia 16,9 (16,1) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto nousi 27,3 (22,7) miljoonaan euroon paremman vakuusteknisen kannattavuuden ja parantuneen sijoitusneton ansiosta.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 2,9 (-14,8) miljoonaa euroa. Vuoden 2011 tulosta rasittivat Aktian suorien ja epäsuorien Ålandsbanken Oyj -omistusten myynnistä aiheutuneet myyntitappiot sekä eteläeurooppalaisten joukkovelkakirjalainojen realisointi.

Aktia sai joulukuussa 2012 ylimääräisen 1,9 miljoonan euron osingon Suomen Luotto-osuuskunnan osuuksistaan luotto-osuuskunnan myytyä Nets Ab:n (aikaisemmin Luottokunta Oy) omistuksensa.

Sijoituskiinteistöjen nettotulos oli 0,3 (0,3) miljoonaa euroa.

Suojauslaskennan nettotulos oli 1,1 (-0,8) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 4,7 (4,4) miljoonaa euroa.

Kulut

Konsernin liiketoiminnan kulut nousivat 5 prosenttia 154,2 (146,7) miljoonaan euroon. Henkilöstökulujen osuus oli 75,4 (73,2) miljoonaa euroa. Kasvu johtui lähinnä henkilöstörahaston korkeammista varauksista ja tulosperusteisista palkkioista, jotka olivat 7,8 (3,9) miljoonaa euroa.

IT-kulut kasvoivat 19 prosenttia 31,4 (26,4) miljoonaan euroon. Aktiassa on tehty tietotekniikan modernisoimista koskeva päätös, jonka myötä koko peruspankkijärjestelmä vaihdetaan. Uuteen järjestelmään siirtymisen kulut arvioidaan noin 25 miljoonaksi euroksi. Päätöksen seurauksena vuoden viimeisellä neljänneksellä kirjattiin kustannusvaikutukseltaan 5,9 miljoonan euron varaus nykyisen palvelusopimuksen purkamiseksi.

Liiketoiminnan muut kulut laskivat 2 prosenttia 40,3 (41,2) miljoonaan euroon.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot kasvoivat 21 prosenttia 7,2 (5,9) miljoonaan euroon. Poistojen kasvu edellisvuodesta johtuu Aktian uuden verkkopankin käyttöönotosta tammikuussa. Verkkopankin kehitystyö jatkuu, ja uusia toimintoja otetaan käyttöön jatkuvasti.

Kolmannella neljänneksellä 2012 Aktia alensi Samlink Oy:n omistuksensa arvon 0,0 (1,8) miljoonaan euroon.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Vuonna 2012 luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset vähenivät 39 prosenttia yhteensä 6,4 (10,5) miljoonaan euroon.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 11 240 (11 056) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Pankkikonsernin likvideettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 852 (1 947) miljoonaa euroa. Likvideettisalkku oli rahoitettu repo-kaupoilla 107 (68) miljoonan euron arvosta. Likvideettisalkun lisäksi pankilla oli muita korkosijoituksia 10 (21) miljoonaa euroa.

Pankkikonsernin likvideettipuskuri vastasi joulukuun lopussa arviota noin 18 kuukauden ulos menevästä rahavirrasta.

Ottolainaus

Yleisön ja julkisyhteisöjen vakaana pysynyt ottolainaus oli 3 631 (3 645) miljoonaa euroa vastaten 3,4 (3,5) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 3 540 (3 800) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 3 104 (3 346) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n liikkeeseen laskemia kiinteistövuokaudellisia lainoja.

Vuoden aikana Aktia Hypoteekkipankki Oyj laski liikkeeseen uusia pitkäaikaisia asuntovakuudellisia joukkovelkakirjalainoja yhteensä 247 miljoonaa euroa, josta 22 miljoonaa euroa oli ns. Schuldscheindarlehen-lainoja. Lisäksi Aktia Pankki laski marraskuussa liikkeeseen 200 miljoonaa euroa pitkäaikaisia joukkovelkakirjalainoja pankin EMTN-ohjelman (Euro Medium Term Note) puitteissa. Aktia Pankki Oyj:n liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset olivat vuoden lopussa 393 miljoonaa euroa. Aktia Pankki Oyj laski vuoden aikana liikkeeseen uusia debenttuuri- ja indeksilainoja yhteensä 79 miljoonaa euroa.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli joulukuun lopussa 7 202 (7 063) miljoonaa euroa, kasvua 138 miljoonaa euroa. Pois lukien säästöpankkien ja POP Pankkien välittämät hypoteekkilainat, jotka välittäjäpankit ovat sitoutuneet pääomittamaan, konsernin luotonanto lisääntyi 141 miljoonaa euroa (3 %) vuoden aikana.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta, mukaan lukien säästöpankkien ja POP Pankkien välittämät hypoteekkilainat, oli 6 222 (5 966) miljoonaa euroa eli 86,4 (84,5) prosenttia. Hypoteekkipankki ei ole myöntänyt uusia lainoja syyskuusta 2012 lähtien.

Asuntolainakanta kasvoi vuodenvaihteesta 4 prosenttia 5 850 (5 607) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli joulukuun lopussa 4,3 (4,2) prosenttia.

Aktian luottokannasta 9,3 (10,7) prosenttia oli yritysluottoja. Luotonanto yrityksille oli yhteensä 666 (758) miljoonaa euroa.

Asuntoyhteisöjen luotot olivat 270 (289) miljoonaa euroa eli 3,8 (4,1) prosenttia Aktian koko luottokannasta.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011	Δ	Osuus, %
Kotitaloudet	6 222	5 966	257	86,4 %
Yritykset	666	758	-91	9,3 %
Asuntoyhteisöt	270	289	-19	3,8 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	39	45	-7	0,5 %
Julkisyhteisöt	4	6	-2	0,1 %
Yhteensä	7 202	7 063	138	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktian rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 1 862 (1 968) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 693 (661) miljoonaa euroa, sekä emoyhtiön kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 7 (3) miljoonaa euroa.

Vastuuvelka

Henkivakuutusyhtiön vastuuvélka oli 878 (818) miljoonaa euroa, josta 359 (285) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Laskuperustekorkoon sidottu vastuuvélka laski 520 (533) miljoonaan euroon.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma kasvoi vuoden aikana 134 miljoonaa euroa 657 (524) miljoonaan euroon 31.12.2012.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka pääasiassa koostuvat paikallispankeille annetuista maksuvalmiuslimiiteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakuista, vähenivät vuoden 2012 aikana 123 miljoonaa euroa 343 (466) miljoonaan euroon.

Vakavaraisuus

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 20,2 (16,2) prosenttia ja ensisijaisten omien varojen suhde 11,8 (10,6) prosenttia. Pankkikonserniin kuuluvat Aktia Pankki Oyj ja Aktia Hypoteekkipankki Oyj.

Aktia Pankin vakavaraisuus oli 28,1 prosenttia, kun se vuoden 2011 lopussa oli 22,3 prosenttia, ja ensisijaisten omien varojen suhde oli 16,1 (14,6) prosenttia.

Pankkikonsernin omat varat vahvistuivat toisaalta vuoden tuloksen ja käyvän arvon rahaston myönteisen kehityksen ansioista, toisaalta 30 miljoonan euron pääoman vapautuessa, kun 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:n omistuksesta myytiin.

Pankkitoiminnan vakavaraisuus lasketaan toistaiseksi luottoriskien standardimenetelmää käyttäen. Konsernin vähittäisvastuita koskeva IRBA-hakemus (Internal Risk Based Approach) jätettiin elokuussa 2011, ja se on Finanssivalvonnan tutkinnassa. IRBA-menetelmän soveltaminen nostaisi ensisijaisten omien varojen suhdetta noin 4 prosenttiyksikköä.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 158,6 (117,2) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 33,3 (32,3) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 27,4 (20,7) prosenttia.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 205,1 (163,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia.

Vakavaraisuus	31.12.2012	31.12.2011
Pankkikonserni		
Vakavaraisuus	20,2 %	16,2 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	11,8 %	10,6 %
Aktia Pankki		
Vakavaraisuus	28,1 %	22,3 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	16,1 %	14,6 %
Aktia Hypoteekkipankki		
Vakavaraisuus	11,3 %	10,2 %
Ensisijaisten omien varojen suhde	9,7 %	8,5 %

Segmenttikatsaus

Aktia Oyj:n liiketoiminta on jaettu neljään segmenttiin: Pankkitoiminta, Vahinkovakuutus, Henkivakuutus ja Muut.

Konsernin liikevoitto jatkuvista toiminnoista segmenteittäin

(milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011	Δ %
Pankkitoiminta	39,2	35,6	10 %
Varainhoito	9,4	5,6	67 %
Henkivakuutus	14,7	10,3	43 %
Muut	-7,1	-5,3	-33 %
Eliminoinnit	-0,2	-1,5	89 %
Yhteensä	56,0	44,6	26 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 39,2 (35,6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 160,9 (166,1) miljoonaa euroa. Korkokate heikkeni 112,8 (123,9) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot netto olivat 45,5 (45,2) miljoonaa euroa ja myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot 0,8 (-3,3) miljoonaa euroa. Antolainauksen palkkiotuotot ovat kehittyneet myönteisesti, ja varainhoidon sekä henki- ja eläkevakuutusten välityksen tuotot ovat hyvällä tasolla. Kiinteistönvälitystoiminnan tuotot olivat 3 prosenttia edellisvuotta alemmat, 7,4 (7,7) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut alenivat vertailuvuodesta 115,3 (120,1) miljoonaan euroon. Tästä henkilöstökulut olivat 37,0 (41,9) miljoonaa euroa ja tietotekniikkaan liittyvät kulut 13,6 (13,7) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat 62,8 (62,2) miljoonaa euroa. Tästä markkinointikulut laskivat 20 prosenttia 2,2 miljoonaan euroon. Pienentyneistä markkinointikuluista huolimatta Aktian tunnettuus kuluttajien keskuudessa nousi 27 prosentista 32 prosenttiin vuonna 2012.

Myyntiä tuetaan mm. "Tee oman taloutesi stressitesti" -markkinointikampanjalla ja konttorien Aktia Dialogi -asiakskonseptilla. Kampanja perustuu asiakkaiden talouden tilan entistä parempaan tuntemiseen. Kampanjan aikana noin 38 000 henkilöä on laskenut elämänaikaiset tulonsa verkossa. Vuonna 2012 konttoreissa tehtiin lähes 54 000 Dialogia.

Vuoden aikana pankkitoiminnan uusien asiakkaiden määrä oli n. 13 200, ja verkkopankkisopimusten määrä kasvoi 7 prosenttia yli 145 000:een.

Kotitalouksien säästäminen nousi noin 7 prosenttia edellisvuodesta 3 787 (3 536) miljoonaan euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 2 801 (2 758) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 986 (778) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille, Aktian välittämät hypoteekkilainat mukaan lukien, kasvoi 4 356 (4 100) miljoonaan euroon.

Varainhoito

Varainhoitosegmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli 9,4 (5,6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot muille konsernin yksiköille ja yhteistyökumppaneille suoritettujen palautusten jälkeen olivat 26,4 (21,6) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 7 prosenttia 17,0 (15,9) miljoonaan euroon, josta henkilöstökulut olivat 8,0 (8,0) miljoonaa euroa.

Aktia on vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen johtavista varainhoitajista. Scandinavian Financial Researchin (SFR) vuoden 2012 instituutioasiakkaiden keskuudessa tekemässä tutkimuksessa Aktia sijoittui jälleen parhaiden varainhoitajien joukkoon. Tutkimukseen osallistuu noin sata Suomen suurinta instituutiosijoittajaa, ja tänä vuonna Aktia oli jaetulla ensimmäisellä sijalla.

Aktian rahastoilla on riippumattoman rahastoanalyysiin erikoistuneen Morningstarin vertailussa toiseksi paras arvosana suomalaisten suurten rahastoyhtiöiden luokassa. Joulukuussa 2012 Aktian 24 arvioitua rahastoa sai keskimäärin 3,96 Morningstar-tähteä 5 mahdollisesta. Aktian 24 rahastosta 19:llä on 4 tai useampia Morningstar-tähtiä.

Viime vuosien aikana kehittyville markkinoille sijoittavien korkorahastojen kysyntä on kasvanut merkittävästi. Aktialla on kolme tällaista korkorahastoa, ja niiden yhteenlaskettu arvo on noin 714 (578) miljoonaa euroa. Aktian hallinnoimien ja välittämien rahastojen arvo oli 4 497 (3 613) miljoonaa euroa. Kun välitetyt rahastot lasketaan mukaan, Aktian rahastomarkkinaosuus oli 6,8 (6,6) prosenttia.

Aktia Asset Managementin ja Aktia Investin hallinnoimat varat olivat 7 597 (6 624) miljoonaa euroa, josta Aktia Investin hallinnoimat varat olivat 2 467 (1 961) miljoonaa euroa. Aktia Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat 18 prosenttia 1 510 (1 278) miljoonaan euroon.

Henkivakuutus

Henkivakuutustoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 14,7 (10,3) miljoonaa euroa.

Maksutulo kasvoi edellisvuodesta 7 prosenttia 1 107 (1 030) miljoonaan euroon, mikä on henkivakuutustoiminnan kaikkien aikojen korkein. Strateginen linjaus ohjata myyntiä pankkikanavan kautta sijoitussidonnaisiin säästö- ja sijoitusvakuutuksiin sekä riskivakuutuksiin on onnistunut, ja se kasvatti myyntiä. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus säästö- ja sijoitusvakuutusten sekä vapaaehtoisten eläkevakuutusten maksutulosta oli noin 83 (79) prosenttia. Sijoitussidonnaisten säästö- ja sijoitusvakuutusten maksutulo kasvoi 19 prosenttia edellisvuodesta, ja erityisesti Aktia Profilli -rahastoalokaatiopalvelu on saanut asiakkailta erinomaisen vastaanoton. Panostus laina- ja henkivakuutuksiin on osoittautunut onnistuneeksi, mikä näkyy lainavakuutusten maksutulon 10 prosentin nousuna.

Maksetut vakuutuskorvaukset olivat 96,7 (92,6) miljoonaa euroa. Riskivakuutusten vahinkosuhte oli edelleen hyvä, 75 (76) prosenttia.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuoden tasolla, 13,2 (13,2) miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut olivat 5,3 (5,1) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan kustannustehokkuus pysyi hyvänä. Liiketoiminnan kustannussuhde parani 90,8 (91,7) prosenttiin.

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 38,5 (26,8) miljoonaa euroa. Kasvu johtuu myyntivoittojen noususta vuonna 2012. Toiminnan sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 11,7 (5,9) prosenttia. Henkivakuutustoiminnan korko- ja valuuttariskien rajoittamiseksi tekemien johdannaissopimusten vaikutus liikevoittoon oli 4,0 (3,9) miljoonaa euroa. Korkojohdannaissopimukset purettiin vuoden lopussa.

Vastuuvelka oli 878 (818) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen vastuuvelka oli 359 (285) miljoonaa euroa ja laskuperustekorkoon sidottu vastuuvelka 520 (533) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vastuuvelka kasvoi 41 (35) prosenttiin koko vastuuvelasta.

Laskuperustekorkosidonnaista vastuuvelkaa vahvistettiin 16,0 miljoonan euron korkovarauksella, jolla vakuutusten, joiden taattu korko oli 4,5 prosenttia, korkovaade laskettiin 3,5 prosenttiin vuodesta 2019 eteenpäin. Sijoitussalkun keskimääräinen duraatio oli vuoden 2012 lopussa 6 vuotta, ja salkun realisoitunut seuraavien 6 vuoden kuponkikorko ylittää vastuuvelan keskimääräisen 3,6 prosentin korkovaateen vuoden aikana. Aiemmat asiakashyvitysvaraukset on purettu, koska henkivakuutustoiminnan ei alhaisena jatkuvassa korkotilanteessa odoteta maksavan lisäetuja.

Laskuperustekorkosidonnaista vastuuvelkaa vuodeksi 2012 laskettaessa on otettu huomioon tietyt pidempää keskimääräistä elinajanodotetta koskevat oletukset, mikä nosti vastuuvelkaa 2,0 miljoonaa euroa. Vastuuvelan korko-, asiakashyvitys- ja elinaikavaraukset pienensivät vuoden liikevoittoa 9,3 miljoonaa euroa. Korkosidonnaisen vastuuvelan keskimääräinen diskonttokorko on 3,6 prosenttia. Asiakkaat, joilla on laskuperustekorkosidonnaisia vakuutuksia ja oikeus lisäetuihin, saavat vuodelta 2012 laskentakorosta ja mahdollisesta asiakashyvityksestä koostuvan 2,0–4,5 prosentin tuoton.

Yhtiön vakavaraisuus parani edellisvuoden 20,7 prosentista 27,4 prosenttiin.

Muut

Segmentin Muut liikevoitto oli -7,1 (-5,3) miljoonaa euroa.

Vuoden tulosta rasittaa kustannusvaikutukseltaan 5,9 miljoonan euron vauraus, joka on tehty palvelusopimuksen purkamiseksi peruspankkijärjestelmän vaihdon yhteydessä. Vuoden 2011 tulosta rasitti 6,3 miljoonan euron myyntitappio (ennen veroja), joka syntyi, kun Aktia-konserni myi suorat ja epäsuorat omistuksensa Ålandsbanken Oyj:ssä.

Kolmannella neljänneksellä 2012 Aktia alensi Samlink Oy:n omistuksensa arvon 0,0 (1,8) miljoonaan euroon. Omistuksen uudelleenarviointi tehtiin omistusta ja palveluvalikoimaa koskevan sopimuksen arvioinnin pohjalta sekä suhteessa Aktian omiin tietotekniikkatarpeisiin.

Aktia sai joulukuussa 2012 ylimääräisen 1,9 miljoonan euron osingon Suomen Luotto-osuuskunnan osuuksistaan luotto-osuuskunnan myytyä Nets Ab:n (aikaisemmin Luottokunta Oy) omistuksensa.

Vasp-Invest Oy:n toiminnan puitteissa on vuoden aikana jatkettu kiinteistöomaisuuden aktiivista myyntiä.

Yhteiset kulut

Vahinkovakuutusyhtiön myynti mahdollistaa tuki- ja esikuntatoimintojen järjehtämisen. Suurimmat yhteiset kuluerät muodostuvat markkinointi-, tietotekniikka- ja henkilöstökuluista.

Yhteiset kulut olivat 47,1 (43,3) miljoonaa euroa, ja ne jakautuivat seuraavasti: pankkitoiminta 41,0 (37,6) miljoonaa euroa, varainhoito 3,8 (3,9) miljoonaa euroa ja henkivakuutus 2,3 (1,8) miljoonaa euroa.

Konsernin riskipositiot

Pääoman- ja riskienhallinnan määritelmät ja yleiset periaatteet ovat luettavissa Aktia Oyj:n vuosikertomuksen 2012 (www.aktia.fi) liitteestä K2 s. 36-63.

Pankkitoiminnan luotonantoon liittyvät riskit

Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perintäsaatatavat, vähenivät 50 (60) miljoonaan euroon eli 0,69 (0,84) prosenttiin luottokannasta.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,46 (0,51) prosenttia koko luottokannasta ja 0,53 (0,61) prosenttia kotitalouksien luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät myös taseen ulkopuoliset takaussitoumukset.

Luotot, joiden maksut olivat 3–30 päivää viivästyneitä, kasvoivat vuoden 2012 aikana 133 (121) miljoonaan euroon eli 1,84 (1,71) prosenttiin luottokannasta. Samalla luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, vähenivät marginaalisesti 51 (53) miljoonaan euroon eli 0,71 (0,75) prosenttiin luottokannasta.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

(milj. euroa)

Vrk	31.12.2012	% kannasta	31.12.2011	% kannasta
3 - 30	133	1,84	121	1,71
kotitaloudet	117	1,62	102	1,43
31 - 89	51	0,71	53	0,75
kotitaloudet	42	0,58	46	0,64
90- ¹	50	0,69	60	0,84
kotitaloudet	33	0,46	36	0,51

¹ vakuuksien käypä arvo kattaa keskimäärin 96 % Aktia Pankin luotoista

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Vuoden aikana luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset olivat yhteensä 6,4 (10,5) miljoonaa euroa eli 39 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Arvonalentumisista 4,4 (1,4) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 2,0 (9,1) miljoonaa euroa yrityksistä.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat vuoden aikana yhteensä 0,09 (0,15) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen arvonalentumisten osuus yritysluotonannosta oli 0,3 (1,2) prosenttia.

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat vuoden lopussa -0,7 (-4,3) miljoonaa euroa, mikä johtui kiinteistörahastojen ja pienempien pääomasijoitusomistusten arvon pysyvistä laskusta. Nämä sijoitukset kuuluvat henkivakuutusyhtiön sijoitussalkkuun. Aktia Pankki kirjasi 1,2 miljoonan euron palautuksen, joka koski aiempia Lehman Brothersiin liittyneitä arvonalentumisia.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	1-12/2012	1-12/2011
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	1,2	-
Henkivakuutustoiminta	-	0,6
Vahinkovakuutustoiminta	-	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuutustoiminta	-1,9	-4,6
Vahinkovakuutustoiminta	-	-0,3
Yhteensä	-0,7	-4,3

Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 116,1 (19,1) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista puretuista korkojohdannaissopimuksista, oli 16,2 (25,5) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahasto

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	3,6	-	3,6
Henkivakuutustoiminta	4,0	6,1	-2,1
Vahinkovakuutustoiminta	-	0,8	-0,8
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	42,0	-34,9	76,9
Henkivakuutustoiminta	48,4	17,9	30,5
Vahinkovakuutustoiminta	-	3,7	-3,7
Osuus osakkuusyhtiön käyvän arvon rahastosta	1,8	-	1,8
Rahavirran suojaus	16,2	25,5	-9,3
Käyvän arvon rahasto yhteensä	116,1	19,1	97,0

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Joulukuussa 2012 uudelleenluokiteltiin 340 miljoonaa euroa korkosijoituksia myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin. Kaikilla uudelleen luokitelluilla arvopapereilla on AAA-luottoluokitus.

Uudelleenluokittelun tarkoituksena on pienentää käyvän arvon rahaston volatilitteettia ja hallita Basel III:n myötä ajankohtaisiksi tulleita sääntelyriskejä. Eräpäivään asti pidettävät arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011	Δ
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta			
Uudelleen luokitellut arvopaperit	340	0	340
Muut	10	20	-10
Henkivakuutustoiminta	0	0	0
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, yhteensä	350	20	330

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkoriskin suojaamiseksi, tehdyt korkojohdannaissopimukset (EU:n "carve out" -suojauslaskentamallia soveltamalla). Kun suojauslaskennassa sovelletaan käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Niin lyhyiden kuin pidempienkin korkojen historiallisesti alhainen korkotilanne huomioiden näiden positioiden lisäarvo arvioitiin hyvin rajalliseksi suhteessa niiden negatiiviseen vaikutukseen, jos korkotasoa nousee. Positiivisen vaikutuksen varmistamiseksi positiot myytiin marraskuussa.

Korkojohdannaisten purkaminen toi 92,1 miljoonan euron positiivisen rahavirran. Suojauslaskenta on keskeytetty johdannaisten purkamisen myötä, ja talletusten arvostus puretaan korkojohdannaisten alkuperäisen maturiteetin mukaan vuosina 2013–17, jolloin korkokatteen positiivinen muutos on noin 15,5 miljoonaa euroa vuodessa. Jäljellä oleva rahavirta parantaa tulosta noin 14 miljoonaa euroa vuosina 2018–19.

Tästä toimenpiteestä huolimatta pankki jatkaa vallitsevassa korkotilanteessa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä perustelluksi.

Riskikatsaus

Yleistä

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Aktia on konservatiivista riskipolitiikkaa harjoittava laaja-alainen finanssikonglomeraatti. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutustoiminnan markkina- ja korkoriskit sekä vahinkovakuutustoiminnan markkina- ja vakuutustekniset riskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan. Yhdessä nämä muodostavat konsernin suurimman riskialueen. Aktia soveltaa konservatiivista luotonantopolitiikkaa, jonka lähtökohtana ovat velallisen riittävä takaisinmaksukyky ja se, että pankki ymmärtää liikejärjestelyn täysin. Suurin osan luottosalkusta koostuu kotitalouksien luotoista, ja suuria yksittäisiä riskikeskittymiä vältetään. Kotitalouksien luotot myönnetään yleensä vakuutta vastaan. Asiakkaiden maksukykyä stressitetaan luoton todellista korkoa korkeammalla las-

kennallisella korolla ja vakuusarvioinnissa otetaan huomioon kohtuullinen hinnanalasku.

Vuoden 2012 lopussa kotitalouksien luottojen osuus oli 86,4 (84,5) prosenttia 7 202 (7 063) miljoonan euron luottokannasta. Yritysluotto oli edelleen pidättyväistä, ja siinä painotettiin riskienhallintaa.

Vastapuoliriskejä syntyy sijoitustoiminnassa ja suojaavien johdannaissovimusten yhteydessä, ja niitä rajoitetaan vaatimalla vastapuolilta korkea ulkopuolista luottoluokitusta sekä varojen konservatiivisella allokoinnilla ja vakuusjärjestelyillä.

Markkinariskit

Aktia-konserni ei harjoita trading-toimintaa, minkä vuoksi markkinariskit ovat rakenteellisia, ja ne syntyvät lähinnä taseen korkoerojen ja korkojen uudelleenhinnoitteluaikojen erojen seurauksena.

Pankkitoiminnassa rakenteellisia korkoriskejä ja erityisesti pitkään jatkuvan alhaisen korkotason riskiä hallitaan aktiivisesti liikejärjestelyillä, suojaavilla johdannaisilla sekä likviditeettisalkun sijoituksilla. Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset olivat vuodenvaihteessa 1 862 (1 968) miljoonaa euroa, ja vakuutusyhtiöiden vastuuvelan kattamiseksi tarkoitetut sijoitusvarat 822 (822) miljoonaa euroa. Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista 80 (69) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond), 16 (21) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 4 (10) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelkakirjalainat) ja 0 (0) prosenttia sijoituksia muihin yrityksiin.

Solvenssi II -säännöstöön siirtyminen tulee kasvattamaan korkosijoitusten osuutta ja asteittain pidentämään henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun duraatiota. Yhteensä 693 (661) miljoonan euron sijoitussalkusta 85,2 (90,3) prosenttia koostui korkosijoituksista, 9,9 (6,3) prosenttia kiinteistöisijoituksista, 3,7 (1,8) prosenttia sijoituksista rahamarkkinainstrumentteihin ja 1,2 (1,5) prosenttia vaihtoehtoisista sijoituksista.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleenerahoituksen saatavuuteen ja maturiteettieroihin, kun se vakuutustoiminnassa liittyy rahoituksen saatavuuteen korvausten maksamiseksi. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiöiden välillä ole rahoitusyhteyksiä.

Pankkikonsernin likviditeettitilanne oli vuodenvaihteessa hyvä, ja se vastasi yli 18 kuukauden ulos meneviä kassavirtoja ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa.

Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epäselvistä tai puutteellisista ohjeista, ohjeiden vastaisesta toiminnasta, tietojen epäluotettavuudesta, järjestelmien puutteista tai henkilöstön toiminnasta. Operatiivisten riskien aiheuttamat vahingot voivat olla välittömiä tai välillisiä, taloudellisia tai sellaisia yrityskuvaan liittyviä vahinkoja, jotka heikentävät pankin uskottavuutta markkinoilla.

Vuoden aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Vakuutusriskit

Vakuutusriskit realisoituvat, jos toteutuvat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Jälleenvakuutusturva huomioon ottaen vakuutustoimintojen korvauskulut ovat pysyneet suhteellisen vakaalla tasolla. Eri vakuutuskauppojen jälleenvakuutusturvat pienentävät tuloksen volatiliiteettia ja poistavat sellaiset riskitapahtumat, jotka voisivat vaikuttaa yhtiön toimintaedellytyksiin tulevaisuudessa.

Yksityiskohtaisempi kuvaus konsernin riskienhallinnasta ja riskipositiosta on konsernin vuositilinpäätöksen liitteessä K2.

Lähipiiri

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia Oyj:ssä johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä sekä yhtiötä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Tarkemmat tiedot lähipiiristä on liitteessä K47 sivulla 95.

Aktia hakee lupaa harjoittaa hypoteekkipankkitoimintaa

Aktia Pankin hallitus päätti hakea lupaa harjoittaa hypoteekkipankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain muutoksen myötä Aktia Pankin kaltaiset talletuspankit voivat laskea liikkeeseen vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (covered bond) suoraan omasta taseestaan. Uusi laki mahdollistaa aikaisempaa merkittävästi kustannustehokkaamman luottoprosessin. Aktia Pankki on hakenut Finanssivalvonnalta hypoteekkipankkitoimilupaa 10.12.2012.

Muutetun sääntelyn ansiosta Aktia Pankille on edullisempaa laskea liikkeeseen vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja suoraan kuin toimia nykyisen rakenteen mukaisesti erillisen hypoteekkipankin, tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n, puitteissa. Aktia Pankki on yli kymmenen vuoden ajan käyttänyt menestyksellä vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja rahoituslähteenä tytäryhtiönsä Aktia Hypoteekkipankin kautta. Aktia Hypoteekkipankki on yhteisomistuksessa säästöpankkien ja POP Pankkien kanssa.

Toistaiseksi Aktia Hypoteekkipankin omistajat ohjaavat uusantolainauksen omiin taseisiinsa, ja Aktia Hypoteekkipankki keskittyy nykyisen luottokannan ja sen jälleenerahoituksen hoitoon. Aktia Hypoteekkipankin kaikki omistajat vastaavat edelleen pankin pääomituksista ja seniorirahoituksesta nykyisen osakassopimuksen mukaisesti. Aktia Pankki tarjoaa asiakkailleen tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankin maksuvalmiusliittejä, ja tarkoituksena on hoitaa toiminta Aktia Hypoteekkipankin rahoittajien ja sijoittajien etujen mukaisella tavalla.

Toimintaohjelma 2015

Aktian hallitus päätti 8.11.2012 ottaa käyttöön toimintaohjelman ja päivittää tulostavoitteet vuoteen 2015. Päivitys puoltaa paikkaansa uudessa liiketoimintaympäristössä, jota leimaavat erittäin alhaiset korot ja uusi sääntely. Useita yksittäisiä toimenpiteitä käsittävä toimintaohjelma toteutetaan asteittain vuoteen 2015 mennessä.

Aktian tavoitteena on parantaa kilpailukykyä ja olla Suomen mestari valitujen asiakasryhmien palvelussa. Aktiassa panostetaan edelleen tehokkaiseen ja asiakasystävälliseen palveluun ja kehitetään taloudellisia ratkaisuja yksityistalouksille, yrittäjille, pienyrityksille ja instituutioille. Verkkopalvelujen ja vuonna 2012 käyttöön otetun uuden verkkopankin kehitystyö jatkuu. Aktian konttoriverkostoa kehitetään ja uudistetaan asteittain, ja henkilöstön osaamista vahvistetaan painopisteenä proaktiivinen vuoropuhelu asiakkaiden kanssa.

Konsernin kustannusrakenteen parantamiseksi tehtävällä työllä on korkea prioriteetti. Konsernirakenteen yksinkertaistaminen parantaa kustannustehokkuutta niin hallinnossa, prosesseissa kuin yhteisissä toiminnoissa. Vuoden 2013 aikana on tarkoitus sulauttaa holdingyhtiö Aktia Oyj Aktia Pankki Oyj:hin ja samalla listauttaa uusi emoyhtiö Aktia Pankki Oyj pörssiin.

Toimintaohjelman mukaisesti myös paikallispankkiyhteistyö sovitetaan uuteen sääntelyyn ja liiketoimintaympäristöön.

Muita tapahtumia vuoden aikana

Aktia Pankki allekirjoitti 1.11.2012 sopimuksen yhteisöpalvelujensa siirtämisestä tilitoimisto Tärnan Ab:lle 31.12.2012. Tärnan Ab on Stiftelsen Tre Smeder, Aktiastiftelsen Esbo-Grankulla, Aktiasäätiö Porvoon, Aktiasäätiö Vantaan ja Aktia Pankin yhteisomistuksessa. Aktia Pankin omistusosuus on 19,2 prosenttia.

Aktia Pankki laski 1.11.2012 Prime-korkoosan 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin.

Aktia nosti 15.10.2012 koko vuoden 2012 ennustettaan koskien jatkuvia toimintoja.

Aktia Pankki sai 8.10.2012 päätökseen 18.9.2012 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut. Uudelleenjärjestely rasitti viimeisen vuosineljänneksen tulosta noin 0,9 miljoonalla eurolla.

Aktia Pankki laski 31.7.2012 Prime-korkoosan 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin.

Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktia investoi moderniin peruspankkijärjestelmään. Investointi, ml. siirtymien vanhasta järjestelmästä, on noin 25 miljoonaa euroa, mikä vastaa lähes Aktian yhden vuoden tietotekniikkakulua. Uusi peruspankkijärjestelmä tehostaa prosesseja ja alentaa juoksevia IT-kustannuksia merkittävästi. Uuden järjestelmän odotetaan olevan valmis käyttöön vuonna 2015.

Uuden Basel III -sääntelyn voimaantulon jälkeen keskusluottolaitoksena toimiminen rasittaisi merkittävästi Aktian tulosta ja maksuvalmiutta. Aktia tulee päättämään palvelut vuoden 2015 alussa.

Aktia Oyj:n ja Aktia Pankki Oyj:n hallitukset ovat 14.2.2013 hyväksyneet ja allekirjoittaneet sulautumissuunnitelman. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Aktia Oyj sulautuu Aktia Pankki Oyj:hin.

Hallituksen jäsen Jannica Fagerholm on ilmoittanut eroavansa Aktia Oyj:n hallituksesta 27.2.2013.

Henkilöstö

Kokopäiväresurssien keskimääräinen lukumäärä laski vuoden aikana 149:llä 1 044:ään (31.12.2011; 1 192). Kokopäiväresurssien määrä pieneni vuodenvaihteesta 191:llä 1 005:een vuoden lopussa (31.12.2011; 1 196). Vähennykseen sisältyvät Aktia Vahinkovakuutus Oy:n kokopäiväresurssit. Aktia Vahinkovakuutus Oy ei 1.3.2012 alkaen ole kuulunut Aktia-konserniin.

Henkilöstöraho

Aktia Oyj:n hallitus vahvisti henkilöstörahoon vuonna 2013 maksettavaksi voittopalkkio-osuudeksi 10 prosenttia konsernin liikevoiton 35 miljoonaa euroa ylittävstä osuudesta. Voittopalkkio-osuus ei voi ylittää kolmea miljoonaa euroa.

Uuden kannusteohjelman käyttöönoton jälkeen Aktian johtoryhmä ei ole vuodesta 2012 alkaen enää kuulunut henkilöstörahoon.

Vuoden 2012 voittopalkkio-osuus on 2,9 (2011; 1,2) miljoonaa euroa.

Vuoden 2012 kannusteohjelma

Aktia Oyj:n hallitus päätti vuonna 2011 ottaa käyttöön uuden Aktia-konsernin avainhenkilöille suunnatun osakepohjaisen kannusteohjelman.

Palkkio koostuu osittain Aktia Oyj:n A-osakkeista, osittain rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvat verot ja veroluonteiset maksut. Kannusteohjelma on kaksiosainen.

Ohjelman toinen osa perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011–2012, 2012–2013 ja 2013–2014. Ansaintajakson 2011–2012 ansaintakriteerit ovat Aktia-konsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys 1.1.2011–31.12.2012 (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto 1.1.2011–31.12.2012 (paino 50 %).

Ansaintajakson 2012–2013 ansaintakriteerit ovat muuttumattomat.

Kunkin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä noin kolmen vuoden aikana. Hallitus on määritellyt enimmäispalkkion avainhenkilöä kohti. Palkkiota ei yleensä makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin.

Ohjelman toisen osan myötä avainhenkilöiden on lisäksi mahdollista saada ehdollinen palkkio, joka perustuu Aktia Oyj:n A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2016, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin

ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämiä osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista.

Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamista osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa heidän bruttovuosipalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa.

Ohjelman kautta saatava palkkio voi olla yhteensä enintään 401 200 Aktia Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma. Kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva uudistettu sääntely.

Aktia-konsernin palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu Aktia Oyj:n kotisivuilla (www.aktia.fi).

Hallitus ja konserninjohto

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2012:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
Jannica Fagerholm, kauppatieteiden maisteri
Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
Nils Lampi, diplomiekonomi
Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
Kjell Sundström, kauppatieteiden maisteri

Aktia Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2013:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
Jannica Fagerholm, kauppatieteiden maisteri (1.1.–27.2.2013)
Hans Frantz, valtiotieteen lisensiaatti
Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
Nils Lampi, diplomiekonomi
Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri

Hallintoneuvosto vahvisti 11.12.2012 hallituksen vuoden 2013 palkkiot seuraavasti:

- vuosipalkkio, puheenjohtaja, 48 200 euroa
- vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 26 900 euroa
- vuosipalkkio, jäsen, 21 300 euroa

Hallituksen palkkiot pidettiin ennallaan, mutta osakkeina maksettava osuus nostettiin 15 (10) prosenttiin. Osakkeet ostetaan suoraan markkinoilta markkinahintaan kaksi viikkoa tilinpäätöstiedotteen 2012 julkistamisen jälkeen.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen, varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Jarl Sved, varatoimitusjohtaja Stefan Björkman, varatoimitusjohtaja Taru Narvanmaa, johtaja Fredrik Westerholm ja johtaja Magnus Weurlander.

Konsernirakenteen muutokset

29.2.2012 Aktia Oyj myi 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:stä Folk-sam Ömsesidig Sakförsäkringille ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle. Aktia omistaa nyt 34 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:stä.

Aktia Kortti Oy myi 31.1.2012 liiketoimintansa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:lle, joka jatkaa kortsitoimintaa. Aktia Kortti Oy:n liiketoiminta lopetettiin 10.12.2012.

HSp-Rahoitus Oy on 31.8.2012 toimeenpannun sulautumisen myötä sulautunut emoyhtiö Aktia Oyj:hin, ja yhtiö on purettu.

Ehdotukset vuoden 2013 yhtiökokoukselle

Aktia Oyj:n nimitysvaliokunta ehdottaa 9.4.2013 pidettävälle Aktia Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2013 varsinaisessa yhtiökokouksessa erovuorossa olevat hallintoneuvoston jäsenet Agneta Eriksson, Erik Karls, Clas Nyberg, Gunvor Sarelin-Sjöblom, Jan-Erik Stenman, Maj-Britt Vääriskoski, Lars Wallin, Bo-Gustav Wilson ja Ann-Marie Åberg valitaan uudelleen ja että uusiksi jäseniksi valitaan varatuomari Mikael Aspelin ja valtiotieteen maisteri Stefan Mutanen. Kaikkien toimikaudeksi ehdotetaan kolmea vuotta. Hallintoneuvoston jäsenten lukumääräksi ehdotetaan näin ollen 33:a jäsentä.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkiot pysyvät samoina kuin vuotta aiemmin. Ehdotukset vuosipalkkioiksi:

- puheenjohtaja, 21 500 euroa
- varapuheenjohtaja, 9 500 euroa
- jäsen, 4 200 euroa.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että se osa vuosipalkkiosta (brutto), joka tulee käyttää Aktia Oyj:n A-osakkeiden ostamiseen, nostetaan 25 prosenttiin (2012; 20 %).

Lisäksi nimitysvaliokunta ehdottaa 500 euron kokouspalkkiota jäsentä kohti sekä matka- ja majoituskustannusten korvaamista ja päivärahan maksamista valtion matkustussäännön mukaisesti.

Nimitysvaliokunta ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilintarkastajaksi valitaan KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja vastaavaksi tilintarkastajaksi KHT Jari Härmälä. Tilintarkastajan palkkio ehdotetaan maksettavaksi laskun perusteella.

Aktia Oyj:n yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti nimitysvaliokunta valmistelee yhtiön hallintoneuvoston jäseniä, tilintarkastajaa/tilintarkastajia sekä näiden palkkioita koskevat päätösehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitysvaliokunta koostuu yhtiökokousta edeltävän kalenterivuoden 1. marraskuuta vallinneen tilanteen mukaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajista sekä hallintoneuvoston puheenjohtajasta.

Osakepääoma ja omistajat

Joulukuun 2012 lopussa Aktia Oyj:n maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeeseen ja 20 050 850 R-osakkeeseen. Osakkeiden kokonaismäärä on 66 987 758. Joulukuun lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 47 931. Ulkomaisessa omistuksessa oli 0,6 prosenttia osakkeista.

Vuoden viimeisen neljänneksen aikana arvo-osuustileille kirjattiin Veritas Vahinkovakuutusyhtiön sulautumiseen liittyvästä 6 800 000 osakkeen sulautumisvastikkeesta vielä 1 758 uutta A-osaketta. Jäljellä olevien osakkeiden läpikäyntiä ja kirjaamista jatketaan. Rekisteröimättömiä osakkeita oli 795 971 kpl eli 1,2 prosenttia. Aktian oma osakeomistus oli 465 478 osaketta, eli 0,7 prosenttia koko osakekannasta. Aktia Oyj myi vuoden 2012 aikana 1 958 omaa A-osakettaan osana vuoden 2011 kannusteohjelmaa.

Osakkeet

Aktian kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2012 oli 5,80 euroa ja R-osakkeen 7,51 euroa, joten Aktia Oyj:n markkina-arvo oli 420 miljoonaa euroa. A-osakkeen korkein noteeraus vuoden aikana oli 6,00 euroa ja alin 4,34 euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 8,50 euroa ja alin 6,75 euroa.

Erityisesti A-osakkeen päivittäinen keskimääräinen vaihto kasvoi. A-osakkeen päivittäinen vaihto oli keskimäärin 115 862 euroa eli 21 950 osaketta. R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto niinä 54 päivänä, joina sillä käytiin kauppaa, oli 39 496 euroa eli 4 679 osaketta.

Näkymät ja riskit vuodeksi 2013

Näkymät

Aktia pyrkii kasvamaan markkinoita nopeammin henkilöasiakkaiden ja pienten yritysten osalta.

Aktian toimintaohjelma 2015 käsittää useita yksittäisiä toimenpiteitä, ja se toteutetaan asteittain tavoitteena saavuttaa tulostavoitteet vuoteen 2015.

Aktian tavoitteena on parantaa kilpailukykyä ja olla Suomen mestari valittujen asiakasryhmien palvelussa. Aktiassa panostetaan edelleen tehokkaaseen ja asiakasystävälliseen palveluun ja kehitetään taloudellisia ratkaisuja yksityistalouksille, yrittäjille, pienyrityksille ja instituutiolle.

Luottojen arvonalentumisten odotetaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2012.

Todennäköisesti jatkuvasta alhaisesta korkotilanteesta ja Toimintaohjelma 2015:n yksittäisistä kuluista huolimatta konsernin jatkuvien toimintojen vuoden 2013 liikevoiton odotetaan yltävän noin vuoden 2012 tasolle.

Riskit

Tärkeimmät Aktian tulokseen vaikuttavat tekijät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja kiinteistönvälityspalvelujen kysyntään.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkorisienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleensuoritukselle. Muiden pankkien tavoin kotitalouksien talletukset muodostavat osan Aktian likviditeettitarpeesta.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikiiriin tuloksena on syntynyt useita pankki- ja vakuutus toiminnan sääntelyä koskevia aloitteita, mikä on aiheuttanut epävarmuutta tulevaisuuden pääoma- ja likviditeettivaateista. Uusi sääntely tulee todennäköisesti johtamaan korkeampiin pääomavaatimuksiin, kiristyvään kilpailuun talletuksista, pitkäaikaisen rahoituksen vaatimusten kasvuun, korkeampiin kiinteisiin kustannuksiin sekä pidemmällä aikavälillä lainamarginaalien nousuun.

Aktian tulostavoitteet vuoteen 2015

- Ristiinmyynti-indeksin 20 prosentin nousu
- Palkkiotuottojen 5 prosentin kasvu vuodessa
- Kustannusten supistaminen 5 prosentilla vuodessa
- Ensisijaisten omien varojen suhde yli 13 prosenttia suhdannesyklin yli (sisäisen luottoluokitusasteikon hyväksymisen jälkeen)
- 40–60 prosentin osinko vuoden voitosta

Hallituksen ehdotukset vuoden 2013 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa osingoksi 0,36 euroa osakkeelta, yhteensä 23 948 020,80 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Lisäksi ehdotetaan 0,14 euron pääomanpalautusta osakkeelta, yhteensä 9 313 119,20 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Pääomanpalautus vastaa Aktia Vahinkovakuutus Oy:n osake-enemmistön myynnistä saatua voittoa.

Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 12.4.2013 ja osingon ja pääomanpalautuksen maksupäiväksi 19.4.2013.

Viisivuotiskatsaus

(1 000 euroa)	2012	2011	2010	2009	2008
Liikevaihto jatkuvista toiminnoista					
- pankkitoiminta	331 185	341 492	354 211	341 765	448 863
- henkivakuutustoiminta	149 557	130 314	128 334	89 555	103 815
+ / - tulokseen vaikuttavat eliminoinnit	-25 982	-29 079	-54 128	-12 000	-64 291
Konserni	454 760	442 727	428 417	419 320	488 387
Tuloslaskelma					
Korkokate	117 279	128 615	149 159	152 155	100 953
Palkkiotuotot netto	65 319	60 565	57 771	47 249	41 034
Henkivakuutusnetto	27 304	22 732	16 477	13 991	-33 758
Liiketoiminnan muut tuotot	8 013	-10 015	3 571	5 125	19 004
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	217 915	201 898	226 977	218 519	127 233
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-154 219	-146 735	-139 393	-132 638	-120 891
Arvon alentumistappio, netto	-8 181	-10 487	-12 950	-31 504	34
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	501	-70	1 594	319	230
Liiketulos jatkuvista toiminnoista	56 015	44 606	76 229	54 696	6 606
Verot jatkuvista toiminnoista	-15 764	-10 465	-19 349	-15 077	-812
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	40 251	34 141	56 880	39 619	5 795
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	9 776	2 177	1 158	-5 622	4 983
Tilikauden voitto	50 027	36 318	58 038	33 997	10 777
Tase					
Käteiset varat	587 613	475 042	273 364	340 960	506 311
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	51	1 905	20 870	22 453	19 492
Myytävässä olevat rahoitusvarat	2 106 661	2 619 146	3 383 652	3 432 962	3 037 328
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	350 020	20 034	21 459	27 883	35 885
Johdannaissopimukset	302 227	300 575	230 158	209 966	137 014
Lainat ja muut saamiset	7 360 225	7 152 124	6 637 551	6 141 562	5 526 194
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	360 873	286 742	279 964	208 853	148 119
Muut varat	172 520	200 494	172 135	171 200	129 730
Varat yhteensä	11 240 190	11 056 063	11 019 153	10 555 839	9 540 073
Talletukset	4 689 040	4 757 179	4 356 327	4 753 586	5 015 277
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvelat	-	-	-	-	4 586
Johdannaissopimukset	186 362	155 998	149 493	132 165	84 725
Muut rahoitusvelat	4 584 724	4 464 037	4 827 366	4 045 926	3 130 482
Vakuutustekninen vastuovelka	878 474	941 491	989 841	924 437	777 176
Muut velat	237 330	213 601	198 837	233 568	211 051
Varaukset	6 850	-	-	-	-
Velat yhteensä	10 582 781	10 532 306	10 521 863	10 089 682	9 223 298
Oma pääoma	657 409	523 756	497 290	466 157	316 775
Velat ja oma pääoma yhteensä	11 240 190	11 056 063	11 019 153	10 555 839	9 540 073

Tunnusluvut

(1 000 euroa)	2012	2011	2010	2009	2008
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,5	7,1	12,0	8,7	1,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,45	0,33	0,54	0,34	0,07
Omavaraisuusaste, %	5,9	4,7	4,6	4,6	3,6
Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)	205,1	163,5	156,5	155,6	133,9
Henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin katsauskauden alusta	1 044	1 192	1 183	1 213	1 009
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,74	0,53	0,83	0,52	0,09
Oma pääoma / osake (NAV), euroa	8,91	7,01	6,81	6,52	4,85
Osinko / osake, euroa *)	0,36	0,30	0,30	0,24	0,15
Osinko / tulos, % *)	48,7	56,5	36,0	46,5	194,3
Laaja osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, euroa	2,19	0,46	0,52	1,72	-0,22
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (poislukien omat osakkeet)	66 521 777	66 503 954	66 477 825	66 446 406	60 167 835
Osakkeiden määrä kauden lopussa (poislukien omat osakkeet)	66 522 280	66 520 322	66 492 404	66 451 470	60 175 268
Pankkitoiminta (ml. Yksityispankki)					
Kulu/tuotto-suhde	0,74	0,73	0,59	0,57	0,65
Ottolainaus yleisöltä	3 631 479	3 645 238	3 396 579	3 029 230	3 098 336
Antolainaus yleisölle	7 201 556	7 063 345	6 591 584	6 060 842	5 425 654
Vakavaraisuusaste, %	20,2	16,2	15,9	15,9	13,7
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	11,8	10,6	10,1	9,5	9,3
Riskipainotetut sitoumukset	3 611 209	3 693 979	3 673 092	3 460 170	3 313 174
Varainhoito					
Rahastopääoma	4 496 599	3 613 403	4 264 027	3 786 167	2 489 752
Hallinnoitavat ja välitettävät varat	7 597 117	6 624 051	6 978 228	5 995 571	4 539 312
Henkivakuutus					
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	111 240	103 494	101 227	80 900	91 350
Liikekustannussuhde, %	90,8	91,7	93,6	100,7	99,0
Toimintapääoma	158 578	117 231	98 830	86 258	50 359
Vakavaraisuusaste, %	27,4	20,7	16,1	14,4	8,5
Sijoitukset käyvin arvoin	1 020 711	911 626	951 307	867 672	804 559
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvélka	519 930	533 365	587 720	595 021	627 592
Rahastovakuutusten vastuuvélka	358 544	284 836	282 448	210 098	149 583

*) Hallituksen esityksen mukaisesti osingon lisäksi maksetaan pääoman palautusta 0,14 euroa osakkeelta.

Laskentaperiaatteet

Liikevaihto, euroa

Pankkitoiminnan liikevaihto + vakuutustoimintojen liikevaihto +/- tulokseen vaikuttavat eliminointierät

Pankkitoiminnan liikevaihto

Korkotuotot + osingot + palkkiotuotot netto + rahoitusvarojen nettotuotot + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot

Vakuutustoimintojen liikevaihto

Maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotot + muut tuotot

Osakekohtainen tulos (EPS), euroa

Aktia Oyj:n osakkeenomistajille luettava tilikauden voitto verojen jälkeen
Osakkeiden antioikaistu määrä tilikauden aikana keskimäärin

Oma pääoma/osake (NAV), euroa

Aktia Oyj:n osakkeenomistajille luettava oma pääoma
Osakkeiden määrä tilikauden lopussa

Oman pääoman tuotto (ROE), %

Tilikauden voitto x 100

Oma pääoma keskimäärin

Vakavaraisuusaste, % (finanssi- ja vakuutuskonglomeraatti)

Konglomeraatin omat varat yhteensä (omat varat ml. toimialakohtaiset varat ja vähennykset) x 100

Minimivaatimus konglomeraatin omille varoille (luottolaitos + vakuutustoiminta)

Konglomeraatin vakavaraisuutta säädetään rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa ja siihen kuuluvassa asetuksessa.

Pankkitoiminnan kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut yhteensä

Liiketoiminnan tuotot yhteensä

Pankkitoiminnan riskipainotetut sitoumukset

Taseen yhteenlasketut varat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset johdannaiset mukaan lukien on arvostettu ja riskipainotettu Finanssi- ja vakuutusvalvonnan standardikokoelman 4.3 standardimenetelmän mukaisesti.

Operatiivisten riskien pääomavaade on laskettu ja riskipainotettu Finanssi- ja vakuutusvalvonnan standardin 4.3i mukaisesti.

Pankkitoiminnan vakavaraisuusaste, %

Omat varat (ensisijaiset omat varat + toissijaiset omat varat) x 100

Riskipainotetut sitoumukset

Omat varat lasketaan Finanssi- ja vakuutusvalvonnan standardin 4.3a mukaisesti.

Pankkitoiminnan ensisijaisten omien varojen suhde, %

Ensisijaiset omat varat x 100

Riskipainotetut sitoumukset

Henkivakuutustoiminnan liikekustannussuhde

(Liikekulut + korvauskäsittelyn kulut) x 100

Kuormitustulo

Kuormitustulo on erä, jonka on laskuperusteiden mukaan tarkoitus kattaa liikekulut.

Liikekuluihin ei sisälly jälleenvakuuttajien palkkiota.

Henkivakuutustoiminnan vakavaraisuusaste, %

Vakavaraisuuspääoma x 100

Vakuutustekninen vastuuvélka - tasaussumma - 75 %

sijoitusidonnaisten rahastojen vastuuvélasta

Vakuutustekninen vastuuvélka lasketaan jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen.

Aktia Oyj – Konsernin tilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma	20	K42	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	93	
Konsernin laaja tuloslaskelma	21	K43	Annetut ja saadut vakuudet	94	
Konsernin tase	22	K44	Taseen ulkopuoliset sitoumukset	95	
Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset	23	K45	Vuokravastuut	95	
Konsernin oman pääoman muutos	24	K46	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	96	
Konsernin rahavirtalaskelma	25	K47	Tietoja lähipiiristä	97	
Konsernin kehitys neljännesvuosittain	27	K48	Osakeperusteinen kannusteohjelma	100	
Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain	28	K49	Hallinnoitavat asiakasvarat	101	
K1	Konsernin tilinpäätösperiaatteet 2012	29	K50	PS -säästäminen	101
K2	Konsernin riskienhallinta	38	K51	Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen	101
K3	Konsernin segmenttiraportti	66	Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma	102	
Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	67	Aktia Oyj – emoyhtiön tase	103		
K4	Korkotuotot ja -kulut	67	Aktia Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma	104	
K5	Osinkotuotot	67	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	105	
K6	Palkkiotuotot ja -kulut	68	E1	Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet	105
K7	Henkivakuutusnetto	68	Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot	106	
K8	Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	71	E2	Korkotuotot ja -kulut	106
K9	Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	72	E3	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	106
K10	Liiketoiminnan muut tuotot	72	E4	Palkkiotuotot ja -kulut	106
K11	Henkilöstö	72	E5	Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	106
K12	Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	72	E6	Liiketoiminnan muut tuotot	106
K13	Liiketoiminnan muut kulut	73	E7	Henkilöstö	106
K14	Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista	73	E8	Muut hallintokulut	107
K15	Verot jatkuvista toiminnoista	73	E9	Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	107
K16	Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	74	E10	Liiketoiminnan muut kulut	107
K17	Osakekohtainen tulos	74	E11	Jaottelu liiketoiminta-alueittain	107
Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot	75	Aktia Oyj – emoyhtiön taseen liitetiedot ja emoyhtiön muut liitetiedot	108		
K18	Käteiset varat	75	E12	Saamiset luottolaitoksilta	108
K19	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	75	E13	Osakkeet ja osuudet	108
K20	Myytävissä olevat rahoitusvarat	75	E14	Aineettomat hyödykkeet	108
K21	Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	76	E15	Aineelliset hyödykkeet	109
K22	Johdannaiset	76	E16	Muut varat	109
K23	Lainat ja muut saamiset	78	E17	Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	109
K24	Sijoitukset osakkuusyrityksiin	79	E18	Laskennalliset verosaamiset	109
K25	Aineettomat hyödykkeet	79	E19	Velat luottolaitoksille	109
K26	Sijoituskiinteistöt	80	E20	Muut velat	109
K27	Muut aineelliset hyödykkeet	80	E21	Siirtovelat ja saadut ennakot	110
K28	Muut varat	81	E22	Laskennalliset verovelat	110
K29	Laskennalliset verot	82	E23	Oma pääoma	110
K30	Myytävissä olevat varat ja velat	83	E24	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	111
K31	Talletukset	83	E25	Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin	112
K32	Liikkeeseen lasketut velkakirjat	83	E26	Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät	112
K33	Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	84	E27	Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain	113
K34	Muut velat luottolaitoksille	84	E28	Osakkeiden omistus	113
K35	Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	84	E29	Omistukset muissa yrityksissä	115
K36	Henkivakuutustoiminnan vastuuvelka	85	E30	Lähipiiri	116
K37	Muut velat	87			
K38	Varaukset	87			
K39	Oma pääoma	87			
K40	Rahoitusinstrumenttien luokitus	90			
K41	Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot	92			

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1–12/2012	1–12/2011
Jatkuvat toiminnot			
Korkotuotot	K4	232 296	262 563
Korkokulut	K4	-115 017	-133 948
Korkokate		117 279	128 615
Osinkotuotot	K5	53	173
Palkkiotuotot	K6	80 834	76 035
Palkkiokulut	K6	-15 515	-15 470
Palkkiotuotot netto		65 319	60 565
Henkivakuutusnetto	K7	27 304	22 732
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	K8	2 940	-14 815
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	K9	338	266
Liiketoiminnan muut tuotot	K10	4 682	4 361
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		217 915	201 898
Henkilöstökulut	K11	-75 352	-73 203
IT-kulut		-31 419	-26 380
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	K12	-7 158	-5 914
Liiketoiminnan muut kulut	K13	-40 291	-41 238
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-154 219	-146 735
Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista	K14	-1 817	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	K23	-6 365	-10 487
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta		501	-70
Liiketulos jatkuvista toiminnoista		56 015	44 606
Verot jatkuvista toiminnoista	K15	-15 764	-10 465
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		40 251	34 141
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	K16	9 776	2 177
Tilikauden voitto		50 027	36 318
Josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		49 189	35 335
Määräysvallattomien omistajien osuus		839	983
Yhteensä		50 027	36 318
Osakekohtainen tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus, euroa			
Osakekohtainen tulos (EPS), jatkuvat toiminnot, euroa	K17	0,59	0,50
Osakekohtainen tulos (EPS), lopetetut toiminnot, euroa	K17	0,15	0,03
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K17	0,74	0,53
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa			
Osakekohtainen tulos (EPS), jatkuvat toiminnot, euroa	K17	0,59	0,50
Osakekohtainen tulos (EPS), lopetetut toiminnot, euroa	K17	0,15	0,03
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	K17	0,74	0,53

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2012	1-12/2011
Jatkuvat toiminnot			
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		40 251	34 141
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		94 829	-5 095
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon		-3 319	-198
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		16 074	-3 197
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan		-5 770	-
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan		101 815	-8 489
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		-559	-1 344
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan		-559	-1 344
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos jatkuvista toiminnoista		141 506	24 307
Lopetetut toiminnot			
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista		9 776	2 177
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon		1 821	4 172
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan		-6 300	369
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan		-4 479	4 540
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos lopetetuista toiminnoista		5 297	6 717
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos		146 804	31 025
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		145 600	30 613
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 203	412
Yhteensä		146 804	31 025
Laaja osakekohtainen tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus, euroa			
Laaja osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, euroa	K17	2,11	0,36
Laaja osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, euroa	K17	0,08	0,10
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	K17	2,19	0,46
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa			
Laaja osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, euroa	K17	2,11	0,36
Laaja osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, euroa	K17	0,08	0,10
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	K17	2,19	0,46

Konsernin tase

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Varat			
Käteiset varat	K18	587 613	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	K19	51	1 905
Korkosijoitukset	K20	2 011 654	2 509 701
Osakkeet ja osuudet	K20	95 007	109 445
Myytävissä olevat rahoitusvarat		2 106 661	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	K21	350 020	20 034
Johdannaissopimukset	K22	302 227	300 575
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K23	158 669	88 779
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23	7 201 556	7 063 345
Lainat ja muut saamiset		7 360 225	7 152 124
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset		360 873	286 742
Sijoitukset osakkuusrytysiin	K24	21 101	3 467
Aineettomat hyödykkeet	K25	14 156	17 278
Sijoituskiinteistöt	K26	28 254	24 582
Muut aineelliset hyödykkeet	K27	5 656	7 615
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28	75 016	83 529
Muut varat	K28	3 273	26 574
Muut varat yhteensä		78 289	110 102
Tuloverosaamiset		112	22 253
Laskennalliset verosaamiset	K29	23 453	13 002
Versaamiset		23 565	35 255
Myytävissä olevat varat	K30	1 498	2 195
Varat yhteensä		11 240 190	11 056 063
Velat			
Velat luottolaitoksille	K31	1 057 561	1 111 941
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K31	3 631 479	3 645 238
Talletukset		4 689 040	4 757 179
Johdannaissopimukset	K22	186 362	155 998
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	K32	3 540 273	3 800 126
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33	268 173	258 705
Muut velat luottolaitoksilta	K34	629 575	353 535
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35	146 704	51 671
Muut rahoitusvelat		4 584 724	4 464 037
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka	K36	519 930	533 365
Rahastovakuutusten vastuuvelka	K36	358 544	284 836
Vahinkovakuutusten vastuuvelka		-	123 290
Vakuutustekninen vastuuvelka		878 474	941 491
Siirtovelat ja saadut ennakot	K37	93 053	106 873
Muut velat	K37	55 236	52 112
Muut velat yhteensä		148 289	158 986
Varaukset	K38	6 850	-
Tuloverovelat		23 340	2 650
Laskennalliset verovelat	K29	65 496	51 775
Verovelat		88 837	54 424
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	K30	204	191
Velat yhteensä		10 582 781	10 532 306

Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma	K39	220 219	123 248
Vapaa oma pääoma	K39	372 389	342 774
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta		592 608	466 022
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		64 801	57 735
Oma pääoma		657 409	523 756
Velat ja oma pääoma yhteensä		11 240 190	11 056 063

Konsernin taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2012	31.12.2011
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	K44		
Takaukset		34 602	42 229
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		3 350	3 348
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		37 952	45 576
Käyttämättömät luottojärjestelyt		302 474	415 299
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		2 719	5 238
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		305 193	420 537
Yhteensä		343 145	466 113

Konsernin oman pääoman muutos

(1 000 euroa)	Osakepääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osakeperusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Voitto-varat	Osakke-enomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallat-tomien omistajien osuus omasta pääomasta	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	93 874	10 277	22 474	760	72 654	252 960	452 999	44 291	497 290
Omien osakkeiden myynti				-760		242	-518		-518
Osingonjako						-19 948	-19 948		-19 948
Tilikauden voitto						35 335	35 335	983	36 318
Myytävässä olevat rahoitusvarat			-3 718				-3 718	-33	-3 751
Kassavirran suojaus			340				340	-538	-198
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt						-1 344	-1 344		-1 344
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-3 378			33 991	30 613	412	31 025
Muu muutos omassa pääomassa				185		2 691	2 876	13 032	15 908
Oma pääoma 31.12.2011	93 874	10 277	19 097	185	72 654	269 935	466 022	57 735	523 756
Oma pääoma 1.1.2012	93 874	10 277	19 097	185	72 654	269 935	466 022	57 735	523 756
Omien osakkeiden myynti						11	11		11
Osingonjako						-19 957	-19 957		-19 957
Tilikauden voitto						49 189	49 189	839	50 027
Myytävässä olevat rahoitusvarat			106 245				106 245	179	106 424
Kassavirran suojaus			-9 274				-9 274	186	-9 088
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt						-559	-559		-559
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			96 971			48 629	145 600	1 203	146 804
Muu muutos omassa pääomassa				931			931	5 863	6 794
Oma pääoma 31.12.2012	93 874	10 277	116 068	1 116	72 654	298 619	592 608	64 801	657 409

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	1-12/2012	1-12/2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos *)	65 603	46 808
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	479	27 555
Purettu kassavirtasuojaus	17 511	17 597
Purettu käyvän arvon suojaus	92 091	-
Maksetut tuloverot	9 097	-37 168
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	184 781	54 791
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-127 574	254 221
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 854	18 965
Myytävissä olevat rahoitusvarat	146 665	762 360
Lainat ja muut saamiset	-206 458	-524 550
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	-74 132	-6 778
Muut varat	4 497	4 224
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	36 020	-93 660
Talletukset	-107 316	359 203
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-286 690	375 919
Muut rahoitusvelat	356 137	-793 631
Vastuuvelka	75 741	-48 350
Muut velat	-1 852	13 200
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	93 227	215 353
Investointien rahavirta		
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat, vähennys	9 928	1 428
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta	-44	-389
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	34 804	355
Investoinnit sijoituskiinteistöihin	-9 495	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 465	-12 734
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	1 575	2 976
Investointien rahavirta yhteensä	30 304	-8 364
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, lisäys	74 526	67 219
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, vähennys	-63 395	-65 742
Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n emissio/osinko määräysvallattomille omistajille	5 863	13 507
Omien osakkeiden myynti	11	163
Maksetut osingot	-19 957	-19 948
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 952	-4 801
Rahavarojen nettomuutos	120 579	202 188
Rahavarat vuoden alussa	481 680	279 492
Rahavarat vuoden lopussa	602 259	481 680
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Kassa	7 960	9 542
Vakuutustoiminnan kassa ja pankkisaamiset	1 722	8 724
Suomen Pankin sekkitili	577 931	456 775
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	14 645	6 638
Yhteensä	602 259	481 680

*) Sisältää sekä jatkuvien että lopetettujen toimintojen liiketuloksen

Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:

Arvonalentumistappio myytävissä olevista rahoitusvaroista	692	4 260
Arvonalentumistappiot muista rahoitusvaroista	1 817	-
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	6 533	11 258
Käyvän arvon muutokset	-251	4 448
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	7 249	6 926
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-206	376
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	-11 088	2 492
Purettu kassavirtasuojaus	-11 660	-2 547
Purettu käyvän arvon suojaus	-1 346	-
Varausten muutos	6 850	-
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	-58	-
Osakeperusteisten maksujen muutos	1 947	341
Yhteensä	479	27 555

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012
Jatkuvat toiminnot				
Korkokate	29 328	28 652	29 669	29 630
Osinkotuotot	-	1	22	30
Palkkiotuotot netto	15 959	16 414	17 278	15 668
Henkivakuutusnetto	8 326	5 479	7 300	6 199
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	3 114	-691	230	287
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	185	30	112	12
Liiketoiminnan muut tuotot	1 508	593	1 179	1 402
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	58 420	50 478	55 790	53 227
Liiketoiminnan kulut yhteensä				
Henkilöstökulut	-20 017	-17 663	-19 079	-18 593
IT-kulut	-12 572	-5 977	-6 478	-6 393
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 936	-1 712	-1 729	-1 781
Liiketoiminnan muut kulut	-11 474	-8 688	-10 186	-9 944
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-45 998	-34 039	-37 472	-36 710
Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista	-	-1 817	-	-
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-1 727	-1 791	-956	-1 891
Osuus osakkuusyriytysten tuloksesta	-305	599	510	-303
Liiketulos jatkuvista toiminnoista	10 390	13 430	17 872	14 324
Verot jatkuvista toiminnoista	-4 077	-3 524	-4 072	-4 090
Kauden voitto jatkuvista toiminnoista	6 312	9 906	13 800	10 233
Lopetetut toiminnot				
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-	5	439	9 332
Kauden voitto	6 312	9 911	14 239	19 565
Josta:				
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	6 117	9 758	14 024	19 289
Määräysvallattomien omistajien osuus	195	153	215	276
Yhteensä	6 312	9 911	14 239	19 565
Osakekohtainen tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus, euroa				
Osakekohtainen tulos (EPS), jatkuvat toiminnot, euroa	0,09	0,15	0,20	0,15
Osakekohtainen tulos (EPS), lopetetut toiminnot, euroa	0,00	0,00	0,01	0,14
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,09	0,15	0,21	0,29
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa				
Osakekohtainen tulos (EPS), jatkuvat toiminnot, euroa	0,09	0,15	0,20	0,15
Osakekohtainen tulos (EPS), lopetetut toiminnot, euroa	0,00	0,00	0,01	0,14
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,09	0,15	0,21	0,29

Konsernin laaja tuloslaskelma neljännesvuosittain

(1 000 euroa)	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012
Jatkuvat toiminnot				
Kauden voitto jatkuvista toiminnoista	6 312	9 906	13 800	10 233
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-549	47 834	5 598	41 946
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	3 156	-2 191	-1 313	-2 970
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	10 891	-60	-64	5 307
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-5 770	-	-	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-559	-	-	-
Kauden laajan tuloslaskelman tulos jatkuvista toiminnoista	13 481	55 490	18 021	54 515
Lopetetut toiminnot				
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-	5	439	9 332
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:				
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-	-	-	1 821
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-6 300
Kauden laajan tuloslaskelman tulos lopetetuista toiminnoista	-	5	439	4 853
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	13 481	55 495	18 460	59 368
Laajan tuloslaskelman tulos josta:				
Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	13 502	54 642	18 626	58 831
Määräysvallattomien omistajien osuus	-21	853	-166	538
Yhteensä	13 481	55 495	18 460	59 368
Laaja osakekohtainen tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus, euroa				
Laaja osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, euroa	0,20	0,82	0,27	0,81
Laaja osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, euroa	0,00	0,00	0,01	0,07
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,20	0,82	0,28	0,88
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa				
Laaja osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, euroa	0,20	0,82	0,27	0,81
Laaja osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot, euroa	0,00	0,00	0,01	0,07
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,20	0,82	0,28	0,88

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet 2012

Hallitus hyväksyi 28.2.2013 tilikauden 1.1.–31.12.2012 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, jotka yhtiökokous vahvistaa 9.4.2013. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan 8.3.2013.

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Laatimisperusteet

Aktia Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:n hyväksymien, kansainvälisten kirjanpitostandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt. Konsernin tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalainen kirjanpito- ja osakeyhtiölainsäädäntö sekä viranomaismääräykset. Tilinpäätöksen luvut esitetään tuhansina euroina, jos toisin ei mainita. Konsernin tilinpäätöksen arvostamisperusteena on alkuperäinen hankintameno, ellei tilinpäätösperiaatteissa toisin mainita.

Luvut esitetään vuoden aikana osavuosisikauksissa niin, että tuloslaskelman eriä verrataan vastaavaan kauteen edellisvuonna, kun taseen eriä verrataan edelliseen vuodenvaihteeseen, jos toisin ei mainita.

Aktia Oyj myi 51 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:n osakkeista Folksam Sakille ja 15 prosenttia Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle 29.2.2012. Aktia Vahinkovakuutus Oy on ollut 1.3.2012 alkaen Aktia Oyj:n osakkuusyri-tytys, jonka osakkeista Aktia Oyj omistaa 34 prosenttia. Konsernin tuloslaskelmaan vahinkovakuutustoiminnan tuotot ja kulut sekä verot on merkitty lopetettujen toimintojen kauden tulokseen sekä kuluvalta kaudelta että vertailuvuodelta 2011. Konsernin vuoden 2011 tuloslaskelma on rekonstruoitu vastaamaan vuoden 2012 lopetettujen toimintojen raportointia. Vahinkovakuutustoiminnan tase-erät sisältyvät konsernin vertailuvuoden 2011 taseeseen.

Uudet ja vuonna 2012 muutetut standardit, joilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan

Seuraavat IFRS-standardit ja tulkinnat voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin, mutta niillä ei ole ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan vuonna 2012:

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardi (muutettu) parantaa tulosraporttien lukijoiden mahdollisuuksia arvioida rahoitusvaratapahtumista aiheutuvia riskejä ja riskien vaikutusta Aktian taloudelliseen asemaan. Standardi tuli pakolliseksi 1.7.2011, ja Aktia esittää täydentävät tiedot muutetun IFRS 7:n mukaisesti.

IAS 12 Tuloverot -standardi (muutettu) vaikuttaa sijoituskiinteistöihin, jotka kirjataan käypään arvoon IAS 40 Sijoituskiinteistöt -standardin mukaisesti. Muutos vaikuttaa laskennallisia veroja koskeviin määritelmiin ja tilinpäätösperiaatteisiin. Laskennalliset verot lasketaan arvioidun verovaikutuksen mukaan mahdollisena myyntiajankohtana. Standardi tuli pakolliseksi 1.1.2012.

Muutoksella ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi (muutettu) edellyttää, että tuloslaskelmaan siirrettävät erät ja erät, joita ei voi siirtää tuloslaskelmaan, kirjataan erikseen laajaan tuloslaskelmaan. Standardi tuli pakolliseksi 1.7.2012, ja Aktia esittää laajan tuloslaskelman muutetun IAS 1:n mukaisesti.

Uudet ja vuonna 2013 tai myöhemmin muutetut standardit, joilla voi olla vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan

IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin (muutettu) mukaisesti vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan 1.1.2013 alkaen laajaan tuloslaskelmaan. Standardin muutos ei tule vaikuttamaan olennaisesti konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan, koska Aktia on jo aiemmin kirjannut kauden vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden muutokset laajaan tuloslaskelmaan.

IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardi (muutettu) tarkentaa rahoitusinstrumenttien ja vastaavien sopimusten nettotamista koskevia tietoja. Vertailutiedot ovat pakollisia ja standardi tuli pakolliseksi 1.1.2013. Muutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernin tietoihin.

IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardi määrittelee käyvän arvon sisältää säännöt käyvän arvon määrittelemiseksi sekä tarkentaa tiedotusvaatimukset. IFRS 13 sisältää käypään arvoon arvostamisen määritelmät muiden IFRS-standardien sitä vaatiessa. Standardi tuli pakolliseksi 1.1.2013, ja Aktia tulee arvioimaan mahdolliset siihen liittyvät tiedotusvaatimukset.

IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardi korvaa IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös -standardin ja esittää uuden tavan päättää siitä, kuuluuko sijoituskohde konsernitilinpäätökseen vai ei. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2014, eikä sillä ole suurta vaikutusta siihen, mitkä yritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen.

IFRS 11 "Yhteisjärjestelyt" -standardi korvaa IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä -standardin. Standardi sallii jatkossa vain pääomaosuusmenetelmän käytön konsolidoinnissa, millä ei todennäköisesti ole vaikutusta siihen, miten "yhteisjärjestelyt" yhdistellään Aktia-konsernissa. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2014.

IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä -standardissa yhdistyvät tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden, yhteisjärjestelyjen ja muiden yhdistelemättömien strukturoitujen yksiköiden tiedot. Standardi tulee pakolliseksi 1.1.2014, ja Aktia tulee arvioimaan mahdolliset siihen liittyvät tiedotusvaatimukset.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi (julk. marraskuu 2009) on ensimmäinen vaihe prosessissa, jossa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardi korvataan uudella standardilla. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Rahoitusvarat ja -velat jaetaan kahteen luokkaan: käypään arvoon

arvostettuihin ja jaksotettuun hankintamenoon arvostettuihin. Aktian riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tulevia rahavirtoja koskevat ominaisuudet tulevat vaikuttamaan Aktian luokitteluun. Standardi ei ole vielä valmis, mutta sen lasketaan tulevan pakolliseksi 1.1.2015 alkaen. Aktia ei voi vielä arvioida IFRS 9:n kaikkia vaikutuksia tulosraportteihin.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkinnolla (International Financial Reporting Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Konsolidointiperiaatteet

Yhdistelty tilinpäätös käsittää emoyhtiö Aktia Oyj:n ja kaikki sen tytäryhtiöt, joihin emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernilla katsotaan olevan määräysvalta, jos osakeomistus on yli 50 prosenttia äänistä (ml. potentiaaliset äänit) tai jos sillä muutoin on oikeus vaikuttaa yrityksen taloudelliseen asemaan ja toiminnallisiin strategioihin hyötykseen sen toiminnasta. Tytäryhtiöt yhdistellään hankinta-ajankohdasta myyntipäivään.

Konsernitilinpäätös käsittää tytäryhtiöt, joiden äänimäärästä emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti yli 50 prosenttia tai joissa emoyhtiöllä muutoin on määräysvalta (yli 50 prosenttia äänioikeutetuista osakkeista). Eliminoinnissa on käytetty hankintamomenetelmää. Hankintamomenetelmän mukaisesti ostetun yrityksen varat, velat, ehdolliset varat ja velvoitteet hankintahetkellä arvostetaan käypään arvoon. Aineettomat hyödykkeet, jotka eivät sisälly ostetun yrityksen taseeseen, esimerkiksi tavaramerkit, patentit tai asiakkuudet, tunnustetaan ja arvostetaan oston yhteydessä. Käypään arvoon arvostuksen jälkeen voi syntyä joko liikearvo tai negatiivinen liikearvo. Liikearvo testataan ainakin jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä. Oston yhteydessä syntyviä kuluja ei käsitellä osana hankintamenoa, vaan ne kirjataan kuluksi silloin, kun kulut syntyvät tai palvelut saadaan.

Konsernitilinpäätös käsittää osakkuusyrietykset, joissa emoyhtiö omistaa suoraan tai epäsuorasti 20–50 prosenttia äänistä tai joissa sillä muutoin on merkittävä vaikutusvalta. Osakkuusyrietykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Pääomaosuusmenetelmässä konsernin osuus osakkuusyrietyksen omasta pääomasta ja tuloksesta kasvattaa tai pienentää kirjattujen osakkeiden arvoa tilinpäätöshetkellä.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kaikki sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, osingot ja voitot.

Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään erikseen konsolidoidussa omassa pääomassa. Se osa määräysvallattomien omistajien osuudesta, jota ei voi kirjata omaan pääomaan, kirjataan muihin velkoihin. Ostojen yhteydessä tunnustetaan mahdolliset määräysvallattomien omistajien omistukset ostetussa yrityksessä ostohetkellä. Määräysvallattomien omistajien sopimusten sisältö ratkaisee, kirjataanko omistus osaksi omaa pääomaa vai muiksi veloiksi.

Segmenttiraportointi

Segmenttiraportointi esitetään ylimmille operatiivisille johtoelimille annettavan sisäisen raportoinnin mukaisesti. Ylimmät operatiiviset johtolimet vastaavat resurssien jaosta ja liiketoimintasegmenttien tuloksen arvioinnista. Tämä toiminto on konsernissa strategisista päätöksistä vastaavalla konsernijohtolla. Kullakin segmentillä on tulosvastuullinen johtaja. Raportoidut segmentit ovat Pankkitoiminta, Varainhoito, Henkivakuutus ja Muut.

Aktia Vahinkovakuutus Oy:n tulos sisältyy sekä kuluvaan vuoteen että vertailuvuoden 2011 osalta lopetettujen toimintojen tilikauden voittoon. Konsernin segmenttiraporttiin kirjataan jatkuvien toimintojen liikevoitto, joten vahinkovakuutussegmenttiä ei esitetä omana segmenttinään.

Pankkitoimintasegmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n konttori-, yritys- ja korttitoiminta sekä treasury ja tytäryhtiöt Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Aktia Yritysrahoitus Oy ja Aktia Kiinteistönvälitys Oy.

Varainhoitosegmenttiin kuuluvat Aktia Pankki Oyj:n Helsingin yksityispankki ja muu yksityispankkitoiminta, instituutiopankki sekä tytäryhtiöt Aktia Invest Oy, Aktia Rahastoyhtiö Oy ja Aktia Asset Management Oy.

Henkivakuutussegmenttiin kuuluvat Aktia Henkivakuutus Oy ja sen kiinteistötytäryhtiöt Kiinteistö Oy Pakkalantie 21, Kiinteistö Oy Virkantie 10, Kiinteistö Oy Pakkalantie 19 ja osakkuusyrietykset Kiinteistö Oy Keinusaaren Toimistotalo 1 (omistusosuus 50 %).

Segmenttiin Muut kuuluvat Aktia Oyj:n konsernihallinto, tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot sekä tytäryhtiö Vasp-Invest Oy.

Allokointiperiaatteet ja konsernieliminoinnit

Pankkitoiminta- ja Varainhoitosegmenttien yksiköiden korkokatteisiin sisältyvät otto- ja antolainauksen marginaalit. Otto- ja antolainauksen viitekorkojen ja uudelleenhinnoittelujakohtien eroavaisuudesta aiheutuva korkoriski siirretään konsernin sisäisten hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti treasuryyn. Treasury vastaa konsernin korkoriskistä, likviditeetistä ja taseensuojaustoimenpiteistä, joihin sillä on johdon valtuutus. Keskitettyjen tukitoimintojen kulut allokoidaan segmenteille resurssien käytön, määriteltyjen projektien ja erilaisten jakoperusteiden mukaan.

Aktia Oyj ja Aktia Pankki Oyj eivät allokoivat omaa pääomaa eri segmenteille. Muut-segmentti koostuu tuloslaskelman ja taseen eristä, joita ei allokoitua liiketoimintasegmenteille.

Konsernin sisäiset transaktiot juridisten yksiköiden välillä eliminoidaan ja ilmoitetaan kunkin segmentin sisällä, jos yksiköt kuuluvat samaan segmenttiin. Konsernin sisäiset eri segmentteihin kuuluvien juridisten yksiköiden väliset transaktiot kuuluvat eliminoituihin.

Osuus osakkuusyrietysten tuloksesta, hankintaeliminoinnit, määräysvallattomien omistajien osuus ja muut konsernijärjestelyt sisältyvät eliminoituihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

Valuutan muuntaminen

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi. Henkivakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot kirjataan Sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Uusien tai uudistettujen vakuutusten hankintakulut kirjataan vakuutustoiminnassa palkkiokuluiksi, jotka sisältyvät muihin hallintokuluihin.

Vakuutusmaksut

Henkivakuutustoiminnan saadut vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan maksutulona, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon. Maksut kirjataan maksutuloon vakuutuslajista riippuen joko veloitus- tai maksuperiaatteen mukaan. Vakuutus sopimusten voimassaoloaikana vakuutusmaksut tuloutetaan yleensä suhteessa aikaan. Tilinpäätöspäivän jälkeiseen aikaan liittyvä maksutulon osuus kirjataan taseeseen varauksena kertymättömästä vakuutusmaksusta (vakuutusmaksuvastuu) osana vastuovelkaa. Maksusaatava kirjataan vain siinä tapauksessa, että vakuutusturva on voimassa tilinpäätöspäivänä, kuitenkin niin, että vakuutusmaksut, jotka kokemuksen mukaan jäävät maksamatta, vähennetään maksutulosta.

Henkivakuutustoiminnan sijoitussidonnaiset vakuutus sopimukset kirjataan kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan lähtökohtana sopimukseen sisältyvä vakuutusriski tai vakuutuksenottajan oikeus vaihtaa sijoitussidonnaiset säästöt taattuun korkoon, jossa on harkinnanvarainen osuus.

Korvauskulut

Henkivakuutustoiminnan maksetut korvaukset ja vastuuvelan muutos kirjataan tuloslaskelmaan, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Tilinpäätöshetkellä edelleen maksamatta olevista tapahtuneista vahingoista maksettavista korvauksista ja niiden vahinkokäsittelykuluista, myös vahingoista, joita ei ole vielä ilmoitettu konsernille, tehdään varaus yhtiön vastuuvelkaan (korvausvastuu).

Muut tuotot ja kulut

Taseensuojauksena säästöpankeille ja paikallisosuuspankeille välitettyjen johdannaisten tuotot tuloutetaan suoraan.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Rakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta

Jos käyttöomaisuus luokitellaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettavat toiminnot -standardin mukaisesti, poistoja ei tehdä.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Konserni kirjaa eläkejärjestelyt maksuperusteisina tai etuuspohjaisina. Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä konserni maksaa kiinteät maksut ulkoisille eläkevakuutusyhtiöille. Konsernilla ei tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta maksaa muita maksuja, jos eläkevakuutusyhtiöillä ei ole riittäviä varoja maksaa henkilöstön eläkkeitä kuluvalta tai aiemmilta kausilta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta konserniyhtiöissä. Maksuperusteisiksi luokiteltujen järjestelyjen eläkevakuutusmaksut on tilinpäätöksessä jaksotettu vastaamaan suorituspalkkoja.

Konsernissa on myös vapaaehtoisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Etuuspohjaisissa järjestelyissä konsernille jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen, ja konserni kantaa näiden vakuutusmatemaattisen riskin ja/tai sijoitusriskin. Konsernin etuuspohjaiset järjestelyt kirjataan IAS 19R Työsuhde-etuudet -standardin mukaan. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vastuut on kirjattu velkana tilinpäätökseen.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on käytössä kaksiosainen kannusteohjelma johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille. Konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Kannusteohjelman puitteissa ansaitut etuudet arvostetaan käypään arvoon päätöspäivänä, ja ne kirjataan lineaarisesti kuluiksi ansaintajakson aikana. Maksu tapahtuu joko oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtona tai käteisenä.

Siltä ohjelman osalta, joka maksetaan oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla, kirjataan jaksotettu oman pääoman muutos Osakeperusteisten korvausten rahastoon. Käteisenä maksettavaa ohjelman osaa varten on otettu velka. Korvauksen käyvän arvon mahdollinen muutos kirjataan henkilöstökuluiksi.

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi koskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös veroaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan. Rahoitusvaroiksi kirjataan saamistodistukset (velkakirjat), saamiset luottolaitoksilta, saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä osakkeet ja osuudet.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Luokkaan Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältyvät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat. Luokkaan on kirjattu saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joilla käydään aktiivisesti kauppaa ja jotka on hankittu lyhyen aikavälin ansaintatarkoituksessa. Ne on merkitty juoksevasti käypään arvoon siten, että arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Strukturoidut joukkovelkakirjalainat ja kytkettyjä johdannaisia sisältävät sijoitukset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, mikä merkitsee sitä, että arvonmuutos kirjataan juoksevasti suoraan tuloslaskelmaan.

Henkivakuutustoiminnassa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi on luokiteltu sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset, jotka esitetään taseessa omana eränään Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset -erän alla.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleviin rahoitusvaroihin kirjataan saamistodistukset sekä osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoimaton arvonmuutos kirjataan laajaan tulokseen laskennallisilla veroilla vähennettynä, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoimaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot, ja se sisältyy erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Henkivakuutustoiminnassa nämä voitot ja tappiot kirjataan sijoitustoiminnan nettotuottoihin, jotka sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin kirjataan saamistodistukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään saakka. Nämä arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että tällaisesta arvopaperista ei saada täyttä takaisinmaksua tilikauden lopussa, ero hankintamenuun kirjataan kuluna. Hankintamenuun ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi.

Jos luokkaan Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset kuuluvia arvopapereita myydään ennen eräpäivää, ne luokitellaan uudelleen luokkaan Myytävissä olevat rahoitusvarat. Syynä uudelleenluokitteluun on se, että sijoitusta (merkittävä määrä) koskeva tarkoitus tai kelpoisuus muuttuu niin, että tämän luokan käyttöön oikeuttavat ehdot eivät enää täyty. Tällaisen uudelleenluokittelun jälkeen arvopaperit kirjataan Myytävissä olevat rahoitusvarat -luokkaan ainakin kahtena peräkkäisenä tilikautena.

Lainat ja muut saamiset

Lainoiksi ja muiksi saamisiksi luokitellaan saamiset luottolaitoksilta sekä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Uudelleenluokittelu

Myytävässä olevat rahoitusvarat, pois lukien johdannaiset, voidaan luokitella uudelleen eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, jos Aktialla on tarkoitus tai edellytykset pitää rahoitusvarat lähiajan tai eräpäivään saakka. Uudelleenluokiteltavien varojen tulee uudelleenluokittelun yhteydessä täyttää sitä luokkaa koskevat määritelmät, johon ne uudelleenluokitellaan. Luokkaan eräpäivään saakka pidettäviin sijoituksiin uudelleenluokittelun edellytyksenä on, että Aktia on muuttanut omistuksen tarkoitusta ja että sillä on edellytykset pitää rahoitusvarat eräpäivään saakka.

Uudelleenluokittelu tehdään käypään arvoon uudelleenluokittelun ajankohtana. Käyväksi arvoksi tulee alkuperäinen hankintamenu tai jaksotettu hankintamenu.

Rahoitusvelat

Luokkaan Rahoitusvelat kirjataan velat luottolaitoksilta, velat yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sekä yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat. Rahoitusvelat merkitään taseeseen sopimuskentekohetkellä hankintamenoona ja sen jälkeeseen jaksotettuun hankintamenoona. Rahavirtalaskelmassa liikkeeseen laskettujen velkojen katsotaan kuuluvan pankin juoksevaan toimintaan, kun taas velkojen, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla, katsotaan kuuluvan rahoitustoimintaan.

Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon

Aktiivisilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien noteerattujen osakkeiden ja muiden rahoitusinstrumenttien käypä arvo perustuu noteerattuun ostokurssiin. Jos rahoitusinstrumentin noteerattu hinta ei edusta todellisia ja säännöllisesti esiintyviä markkinatapahtumia tai jos noteerattu ja hintoja ei ole saatavilla, käypä arvo vahvistetaan soveltuvan arvostustekniikan mukaan. Arvostustekniikat voivat vaihdella diskontattujen kassavirtojen yksinkertaisesta analyysistä monimutkaisiin optioarvostusmalleihin. Arvostusmallit on laadittu siten, että todennettavissa olevia markkinahintoja ja kurssia käytetään syöttötietoina, mutta myös ei-todennettavissa olevia malliparametrejä voidaan käyttää.

Liitteessä K2 Konsernin riskienhallinta esitetään rahoitusinstrumenttien käyvän arvon jaottelu sen mukaan, onko ne saatu saman instrumentin toimivilla markkinoilla noteerattujen kurssien avulla (taso 1), todennettavissa olevia tietoja käyttävien arvostustekniikoiden avulla (taso 2) vai käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat ei-todennettavissa olevaan tietoon (taso 3).

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos yrityksen, johon sijoitus on tehty, taloudellinen tilanne on huonontunut merkittävästi. Kriteerit ovat seuraavat:

- yritys on asetettu konkurssiin tai se on maksukyvytön
- yritys on tehnyt yrityssaneeraus sopimuksen tai hakenut suojaa velkojiaan vastaan tai velkoihin vaikuttava laaja uudelleenjärjestely on meneillään.

Kun jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentuminen on markkina- ja hankinta-arvon välinen erotus tilinpäätöshetkellä. Jos markkina-arvoa ei ole tai on erityistä syytä olettaa, että markkina-arvo ei edusta arvopaperin todellista arvoa tai konsernilla on määräysvaltaa yhtiössä, arvonalentumispäätös tehdään konsernin hallituksen vahvistaman erillisen arvion perusteella.

Maksukyvyttömyyden lisäksi korkosijoitukset tutkitaan yksilöllisesti arvonalennustarpeen arvioimiseksi, jos arvopaperin kurssi on laskenut yli 50 prosenttia ja instrumentin luottoluokitus on laskenut alle Investment Grade -luokituksen (BB+, Ba1 tai alhaisempi).

Osakkeista ja osakerahastosijoituksista tehdään arvonalentumiskirjaus, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Lasku on merkittävä, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimurssin (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) ja hankinta-arvon välinen ero ylittää tietyt volatilitteerijat. Volatilitteettia kvantifoidaan

beetakertoimilla, jotka mittaavat osakkeiden riskiä suhteessa markkinoihin (vertailuindeksi). Osakerahastojen osalta indeksi on sama kuin osakerahastojen vertailuindeksi. Erillisten osakkeiden indeksi on toimialaindeksin ja maantieteellisen indeksin yhdistelmä. Näiden kahden indeksin painot lasketaan erikseen kullekin osakkeelle soveltamalla ne historialliseen arvonekitykseen ja maksimoimalla osakkeen ja indeksin välinen korrelaatio. Samaa menetelmää käytetään konsernin Value-at-Risk-mallissa.

Kiinteistörahastoista tehdään arvonalentumisarvio, jos sijoituksen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti. Arvonalentumisen suuruutta arviotaessa otetaan huomioon mm. kiinteistö-, maksuvalmius-, jälleerahoitus- ja korkoriskit.

Arvon lasku on pitkäaikainen, kun arvostusajankohdan ympärillä olevien 10 pankkipäivän keskimurssi (5 pankkipäivää ennen ja 5 pankkipäivää jälkeen) on 18 kuukauden ajan ollut yhtäjaksoisesti hankinta-arvoa alhaisempi.

Jos jokin yllä mainituista kriteereistä täyttyy, arvonalentuminen kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumisen määrä on tilinpäätöshetken käyvän arvon ja hankinta-arvon välinen erotus.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumiset kirjataan kohdistettuina ja ryhmäkohtaisesti. Arvonalentuminen kirjataan kohdistettuna vain, jos on objektiivista näyttöä siitä, että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen, kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, sopimusrikot, kuten viivästyneet koron tai pääoman maksut, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely.

Saamisen arvo on laskenut, jos arvioitu saamisen tuoma rahavirta, vakuuden käypä arvo huomioon ottaen, on pienempi kuin luoton kirjanpitoarvon ja luoton maksamattomien korkojen summa. Arvioitu tuleva rahavirta diskontataan luoton alkuperäisellä efektiivisellä korolla. Jos luoton korko on vaihtuva, diskonttauskorkona käytetään tarkistushetken sopimuskorkoa. Arvonalentumiseksi kirjataan alemman rahavirran palautusten ja peruutusten nykyarvon ja luoton kirjanpitoarvon erotus.

Ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus on perusteltu, jos on objektiivista näyttöä siitä, että kyseisten luottosalkkujen saamisten takaisinmaksuun liittyy epävarmuutta. Analyysi perustuu historialliseen analyysiin tappion todennäköisyydestä maksukyvyttömyystilanteessa makro- ja mikrotalouden tapahtumat sekä kokemusperäinen arvio huomioon ottaen. Arvonalentumisarviossa otetaan huomioon salkkujen koko juoksu-aika, kun taas luoton laadun ja vakuuksien arvon muutosten odotetaan tapahtuvan 12 kuukauden sisällä tarkasteluajankohdasta.

Suurempien yritysasiakkaiden kohdalla ryhmäkohtainen arvonalentumiskirjaus tehdään yksittäin arvioiduista saamisista. Yksittäin arvioiduiksi saamisiksi lasketaan suurehkot yrityskokonaisuudet, joiden on sisäisessä riskiluokittelussa todettu kannattavuuteen, velkaantumiseen, omistusrakenteeseen, johtoon ja taloushallintoon, toimialaan tai rahoitusrakenteeseen liittyvistä syistä olevan epävarmoja.

Rahoitusvarojen oston tai myynnin kirjaus

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän mukaan (trade date).

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen, kirjataan varoiksi erään Johdannaissopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen, kirjataan veloiksi erään Johdannaissopimukset.

Pankkitoiminnassa johdannaissopimukset kirjataan tuloslaskelmaan johdannaisten luokan mukaan. Jos johdannaissopimukseen sovelletaan suojauslaskentaa, arvonmuutos kirjataan jäljempänä kuvattujen tilinpäätösperiaatteiden, käyvän arvon tai rahavirran suojaus, mukaan. Henkivakuutus toiminta kirjaa johdannaisten arvonmuutokset yhdessä realisoitujen voittojen ja tappioiden kanssa tuloslaskelman erään Sijoitustoiminnan nettotulos, ja ne sisältyvät henkivakuutusnettoon.

Suojauslaskenta

Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Aktia on IFRS-säännösten mukaan kirjannut suojauslaskennan joko käyvän arvon tai rahavirran suojausena. Aktiassa sovelletaan Euroopan unionin hyväksymää IAS 39:n suojauslaskennan "carve out"-versiota. EU:n makrosuojausta koskeva "carve out"-malli mahdollistaa sen, että johdannaisia (tai niiden osia) voidaan yhdistää ja käyttää suojausinstrumentteina, mikä poistaa tietyt ottolainauksen suojaukseen ja alisuojaukseen liittyvät käyvän arvon suojausstrategioita koskevat rajoitukset. Aktiassa EU:n "carve out"-suojauslaskentamallia sovelletaan vaadittaessa maksettaviin taseen eriin, eli avistatilien ja säästötalletusten salkunsuojaukseen. Tavoitteena on neutralisoida varojen ja velkojen käyvän arvon mahdollinen muutos ja vakauttaa konsernin korkokatetta.

Aktian suojauslaskentapolitiikan mukaisesti suojaavan johdannaisten ja suojaattavan erän suojaussuhde sekä riskienhallinnan tavoitteet ja strategia dokumentoidaan suojauksen alkaessa. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojauksen tulee olla erittäin tehokas. Suojausta pidetään tehokkaana, jos suojausinstrumentin käyvän arvon muutosten voidaan suojauksen alussa ja koko juoksuaikana odottaa olennaisesti neutraloivan suojaattavan erän käyvän arvon muutokset. Toteutuman tulee olla 80–125 prosenttia. Suojauksen tehokkuutta jälkikäteen arvioitaessa Aktia arvostaa suojausinstrumentin käypään arvoon ja vertaa tämän arvon muutosta suojaattavan erän käyvän arvon muutokseen. Tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Jos johdannaisten ja suojatun erän suojaussuhde ei ole 100-prosenttinen, tehoton osa kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Jos suojaussuhde ei täytä edellä mainittuja tehokkuusvaatimuksia, suojauslaskenta lopetetaan. Johdannaisten realisoimattoman arvon muutos kirjataan käypään arvoon tuloslaskelman korkokatteeseen siitä alkaen, kun suojausta viimeksi pidettiin tehokkaana.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojausta sovelletaan johdannaisiin, joita käytetään tiettyyn riskiin liittyvän varan tai velan käyvän arvon muutosten suojaukseen. Aktiassa varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski koskee pääasiassa lainoja, arvopapereita ja kiinteäkorkoista ottolainausta, joka aiheuttaa korkoriskin.

Suojausinstrumenttien (johdannaiset) käyvän arvon muutokset ja suojaattavan erän käyvän arvon muutokset on kirjattu erikseen tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Jos suojaus on tehokas, käyvän arvon muutokset kumoavat toisensa, mikä merkitsee sitä, että nettotulos on lähellä nollaa. Taseessa suojaattavan riskin arvonmuutos kirjataan suojaattun tase-erän arvon oikaisuna. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia ja korkotermiinejä.

Käyvän arvon suojaukset lakkaavat seuraavissa tilanteissa:

- suojausinstrumentti erääntyy, myydään, puretaan tai lunastetaan
- suojaussuhde ei enää täytä suojauslaskennan ehtoja
- suojaussuhde katkeaa.

Kun suojaussuhde päättyy, jaksotetaan kertyneet voitot tai tappiot, jotka ovat oikaisseet suojatun erän tuloslaskelmaan kirjattua arvoa. Jaksotus ulottuu suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan yli tai puretun suojausinstrumentin alkuperäisen juoksuajan yli.

Rahavirran suojaus

Rahavirran suojausta sovelletaan tulevien korkovirtojen, kuten vaihtuvakorkoisten varojen ja velkojen koronmaksun suojaamiseksi. Käyvän arvon muutoksen tehokkaan suojauksen osuus kirjataan laajaan tuloslaskelmaan ja tehoton osuus tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään oman pääoman rahavirtasuojauksesta tuloslaskelmaan sille kaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat tuloutuvat. Suojaavina johdannaisina käytetään koronvaihtosopimuksia, korkotermiinejä ja korko-optioita.

Kun korko-optioita käytetään suojausinstrumentteina, vain korko-option peruservo kirjataan suojauslaskentaan. Korko-optioiden aika-arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtasuojaukset lakkaavat samoissa tilanteissa kuin käyvän arvon suojaukset. Kun rahavirtasuojaukset lakkaavat, mutta kassavirtoja odotetaan vielä, suojausinstrumenttia koskevat kertyneet voitot tai tappiot jäävät erilliseksi eräksi omaan pääomaan. Kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan samoilta kausilta kuin aiemmin suojatut korkovirrat kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut tulosvaikutteisesti arvostetut johdannaissopimukset (back-to-back-suojaus kolmansien osapuolten kanssa)

Muut johdannaissopimukset ovat lähinnä paikallispankeille välitettyjä korkojohdannaisia, jotka on suojattu back-to-back-menetelmällä kolmannen osapuolen kanssa. Nämä korkojohdannaiset arvostetaan käypään arvoon, ja tulosmuutos kirjataan erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot. Johdannaissopimusten vastapuoliriskiä on rajoitettu paikallispankkien kanssa tehdyillä keskinäisillä panttaussopimuksilla. Kolmansien vastapuol-

ten kanssa sovelletaan yksilöllisten ISDA/CSA-vakuusmenetelmien (Credit Support Annex) ehtoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset

Johdannaiset, joita ei ole luokiteltu suojaaviksi johdannaisiksi ja jotka eivät ole tehokkaita sellaisinaan, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi johdannaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusjohdannaiset arvostetaan ensin käypään arvoon, mutta transaktiokulut kirjataan suoraan tuloslaskelmaan ja uudelleenarvoidaan jatkuvasti käypään arvoon. Johdannaiset kirjataan taseeseen varoina, kun niiden käypä arvo on positiivinen, ja velkoina, kun niiden käypä arvo on negatiivinen. Käyvän arvon muutokset ja realisoituvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelman erään Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot.

Takaisinostosopimukset

Aidolla takaisinostosopimuksella, nk. repolla (repurchase agreement), tarkoitetaan sopimusta, jossa osapuolet sopivat arvopapereiden myynnistä sekä vastaavien varojen takaisinostosta määrättyyn hintaan. Takaisinoston yhteydessä myyty arvopaperi kirjataan edelleen taseeseen, ja saadut likvidit varat kirjataan rahoitusvelaksi. Myyty arvopaperi kirjataan myös asetetuksi pantiksi. Ostetusta arvopaperista maksetut likvidit varat kirjataan myyvän osapuolen antolainauksena.

Käteiset varat

Käteiset varat koostuvat kassasta, pankkisaamisista, Suomen Pankin sekkitilistä ja alle kolmen kuukauden lyhytaikaisista talletuksista. Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältyvät Lainoihin ja muihin saamiin. Rahavirtalaskelman rahavaroihin sisältyvät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Konsernin kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja ja pääomalle arvonnousua. Jos osa kiinteistöistä on konsernin omassa käytössä, jaottelu on tehty kuhunkin käyttötarkoitukseen tarkoitettujen neliömetrien mukaan.

Omassa käytössä olevat kiinteistöt kirjataan alkuperäiseen hankinta-arvoon, kun taas sijoituskiinteistöt kirjataan käypään arvoon. Käypään arvoon arvostuksen perusteena on käytetty riippumattoman arvioijan lausuntoa sekä omia tulevia vuokranmaksuja koskevia arvostusmalleja. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Myytävisissä olevat varat

Käyttöomaisuus tai myyntiryhmä luokitellaan Myyntitarkoituksessa pidettävien varoihin, jos hyödyke voidaan myydä välittömästi noudattaen tavallisia, tällaisten hyödykkeiden myynnissä noudatettavia ehtoja. On myös oltava hyvin todennäköistä, että myynti tapahtuu. Jotta myynti olisi hyvin todennäköinen, tarvitaan hallituksen ja johtoryhmän päätös hyödykkeen myyntisuunnitelmasta, ja aktiivisen työn ostajan löytämiseksi ja suunnitelman toteuttamiseksi tulee olla aloitettu.

Vasp-Invest Oy:n varat luokitellaan myytävissä oleviksi varoiksi. Myytävissä olevat varat arvostetaan käypään arvoon vähennettyinä myyntikuluilla.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte, ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja konserni voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erillisenä eränä, kun on käytännössä varmaa, että korvaus saadaan. Varaukset tarkistetaan jokaisena tasepäivänä ja korjataan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Konserni vuokralleantajana

Rahoitusleasingisopimukset

Sellaisten hyödykkeiden vuokraaminen, joissa kohteen omistamiseen liittyvät taloudelliset riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät konsernilta vuokralleottajalle, luokitellaan rahoitusleasingiksi ja hyödykkeet kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Leasingjakson alussa konsernille muodostuu vuokralleottajalta saaminen, joka maksetaan takaisin leasingjakson pituuden mukaisesti. Kukin leasingmaksu jakautuu korkoon ja saamisen osamaksuun. Korkotuotto jakautuu vuokra-ajalle niin, että jokaiselle tilikaudelle tulee kiinteää korkokantaa vastaava määrä kunakin tilikautena kirjatusta saatavista.

Konserni vuokralleottajana

Vuokrasopimukset

Käyttöleasingiksi luokitellaan leasing, jossa vuokralleantaja pitää itsellään kohteen omistamiseen liittyvät olennaiset taloudelliset riskit ja edut, ja hyödykkeet kirjataan vuokralleantajan taseeseen. Käyttöleasingisopimusten leasingvuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokratuloina.

Vakuutus- ja sijoitussopimukset

Vakuutus- ja sijoitussopimusten luokittelu

Vakuutussopimukset kirjataan IFRS 4:n mukaan, ja ne luokitellaan joko vakuutussopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutussopimuksissa vakuutusriskejä siirretään vakuutuksenottajalta vakuutuksenantajalle. Jos sopimuksen nojalla siirtyvä riski on luonteeltaan rahoitusriski eikä vakuutusriski, sopimus luokitellaan sijoitussopimukseksi.

Henkivakuutustoiminnassa sijoitussopimuksiin, joissa on oikeus harkinnanvaraisiin etuihin (asiakashyvityksiin) tai jotka voidaan vaihtaa tällaisiin sopimuksiin, sovelletaan IFRS 4:n antamaa mahdollisuutta kirjata ne vakuutussopimuksiksi. Pääomitusopimuksiin ei liity vakuutusriskiä, minkä vuoksi ne on luokiteltu sijoitussopimuksiksi. Sijoitussidonnaisissa vakuutussopimuksissa vakuutuksenottaja valitsee sopimukseen liittyvät sijoituskohteet.

Jälleenvakuutus

Jälleenvakuutussopimukset täyttävät IFRS 4:n vakuutussopimuksille asetamat vaatimukset. Jälleenvakuutussopimuksilla tarkoitetaan sopimuksia, joiden mukaan vakuutustoiminta voi saada korvauksia toiselta vakuutusyhtiöltä, jos se itse on korvausvelvollinen tehdyn vakuutussopimuksen perusteella. Maksetut vakuutusmaksut jälleenvakuuttajille tai jälleenvakuutuksesta saadut maksut kirjataan maksutuloon ja korvauksiin liittyviin kuluihin erään Maksetut korvaukset. Jälleenvakuutussopimusten perusteella saatavat korvaukset kirjataan taseen varoihin. Jälleenvakuuttajille maksamattomat maksut kirjataan taseen velkoihin. Jälleenvakuutussopimuksiin liittyvät saamiset ja velat arvostetaan samoin kuin jälleenvakuutettuihin vakuutussopimuksiin liittyvät saamiset ja velat.

Vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvät velat

Vakuutussopimusten velat käsitellään IFRS 4 -standardin ensimmäisessä vaiheessa aikaisempien kansallisten laskentaperiaatteiden mukaan, tasoitustasoa ja sijoitussopimuksiksi luokiteltuja sopimuksia lukuun ottamatta. Konsernin IFRS-tilinpäätöksessä vakuutusyhtiöiden tasaussummat (FAS) on siirretty omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Henkivakuutustoiminnassa pääomitusopimusten velkoja ei kirjata vakuutusteknisinä varauksina (vastuuelka), vaan ne kirjataan muihin velkoihin.

Vastuuelkan käsitettä käytetään tilinpäätöksessä vakuutus- ja sijoitussopimuksiin liittyvien velkojen synonyyminä. Henkivakuutustoiminnassa vakuutussopimusten, joihin liittyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä, vastuuelkaa nimitetään laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vastuuelaksi. Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka koostuu sijoitussidonnaisten vakuutussopimusten vastuuelasta.

Henkivakuutustoiminnan vastuuelkan korvausvastuuseen sisältyy toisaalta tapahtuneita vahinkoja koskevia, tilinpäätöshetkellä edelleen maksamattomia varauksia (tunnetut vahingot) ja niitä koskevat vahinkokäsittelykulut, toisaalta konsernille vielä ilmoittamattomia vahinkoja koskevia varauksia (tuntemattomat vahingot). Korvausvastuuseen kuuluu sekä erityisten vahinkojen varalta tehtyjä varauksia että tilastollisia vahinkoja varten tehtyjä varauksia.

Henkivakuutustoiminnan velan riittävyydestä

Henkivakuutustoiminnassa tehdään tilinpäätöshetkellä arvio siitä, onko taseeseen kirjattu vastuuelka riittävä. Jos testi osoittaa, että vastuuelka on riittämätön, vastuuelkaa kasvatetaan.

Henkivakuutustoiminnan kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:n mukaan vakuutuksessa on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, jotka vakuutussopimuksen mukaan oikeuttavat lisätuihin.

Henkivakuutustoiminnan tavoitteena on, että laskuperustekoron ja laskuperustekorkosidonnaisten eläkevakuutussäästöjen vuosittain vahvistettujen asiakashyvitysten summa on korkeampi kuin Suomen valtion 10-vuotisen joukkovelkakirjalainan tuotto ja että laskuperustekorkosidonnaisten säästö- ja sijoitusvakuutussäästöjen tuotto on samalla tasolla kuin Suomen valtion 5-vuotinen joukkovelkakirjalaina. Lisäksi henkivakuutusyhtiön vakaavuuden tulee pysyä tasolla, joka mahdollistaa asiakashyvitysten maksun ja voitonjaon osakkeenomistajille.

Aktia Henkivakuutus Oy:n hallitus päättää asiakashyvityksistä vuosittain.

Oma pääoma

Uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen suoraan kohdistettavissa olevat kulut kirjataan omaan pääomaan Vapaan oman pääoman rahastoon pääoman lisäyksen vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omasta pääomasta silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Määräysvallattomien omistajien osuus

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n määräysvallattomien omistajien osuus kirjataan osaksi konsernin omaa pääomaa. Tytäryhtiöiden Aktia Asset Management Oy:n ja Aktia Invest Oy:n sopimuksissa on lunastuslausekkeita, minkä vuoksi niiden määräysvallattomien omistajien osuudet kirjataan muiksi veloiksi. Tuloslaskelmassa tämän velan muutos kirjataan henkilöstökuluihin.

Johdon harkintaa edellyttävät tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää johdolta tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin tuottoihin ja kuluihin sekä ehdollisiin varoihin ja velkoihin.

Konsernin keskeiset oletukset koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä, ja ne liittyvät mm. käyvän arvon arviointiin, rahoitusvarojen, lainojen ja muiden saamisten sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin ja vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytettyihin oletuksiin.

Käyvän arvon arviointi

Markkinahintatiedon ollessa rajoitettua julkisesti noteeraamattomien rahoitusvarojen tai muiden rahoitusvarojen arviointi edellyttää johdon harkintaa. Periaatteet arvostuksesta käypään arvoon kuvataan kohdassa Rahoitusinstrumenttien arvostus käypään arvoon. Eräpäivään saakka pidettävien rahoitusvarojen käyvät arvot ovat alttiita korkotason muutoksille, instrumenttien likviditeetille ja riskipreemioille.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Konsernissa arvioidaan kunkin tasepäivän osalta, onko olemassa objektiivista näyttöä, että muiden kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvarojen arvo on alentunut. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista

Konserni arvioi juoksevasti, onko saamisen arvomuutoksesta objektiivista näyttöä ja päättää tiettyjen kriteerien mukaisesti, kirjataanko arvonalentuminen vai mahdollisesti arvonalentumisen peruuttaminen. Periaatteet esitetään edellä kohdassa Arvonalentumistappiot lainoista ja muista saamisista.

Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vastuuvelan laskeminen on aina epävarmaa, koska vastuuelka perustuu mm. oletuksiin tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Tämä selostetaan tarkemmin liitetiedoissa kohdassa henkivakuustoittoiminnan vastuuelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset.

Osakeperusteiset korvaukset

Konsernissa on kaksiosainen johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille suunnattu kannusteohjelma, ja konsernissa tehdään juoksevasti kannusteohjelman todennäköistä toteumaa koskeva arvio. Periaatteet esitetään edellä kohdissa Työsuhde-etuudet ja Osakeperusteiset korvaukset.

1. Yleistä	39	6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta	48
2. Riskienhallinta	39	6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät	48
3. Konsernin pääomanhallinta	40	6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella	48
3.1 Konsernin pääomanhallinta	40	6.1.2 Tapahtumat tasolla 3	49
3.2 Organisaatio ja vastuut	40	6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyssanalyysi	49
3.3 Viranomaismäärittelyn mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste	40	6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit	49
3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät	41	6.2.1 Rakenteellinen korkoriski	49
3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu	41	6.2.1.1 Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen	51
3.5.1 Lähtökohtana tulorahoitus	41	6.2.2 Hintariski ja luottospreadriski	51
3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri	41	6.2.2.1 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu	51
3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten	41	6.2.2.2 Pankkikonsernin likvideettisalkku ja muut korolliset sijoitukset	52
3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne	42	6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa	53
3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaiskäytäntöön	42	6.2.4 Valuuttakurssiriski	53
4. Luotto- ja vastapuoliriskit	42	6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski	53
4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit	43	6.2.6 Riskiherkkyys	53
4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit	43	6.3 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)	54
4.1.2 Luotonanto kotitalouksille	44	6.3.1 Korkoriski	54
4.1.2.1 Luottojen luokittelu	44	6.3.2 Luottospreadriski	56
4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta	44	6.3.3 Osakeriski	57
4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste	44	6.3.4 Kiinteistöriski	57
4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu	45	6.3.5 Valuuttariski	57
4.1.3 Luotonanto yrityksille	45	6.3.6 Riskiherkkyys	57
4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit	45	7. Vakuutusriskien hallinta	58
4.1.5 Viivästyneet maksut	46	7.1 Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit	58
4.1.6 Sopimusehdoista joustaminen velallisen heikentyneen maksukykyyn perusteella	46	8. Operatiivisten riskien hallinta	58
4.1.7 Luotto- ja takausaatavien arvonalentumiset	46	8.1 Oikeudelliset riskit	59
4.1.8 Luotonanto paikallispankeille	47	K2 liitteet, Konsernin vakavaraisuus ja vastuut	60
5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta	47		
5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit	47		
5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriskit	48		

1. Yleistä

Riskillä tarkoitetaan odotettua tai odottamatonta tapahtumaa, jolla on negatiivinen vaikutus tulokseen (tappio) tai vakavaraisuuteen. Käsitteeseen kuuluvat toisaalta tietyn tapahtuman todennäköisyys, toisaalta tapahtuman mahdolliset seuraukset.

Konserni harjoittaa pääasiassa pankki-, pääomamarkkina- ja henkivakuutus-toimintaa sekä kiinteistönvälitystä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Olennaiset riskialueet ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja maksuvalmiusriskit, henkivakuutus-toiminnan korko- ja muut markkinariskit sekä vakuutustekniset riskit. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit koskevat kaikkea toimintaa. Liiketoimintariskiä vähennetään toiminnan hajautuksella. Konsernin riskipolitiikka on konservatiivista.

Pankkitoiminnan tulokseen ja vakavaraisuuteen vaikuttavat pääasiassa liiketoiminnan volyyymi, otto- ja antolainausmarginaalit, taseen rakenne, yleinen korkotaso ja arvonalentumiset sekä kustannustehokkuus. Yllättävät luottoriskin tai operatiivisen riskin toteumat voivat aiheuttaa tulosvaihtelua pankkitoiminnassa. Volyymin ja korkomarginaalin muutoksiin liittyvät liiketoimintariskit vaikuttavat hitaasti, ja niitä hallitaan hajautuksella sekä sopeuttamistoimilla.

Pääomamarkkinatoiminnan tulokseen vaikuttaa puolestaan pääasiassa liiketoiminnan, palkkioiden ja kustannustehokkuuden negatiivinen kehitys. Tehostaminen, sopeuttaminen sekä uusien tuotteiden ja prosessien kehittäminen vähentävät pääomamarkkinatoiminnan liiketoimintariskejä.

Henkivakuutustoiminta perustuu vahinkotapahtumien aiheuttaman riskin sekä varojen ja velkojen rahoitusriskien kantamiseen ja hallitsemiseen. Henkivakuutustoiminnan tulos- ja vakavaraisuusvaihtelut liittyvät pääasiassa sijoitustoiminnan markkinariskeihin ja vastuuvelan korkoriskiin. Vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten markkinariskin, kun taas yhtiö kantaa markkinariskin sijoitussalkusta, jolla katetaan laskuperustekorkoon sidottujen vakuutusten vastuovelka.

2. Riskienhallinta

Tarjotessaan asiakkailleen rahoitusratkaisuja Aktia ottaa erilaisia riskejä. Riskit ja riskienhallinta ovat siksi olennainen osa Aktian toimintaympäristöä ja liiketoimintaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkea riskinottoa, riskien vähentämistä, analysointia, valvontaa ja seurantaan koskevaa toimintaa.

Konsernistrategia ohjaa kaikkea riskinottoa, ja konsernin hallitus on viime kädessä vastuussa konsernin riskienhallinnasta. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konserninjohtajalle annettavat liiketoiminnan hallintoon liittyvät ohjausdokumentit ja limiitit. Riskipositiot ja limiitit raportoidaan konsernin hallitukselle vähintään neljännesvuosittain. Konsernin hallitus on nimittänyt keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan yleisistä riskiasioista tehtäviä hallituksen luottopäätöksiä sekä tekemään erillispäätöksiä hallituksen vahvistamien periaatteiden ja limiittien puitteissa. Liiketoiminnasta vastaava linjaorganisaatio kantaa ensisijaisen vastuun jokaisesta yksittäisestä kaupasta, mikä merkitsee mm. omien riskipositioiden arviointia, seurantaan, hinnoittelua ja purkamista. Riskienhallintajärjestelmien keskeisiä osa-alueita ovat vahva osaaminen ja tarkoituksenmukaiset ohjaus- ja raportointimekanismit.

Konsernin liiketoiminnasta riippumaton riskienhallinta toimii suoraan konserninjohtajan alaisuudessa. Yksikkö valvoo liiketoimintayksiköiden riskienhallintaa ja vastaa tarkoituksenmukaisen limiittijärjestelmän sekä mm. riskien mittaus-, analysointi-, stressitestaus-, raportointi- ja seurantamallien ylläpitämisestä. Konserninjohtajan alaisuudessa toimii myös liiketoiminnasta riippumaton compliance-yksikkö, jonka tehtävänä on varmistaa, että konsernin liiketoiminnassa noudatetaan määräyksiä. Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riskienhallintajärjestelmien riippumattomasta arvioinnista. Yksikkö raportoi huomioistaan konsernin hallitukselle.

Konserninjohtaja vastaa riskienhallintaprosessien operatiivisesta organisoinnista ja konsernin johtoryhmä valmistelee sisäisen pääoman allokoointiin ja riskimandaattien edelleen delegointiin liittyvät kysymykset. Konserninjohtaja on asettanut omat valiokunnat luotto- ja markkinariskien riskienhallinnan seurannan ja kehittämisen tarpeisiin. Valiokuntien tehtävänä on annetuissa puitteissa tehdä konsernin riskienhallintaan liittyviä päätöksiä, valmistella asioita ylempien hallintoelinten käsittelyyn ja kehittää riskienhallintaprosesseja. Valiokuntien jäsenet ovat linjavastuullisia johtoryhmän jäseniä, riskienvalvonnan edustajia sekä muita asiantuntijoita. Riskienvalvonta ei osallistu päätöksentekoon, johon liittyy riskinottoa.

3. Konsernin pääomanhallinta

3.1 Konsernin pääomanhallinta

Pääomanhallinnan tavoitteena on löytää tasapaino osakkeenomistajien tuottovaatimusten ja viranomaisten, velkainstrumenttisijoittajien, liiketoimien vastapuolten sekä luottoluokituslaitosten taloudelliselle vakaudelle asettamien vaatimusten välille. Pääomanhallinnalla pyritään kattavasti tunnistamaan olennaiset riskit ja arvioimaan niiden suuruus sekä niiden edellyttämät pääomavaateet. Toiminta suuntautuu tulevaisuuteen, ja sen lähtökohdana on vuosittain laadittava strateginen suunnitelma.

3.2 Organisaatio ja vastuut

Riippumaton riskienvalvontayksikkö vastaa siitä, että konsernia koskevat olennaiset riskit tunnistetaan, mitataan ja että niistä raportoidaan järjestelmällisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Yksikön vastuualueita ovat lisäksi viranomaismääritelmän mukaisen vakavaraisuuden laskeminen sekä sisäisten vähimmäisvaateiden ja vakavaraisuustavoitteiden arviointiperusteiden valmistelu. Omia varoja suhteessa viranomaisvaateisiin ja riskivastuisiin seurataan säännöllisesti ja niistä raportoidaan sekä yhtiöittäin että konglomeraatin osalta.

Konsernin talousyksikkö vastaa konsernin hallituksen vuosittaisen strategiaprosessin valmistelusta sekä siihen kuuluvasta pääomasuunnittelusta ja

allokoinnista. Konserninjohto ja hallituksen riskivaliokunta valvovat työtä, ja konsernin hallitus tekee asiaa koskevat päätökset. Konsernin sisäinen tarkastus antaa arvionsa koko pääomanhallintaprosessista vuosittain. Pääomanhallinnan valmistelu- ja päätöksentekoprosessi määritellään tarkemmin hallituksen ja sen riskivaliokunnan työjärjestyksessä.

3.3 Viranomaismääritelmän mukainen vakavaraisuus ja vakavaraisuusaste

Pankkikonsernin vakavaraisuutta laskettaessa sovelletaan luottoriskeihin standardimenetelmää ja operatiivisiin riskeihin perusmenetelmää. Pienen kaupankäyntivaraston ja pienten valuuttapositoiden vuoksi markkinariskeille ei lasketa pääomavaadetta. Henkivakuutusyhtiön vakavaraisuus lasketaan vakuutusyhtiölain määräysten mukaan, ja sen tilinpäätös tehdään kansallisten tilinpäätösperiaatteiden (FAS) mukaisesti. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin vakavaraisuus lasketaan konsolidointimenetelmällä, ja siinä otetaan huomioon myös se osa Aktia Vahinkovakuutus Oy:n pääomavaateesta, joka vastaa Aktia-konsernin omistusosuutta.

Aktia julkaisee vuosittain osana tilinpäätöstä Basel II -vakavaraisuussäädösten ja Finanssivalvonnan standardien mukaisen täydellisen vakavaraisuusraportin. Vakavaraisuustietojen oikeellisuus todennetaan tilintarkastuksen yhteydessä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus oli 20,2 (2011; 16,2) prosenttia ja ensisijaisen varojen osuus 11,8 (2011; 10,6) prosenttia. Pankkikonsernin omat varat vahvistuivat toisaalta kauden tuloksen ja käyvän arvon rahaston myönteisen kehityksen ansioista, toisaalta 30 miljoonan euron lisäpääomituksen myötä, jonka mahdollisti pääoman vapautuminen kun 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:n omistuksesta myytiin.

Pankkitoiminnan vakavaraisuus lasketaan toistaiseksi luottoriskeihin standardimenetelmää käyttäen. Konsernin vähittäisvastuita koskeva IRBA-hakemus jätettiin elokuussa 2012, ja se on Finanssivalvonnan arvioitavana. IRBA-menetelmän soveltaminen nostaisi ensisijaisen omien varojen suhdetta noin 4 prosenttiyksikköä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus on hyvällä tasolla. Se ylittää sekä sisäiset vakavaraisuustavoitteet että viranomaisten asettamat vaatimukset. Pankkikonsernin ensisijaisten omien varojen suhde ylittää Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) keväällä 2011 asettaman 9 prosentin vähimmäistavoitteen.

Pankkikonsernin emopankin, Aktia Pankki Oyj:n, vakavaraisuus oli 28,1 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 22,3 prosenttia. Ensisijainen vakavaraisuus oli 16,1 (14,6) prosenttia. Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vakavaraisuus oli 11,3 prosenttia verrattuna 10,2 prosenttiin edellisvuonna. Ensisijainen vakavaraisuus oli 9,7 (8,5) prosenttia.

Henkivakuutusyhtiön toimintapääoma oli 158,6 (117,2) miljoonaa euroa, kun vähimmäisvaade on 33,3 (32,3) miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste oli 27,4 (20,7) prosenttia.

Omaisuuksienhoitopalveluja tarjoavan sijoituspalveluyritys Aktia Asset Management Oy:n vakavaraisuus oli 11,7 prosenttia, kun se edellisvuonna oli 14,2 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde oli 11,7 (14,2) %.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 205,1 (163,5) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakavaraisuus on hyvällä tasolla, ja se toimii puskurina odottamattomien tappioiden varalta eikä rajoita liiketoiminnan kasvua.

3.4 Sisäisen riskiperusteisen pääoman arvioinnin menetelmät

Sisäinen riskiperusteinen pääoman arviointi perustuu viranomaismääritelmän Pilari 1:n mukaisiin pääomavaateisiin. Vakuustointiin sovelletaan tulevaa, enemmän riskeihin perustuvaa Solvenssi II -säännöstöä. Pilari 1:n mukaisen riskienarvioinnin lisäksi arvioidaan Pilari 2:n riskit eli riskit, jotka jäävät viranomaisvakavaraisuusvaateiden ulkopuolelle tai joita se ei ota huomioon riittävässä määrin.

Sisäisessä arvioinnissa huomioidaan konsernin olennaiset riskit, ja se edustaa sisäistä arviota toiminnan edellyttämästä pääomavaateesta. Sisäinen ohjaus ja riskiperusteinen asiakashinnoittelu pohjautuvat sisäisen pääoman arvioinnin malleihin.

Luotto-, markkina-, vakuutus- ja liiketoimintariskien sekä operatiivisten riskien odottamattomat tulemat käsitellään pääomavaruuden avulla, kun taas vakaa liiketoiminta ja toimiva riskienhallinta ovat olennaisia maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskien kannalta.

Luottoriskin vähimmäispääomavaateen sisäisen arvioinnin malleissa sovelletaan viranomaisvakavaraisuuden standardimenetelmää keskittymäriskeillä lisättyinä.

Markkinariskien vähimmäispääomavaateiden sisäinen arviointi perustuu omaisuusarvoja ja korkomuutoksia koskeviin stressiskenaarioihin.

Operatiivisten riskien pääomavaateen arviointi perustuu viranomaisvaateisiin ottaen huomioon sisäinen riskitapahtumien seuranta, kun taas liiketoimintariskeissä lähtökohtana on sisäinen malli, joka ottaa huomioon asiakaskäyttäytymisessä tapahtuvat muutokset, varainhankintakustannukset sekä markkina- ja kilpailutilanteen.

Pilari 2 -arviointi perustuu kokonaan konservatiiviseen olettamaan, jonka mukaan riskit korreloivat täydellisesti keskenään, eli että kaikki riskit toteutuvat kokonaisuudessaan ja samanaikaisesti.

3.5 Tulevaisuuteen suuntautuva pääomasuunnittelu

3.5.1 Lähtökohtana tulorahoitus

Strategisen suunnittelun lähtökohtana on se, että kasvun ja muiden panostusten aiheuttamat lisäpääomavaateet katetaan tulorahoituksella.

3.5.2 Vakavaraisuuspuskuri

Viranomaisvakavaraisuuden tavoitteiden tarkoituksena, eli vähimmäisvaateet ylittävän puskurin tavoitteena on ylläpitää riittävää vakavaraisuutta toisaalta suunnitellun kasvun ja suunniteltujen panostusten kannalta, toisaalta mahdollisen heikomman tuloskehityksen tai odottamattomien riskitulemien toteutuessa. Vakavaraisuustavoitteissa otetaan lisäksi huomioon tavoite ulkoiselle luottokelpoisuudelle ja viranomais sääntelyn muutosten seuraukset. Vakavaraisuustavoitteet on asetettu pitkällä aikavälillä, kun taas varsinaisen puskuri voi vaihdella suhdannesyklin yli. Heikon operatiivisen tuloksen aiheuttamaan vakavaraisuuden heikkenemiseen puututaan ensisijaisesti toimintojen uudelleenjärjestelyllä. Uudelleenjärjestelytoimet voivat käsittää kasvun tai panostusten supistamista, pääomaintensiivisten positioiden purkamista, kustannussäästöjä sekä konsernirakenteen muutoksia.

Pankkitoiminnoille asetetaan vakavaraisuustavoitteet sekä ensisijaiselle vakavaraisuudelle kattamaan tulokseen kautta vaikuttavia riskejä että kokonaisvakavaraisuudelle kattamaan arvostuserojen negatiivisia vaikutuksia.

Pankkikonsernin vakavaraisuustavoite laskettuna luottoriskien osalta standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien osalta perusmenetelmällä on kokonaisvakavaraisuudelle 12 prosenttia ja ensisijaiselle vakavaraisuudelle 10 prosenttia. Siirryttäessä IRBA-vakavaraisuuslaskentaan vähittäisvastuissa ensisijaisten omien varojen vakavaraisuustavoite nousee 13 prosenttiin.

Aktia Pankin kokonaisvakavaraisuustavoite on 12 prosenttia ja tavoiteltu ensisijaisten omien varojen suhde vähintään 10 prosenttia. Siirryttäessä IRBA-vakavaraisuuslaskentaan vähittäisvastuissa tavoite ensisijaisten omien varojen suhteelle nousee 13 prosenttiin.

Aktia Hypoteekkipankin tavoite on vähitellen vuoden 2013 aikana saavuttaa 10 prosentin ensisijaisten varojen suhde. Hypoteekkilainoja aikaisemmin välittäneet pankit ovat sitoutuneet pääomittamaan Hypoteekkipankkia suhteessa välitettyyn luottokantaan. Hypoteekkipankkitoiminnan uudelleenjärjestely voi aiheuttaa vakavaraisuustavoitteiden korjaamistarvetta.

Vakavaraisuustavoite Aktia Henkivakuutukselle on 3,5 kertaa toimintapääoman vähimmäisvaade nykyisellä Solvenssi I -sääntelykehikolla laskettuna (aiemmin toimintapääoman vähimmäismäärä). Henkivakuutusyhtiön sisäinen vakavaraisuustavoite on sidottu Solvenssi II:een.

Konsernin muiden säänneltyjen yhtiöiden, muun muassa Aktia Asset Managementin, viranomaisvakavaraisuuden tulee ylittää voimassa olevan sääntelyn mukainen vähimmäisvaade, ja mahdollinen pääomapuskuri pidetään emoyhtiössä. Rahoitus- ja vakuutuskonglomeraatin tavoitteena on vähintään 150 prosentin vakavaraisuus.

3.5.3 Pääomasuunnitelma kriisitilanteita varten

Pääomasuunnitelmassa kuvataan toimenpidevaihtoehtoja, joihin operatiivinen johto ja hallitus voivat ryhtyä tilanteissa, joissa vakavaraisuus on vaarassa. Hallitus ja sen riskivaliokunta seuraavat vakavaraisuuskehitystä neljännesvuosittain ja pääomanhallintaprosessin puitteissa myös eri stressitestien

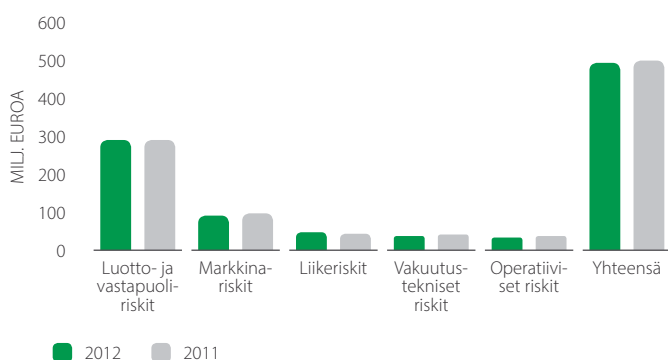
vaikutuksia. Hallitus ja sen riskivaliokunta ovat vahvistaneet rajat, joiden kohdalla uudelleenjärjestely- ja/tai pääomitustoimenpiteisiin ryhdytään.

3.6 Konsernin riski- ja pääomatilanne

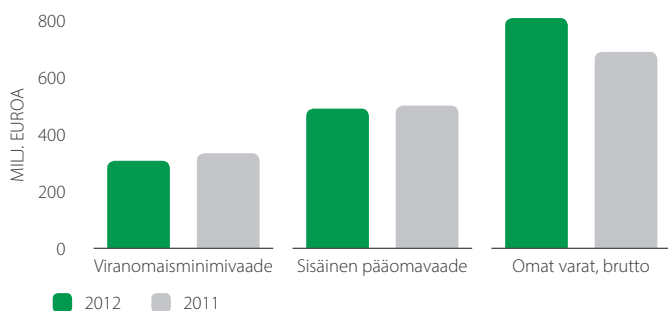
Luottoriskit ovat konsernin suurin riskialue. Ne liittyvät luotonantoon ja likviditeetin hallinnan vastapuoliriskeihin. Merkittäviä ovat myös markkinariskit, jotka pääasiassa liittyvät pankin likviditeettisalkkuun ja vakuutustoiminnan korkoriskeihin ja joihin sisältyvät myös vastapuoliriskit. Liiketoimintariskit liittyvät lähinnä pankkitoimintaan ja stressiskenaarioihin, joissa korkotasoa on pitkään alhainen, korkokate ja palkkiot laskevat sekä kustannustaso nousee. Operatiivisten riskien pääomavaade perustuu viranomaismäärittelmän mukaiseen pääomavaateeseen ja sisäisen riskien arvioinnin tietoihin.

Voimassa olevan sääntelyn mukainen viranomaismäärittelmän mukainen vähimmäispääomavaade oli noin 329 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 40:tä prosenttia noin 815 miljoonan euron omista varoista. Sisäinen pääomavaade, joka käsittää Pilarit 1 ja 2, oli noin 495 miljoonaa euroa, mikä vastasi 60:tä prosenttia omista varoista. Viranomaisvaateen ylittävä pääomapuskuri oli siis 486 miljoonaa euroa ja verrattuna sisäiseen vähimmäisvaateeseen vajaan 320 miljoonaa euroa.

Sisäinen arvio pääomavaateesta riskialueittain

Konsernin omat varat suhteessa sisäiseen arvioon pääomavaateesta

3.7 Valmistautuminen uuteen viranomaisääntelyyn

Vuonna 2013 odotetaan uuden Basel III -säännöstökokonaisuuden ensimmäisten osien tulevan voimaan. Uusien säännösten myötä niin vakavaraisuutta kuin likviditeettiä koskevat vaatimukset kiristyvät yleisesti. Viranomaisääntelyn tulevia muutoksia on seurattu ja niiden vaikutuksia analysoitu säännöllisesti. Vaikutusanalyysien mukaan konsernin tämänhetkinen omien varojen tilanne on niin vahva, että kiristykset eivät anna aiheutta lisäpääomitukseseen. Myös pankkikonsernin maksuvalmiuspuskurin koko vastaa tulevia vaatimuksia, joskin ehdotettu sääntely aiheuttaa likviditeettisalkun uudelleenallokointia. Uuden rajoittavamman maksuvalmiussääntelyn seurauksena Aktia on päättänyt luopua roolistaan keskusluottolaitoksena.

Aktia jätti elokuussa 2011 Finanssivalvonnalle hakemuksen asteittaisesta siirtymisestä sisäiseen viranomaisvakavaraisuuden laskentaan (Internal Rating Based Approach), joka aloitetaan ns. vähittäisvastoista. Aktia arvioi, että sisäinen, riskiherkempi laskentamenetelmä parantaisi pankkikonsernin ensisijaista vakavaraisuutta noin 4 prosenttiyksikköä. Vuodesta 2007 alkaen Aktiassa on osana IRBA-vakavaraisuuslaskentaan siirtymiseen liittyvää valmistautumista sovellettu luottojen riskiperusteisessa hinnoittelussa mallia, joka on hyvin lähellä Basel II:n sisäisen vakavaraisuusarvioinnin malleja. Myös vakuutusyhtiön vakavaraisuuslaskenta muuttuu niin kutsutun Solvenssi II -säännösten astuessa voimaan. Pääomavaateiden arviointia laajennetaan käsittämään entistä monipuolisemmin mm. vakuutustekniset riskit, vastuuelkaan liittyvät markkinariskit ja sijoitukset, vastapuoliriskit ja operatiiviset riskit. Henkivakuutusyhtiön valmistelut Solvenssi II:een siirtymiseksi edistyvät suunnitelmien mukaisesti, ja sisäisessä raportoinnissa on otettu käyttöön uuden sääntelyn mukaiset pääomavaateet.

4. Luotto- ja vastapuoliriskit

Luottoriski määritellään tappion riskinä, joka syntyy, kun velallinen ei täytä sitoumuksiaan Aktiaa kohtaan, kun taas vastapuoliriski määritellään tappion riskinä tai negatiivisena arvostuserona, joka aiheutuu vastapuolen luottokelpoisuuden heikentymisestä. Luotto- ja vastapuoliriskien mittauksessa arvioidaan maksukyvyttömyystilanteen todennäköisyyttä ja siitä aiheutuvia tappioita. Maksukyvyttömyystodennäköisyyttä mitataan scoring- tai ratingmalleilla ja maksukyvyttömyyden aiheuttamaa tappiota vakuuksien realisointiarvon ja odotetun takaisinsaannin avulla vähennettynä perintäkuuluilla. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain luottopolitiikan sekä tarkastaa luottoriskistrategian ja päätösten delegoinnin. Vastapuoliriskejä koskevaa sääntelyä käsitellään vastaavalla tavalla.

Alla oleva taulukko kuvaa konsernin vastuita toimialoittain. Vastuut sisältävät kertyneet korot. Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu, eikä hyväksyttävissä vakuuksia ole vähennetty. Sijoitussidonnaisen vastuuelvan katteena olevat sijoitukset eivät ole mukana taulukossa.

Luottoriski syntyy pankkitoiminnassa, kun taas vastapuoliriski liittyy sekä pankki- että vakuutustoimintaan.

Limiittirakenne rajoittaa luotto- ja vastapuoliriskejä pankki- ja vakuutus-toiminnassa erikseen sekä konglomeraattitasolla kokonaisvastuun rajoina yksittäisiin vastapuoliin nähden.

Konsernin enimmäisvastuut toimialoittain

(milj. euroa)	31.12.2012				31.12.2011			
	Pankki-toiminta	Henki-vakuu-tustoi-minta	Vahinko-vakuu-tustoi-minta	Konserni yhteensä	Pankki-toiminta	Henki-vakuu-tustoi-minta	Vahinko-vakuu-tustoi-minta	Konserni yhteensä
Käteiset varat ja rahamarkkinat	745	15	0	746	555	13	11	564
Joukkovelkakirjalainat	1 850	563	0	2 405	1 928	546	117	2 579
Julkinen sektori	114	205	0	319	115	200	56	371
Valtioiden takaamat joukkovelkakirjat	4	0	0	4	125	9	0	134
Pankit	252	45	0	297	378	47	9	434
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bond)	1 468	220	0	1 680	1 291	197	41	1 518
Yritykset	12	94	0	106	20	92	10	122
Osakkeet ja sijoitusrahastot	29	88	0	117	5	99	9	114
Korkorahastot	0	39	0	39	0	47	5	52
Osakkeet ja osakerahastot	28	0	0	28	4	0	0	5
Kiinteistörahastot	0	41	0	41	0	42	3	45
Private Equity	1	8	0	9	1	8	1	10
Hedge-rahastot	0	1	0	1	0	1	0	1
Lainat ja muut saamiset	7 214	0	0	7 214	7 081	0	0	7 082
Julkisyhteisöt	4	0	0	4	6	0	0	6
Asuntoyhteisöt	271	0	0	271	290	0	0	290
Yritykset	670	0	0	670	763	0	0	763
Kotitaloudet	6 230	0	0	6 230	5 977	0	0	5 977
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	39	0	0	39	46	0	0	46
Aineelliset hyödykkeet	6	46	0	34	8	0	24	32
Pankkitakaukset	38	0	0	38	46	0	0	46
Luottolupaukset ja käyttämättömät limiitit	302	3	0	305	415	4	1	421
Johdannaiset (luottovasta-arvo)	343	0	0	343	371	5	0	370
Muut saamiset	47	5	0	47	68	3	19	82
Yhteensä	10 574	720	0	11 250	10 477	670	182	11 288

4.1 Luotto- ja vastapuoliriskien hallinta ja raportointirutiinit

Linjaorganisaatio arvioi kunkin tapauksen luottoriskin erikseen ja kantaa päävastuun oman asiakaskunnan luottoriskeistä. Konsernin riskienvalvonta vastaa siitä, että luottoriskin mittauksessa käytettävät mallit ja menetelmät ovat kattavat ja luotettavat. Riskienvalvonta vastaa myös riippumattomasta riskianalyysistä ja raportoinnista. Riskienvalvonta valvoo luottoasioiden valmistelua ja vastaa siitä, että luottoasiat siirretään seuraavalle päätöksentekotasolle, jos valmistelu on puutteellinen tai jos asia jää konsernin luottopolitiikan ulkopuolelle.

Luottokannan riskipositioista annetaan neljännesvuosittain raportti konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle sekä kuukausittain konserninjohdolle ja konttorinjohtajille.

4.1.1 Pankkitoiminnan luottoriskit

Pankkitoiminnassa harjoitetaan luotonantoa kotitalouksille pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Asuntorahoitus on ensisijaisesti tapahtunut Aktia Hypoteekkipankin kautta. Myös POP Pankit ja säästöpankit ovat välittäneet Aktia Hypoteekkipankin luottoja. Kotitalouksien muu investoin-

ti- ja kulutusrahoitus tehdään suoraan pankin taseesta. Asiakkaiden luottokortteihin liittyvät luottolimiitit välitetään Nets Oy:n (aiemmin Luottokunta) taseesta.

Aktian yritystoiminnan pääasiallisena kohderyhmänä ovat pienemmät yritykset ja yrittäjät. Tavoitteena on laajentaa pankki- ja vakuutusratkaisujen ristiinmyyntiä pitkällä tähtäimellä. Aktian paikallistoiminnassa hyödynnetään parasta mahdollista osaamista ja asiakastuntemusta.

Yritysten osamaksu-, leasing- ja käyttöpääomarahaus hoidetaan tytäryhtiön, Aktia Yritysrahoituksen, kautta. Aktia ei osallistunut uusiin riskipääomarahausjärjestelyihin vuonna 2012, ja yhteenlaskettu riskipääomarahaus oli vuodenvaihteessa 2 (2) miljoonaa euroa.

Konsernin luotonantopolitiikan keskeisiä elementtejä ovat riittävä takaisinmaksukyky, hyvä asiakastuntemus, liikejärjestelyn täydellinen ymmärtäminen, päätöksenteon dualiteetti, maltillinen riskinotto ja riskien hajautus sekä riskiperusteinen hinnoittelu. Tavoitteena on kestävä kannattavuus.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011	Muutos	Osuus, %
Kotitaloudet	6 222	5 966	257	86,4 %
Yritykset	666	758	-91	9,3 %
Asuntoyhteisöt	270	289	-19	3,8 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	39	45	-7	0,5 %
Julkisyhteisöt	4	6	-2	0,1 %
Yhteensä	7 202	7 063	138	100,0

4.1.2 Luotonanto kotitalouksille

Konsernin luottokanta kasvoi vuoden 2012 aikana 138 miljoonaa euroa (2,0 %) ja oli vuoden lopussa 7 202 (7 063) miljoonaa euroa. Kasvu kohdistui suunnitelman mukaisesti kotitalouksien rahoitukseen. Kotitalouksien osuus koko luottokannasta oli vuoden lopussa 6 222 (5 966) miljoonaa euroa eli 86,4 (84,5) prosenttia ja yhdessä asuntoyhteisöjen kanssa 90,2 (88,6) prosenttia.

Asuntolainakanta oli 5 850 (5 607) miljoonaa euroa, josta hypoteekkilainojen osuus oli 3 700 (3 652) miljoonaa euroa. Asuntolainojen kasvu oli yhteensä 4,3 (9,5) prosenttia vuoden aikana.

4.1.2.1 Luottojen luokittelu

Asiakkaan maksukyky, luottoluokitus ja tarjottujen vakuuksien luototusaste muodostavat perustan luottopäätöksille ja riskiperusteiselle hinnoittelulle. Luoton myöntämisen edellytyksenä on riittävä maksukyky. Maksukyvyn arvioinnissa lähtökohtana on 6 prosentin korkotaso ja 25 vuoden maksuaika asiakkaan kaikki luotot huomioon ottaen, jotta varmistetaan, että asiakkaalla on tarpeeksi suuri puskurimarkkinakorkojen nousua vastaan.

Asiakkaan luottokelpoisuus määritellään, ja sitä seurataan kotitalouksia varten kehitettyjen scoringmallien avulla. Jokaisen uuden luottopäätöksen yhteydessä tulee tehdä luottoluokitus päätösscoring-mallin avulla. Olemassa olevaan luottokantaan sovelletaan käyttäytymisscoring-malleja, jotka ottavat huomioon myös asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset. Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien markkina-arvon ja asiakaskokonaisuuden luottojen suhteena. Korkeampi luototusaste edellyttää riittävän hyvää luottoluokitusta ja korkeampaa päätöstasoa.

Kotitalouksien saatavista 69,7 (62,8) prosenttia kuului neljään erinomaista ja hyvää luottoluokitusta edustavaan luokkaan ja 9,6 (10,8) prosenttia tyydyttävään tai heikkoon luottokelpoisuusluokkaan. Järjestämättömien kotitalousluottojen kanta laski 0,6 prosentista 0,5 prosenttiin.

Kotitalousluottokannan scoring-jakauma*

(milj. euroa)		31.12.2012	31.12.2011
Luottokelpoisuus	Scoring-luokka	6 222	5 966
"Erinomainen-hyvä 0% < PD <= 0,2%"	A1	9,8%	6,5%
	A2	20,3%	14,9%
	A3	35,9%	34,5%
	A4	3,7%	6,9%
"Hyvä-tydyttävä 0,2% < PD <= 1%"	B1	8,6%	10,9%
	B2	4,8%	6,5%
	B3	3,1%	4,4%
	B4	3,6%	3,8%
"Välttävä-huono 1% < PD < 100%"	C1	5,2%	6,5%
	C2	2,0%	2,1%
	C3	1,0%	0,9%
	C4	1,4%	1,3%
Luokittelematon	-	0,1%	0,1%
Järjestämätön/perintä, PD = 100%	D	0,5%	0,6%

* PD (Probability of Default) kuvaa luoton todennäköisyyttä muuttua maksukyvyttömäksi 12 kk sisällä. Estimaatit ovat nk. Point-in-Time (PIT) estimaatteja, ja heijastavat luottokelpoisuutta vallitsevassa suhdanteessa.

4.1.2.2 Vakuudet ja vakavaraisuuslaskenta

Vakuuksien arvostus ja hallinta ovat tärkeä osa luottorisien hallintaa. Vakuuksien arvostusta ja vakuusarvojen päivytystä varten on laadittu säännöt ja valtuutukset, ja riskipositoiden laskennassa otetaan huomioon varovaisuusperiaatteen mukainen turvaava arvo, joka on vakuuden markkina-arvoa alhaisempi. Arvon alentumisen suuruuden tulee perustua vakuuden markkina-arvon volatiliiteettiin, vakuuden likviditeettiin ja odotettuun perintä- ja realisointiaikaan. Vakavaraisuuslaskelmassa huomioidaan vain asuntovakuudet sekä tietyt takaukset ja rahoitusvakuudet. 31.3.2010 otettiin käyttöön yli kolme vuotta vanhojen vakuusarvostusten säännöllinen päivitys. Päivitys tehdään sisäisesti kehitetyn tilastollisen mallin mukaisesti. Vakuudet arvostetaan juoksevasti uudelleen jokaisen uuden luottopäätöksen yhteydessä.

Kotitalouksien luotot myönnetään pääasiassa turvaavaa vakuutta vastaan, minkä vuoksi reaaliarvon mahdollinen lasku (lähinnä asunnon hinta) ei suoraan kasvata riskipositiota. Kotitalouksien yhteenlasketuista luotoista 4,9 (4,6) prosentilla on vakuutena valtioneuvoston tai talletus, kun 87,8 (87,5) prosentilla on Basel II -säännösten mukainen turvaava asuntovakuus. 7,3 (7,9) prosentilla saatavista on muu vakuus, jota ei voida ottaa huomioon vakavaraisuuslaskelmassa (mm. se osa asunnon arvosta, joka ylittää 70 prosenttia).

4.1.2.3 Vakuuksien luototusaste

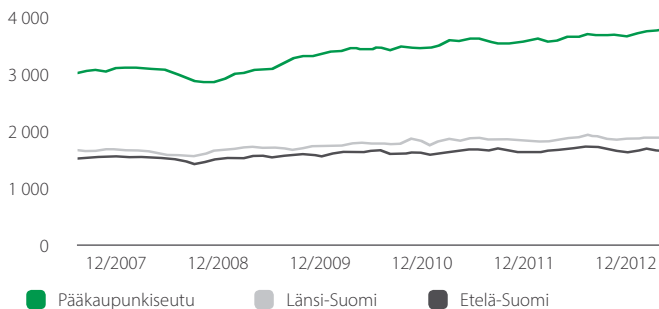
Luototusaste määritellään pantattujen vakuuksien viimeisimmän luottopäätösajankohdan markkina-arvon ja vakuuksia raskittavien luottojen suhteena. Asuntolainakannan keskimääräinen luototusaste (Weighted Average Loan To Value) oli vuodenvaihteessa 60,7 (61,4) prosenttia. Asuntolainakannasta vain 1,0 (1,3) prosentilla oli yli 90 prosentin luototusaste. Vuoden 2010 loppupuolelta alkaen on selvästi rajoitettu vakuusarvojen korkeaa luototusta erityisesti tapauksissa, joissa luottoluokitus on heikko.

Asuntoluottokannan jakautuminen luototusasteittain*

Luototusaste (LTV) (milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011
	5 850	5 607
0–50 %	80,3 %	79,7 %
50–60 %	9,0 %	9,0 %
60–70 %	5,5 %	5,7 %
70–80 %	2,8 %	2,9 %
80–90 %	1,3 %	1,4 %
90–100 %	0,5 %	0,6 %
>100 %	0,5 %	0,7 %
Yhteensä	100 %	100 %

* Taulukko kertoo kuinka suuri osuus luotoista kuuluu tiettyyn luototusasteväliin. Esimerkki: 60.000 eur asuntolaina 100.000 eur asunnon rahoittamiseksi (LTV 60%) jakautuisi 50.000 eur "LTV 0-50%" sammioon ja 10.000 eur "LTV 50-60%" sammioon.

Suurin osa pankin vakuusmassasta koostuu asunnoista. Asuntohintojen kehitys on näin ollen olennainen tekijä pankin riskiprofiilin muodostumisessa. Vuonna 2012 asuntohintojen kehitys on pysynyt vakaana Aktian pääasiallisilla toiminta-alueilla.

Asuntojen keskihinta, euroa/m²

4.1.2.4 Riskiperusteinen hinnoittelu

Riskiperusteisen hinnoittelun mallit heijastavat pääomavaadetta, riskiä sekä jälleenvakuutuskustannusta, joita arvioidaan suhteessa luotoista saatavaan ansaintaan, muuhun asiakassuhteeseen sekä asiakaspotentiaaliin. Vakuutus- ja pankkitoiminnan välinen ristiinmyynti saa entistä suuremman painon asiakaspotentiaalin arvioinnissa. Konttorien kannustejärjestelmät on sidottu siihen, missä määrin uusantolainauksessa ylitetään keskimääräinen riskiperusteinen minimimarginaali.

4.1.3 Luotonanto yrityksille

Uusantolainaus yrityksille suuntautui pienehköihin yrityksiin, ja yritysten luotot supistuivat vuoden alusta 12,1 prosenttia 666 (758) miljoonaan euroon. Yrityslainojen osuus koko luotonannosta pieneni edelleen suunnitelman mukaisesti 9,3 (10,7) prosenttiin.

Yritysrahoituksessa asiakasarviointi perustuu tilinpäätösanalyysiin ja luotto- kelpoisuusluokitukseen. Lisäksi selvitetään mm. kassavirta, kilpailuasema, suunnitellun investoinnin vaikutukset ja muut ennusteet.

Yritysluottokannan luottoluokitusjakauma (Suomen Asiakastieto) *

Luottoluokka (milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011
	666	758
AAA	5%	9%
AA+	21%	23%
AA	16%	16%
A+	33%	24%
A	15%	20%
B	4%	2%
C	4%	3%
Järjestämätön/perintä	2%	3%
Yhteensä	100 %	100 %

* konsernin sisäiset erät eivät sisälly taulukkoon

Luottokannan luottoluokitusjakauma heikkeni vuoden aikana hienoisesti vaikka järjestämättömien yritysluottojen osuus pieneni. Saamisista yrityksiltä 42 (48) prosenttia on kolmessa alimman maksukyvyttömyystodennäköisyyden ryhmässä, kun 2 (3) prosenttia saatavista oli järjestämättömiä tai perinnässä. Epävarmat saatavat on keskitetty erilliseen erityisrahoitusyksikköön.

Yritysrahoituksessa vakuuksien arvostus toteutetaan erillisten ohjeiden mukaisesti huomioiden vakuuskohtainen arvostuspuskuri turvaavan arvon määrittämiseksi. Käyttöomaisuuden arvioinnissa otetaan erityisesti huomioon käyttöomaisuuden arvon ja yrityksen toimintaedellytysten yhteisvaikeus. Liikekiinteistöjä ja yritysvakuuksia ei oteta huomioon vakavaraisuuslaskennassa.

Yritysten saatavista 11,8 (12,6) prosenttia taattiin valtion, kunnan tai talletuksen vakuudella, kun 31,9 (29,1) prosenttia taattiin turvaavalla asuntovakuudella. Jäljelle jäävät 56,3 (58,3) prosenttia myönnettiin vakavaraisuuslaskelmassa kelpaamattomia vakuuksia (esim. liikekiinteistöt), yritysvakuuksia tai yrityksen toimintaa ja kassavirtaa vastaan. Riittämättömät vakuudet rajoittavat tarkistetun yritysstrategian ja luottopolitiikan mukaisesti luotonantoa yrityksille.

4.1.4 Luotonannon keskittymäriskit

Paikallisesti toimivana rahoituslaitoksena Aktia altistuu tietyille keskittymäriskikeille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskkejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla säännöillä. Luottopolitiikan ja liiketoimintasuunnitelman puitteissa on lisäksi tehty tarkempia linjauksia keskittymäriskien pienentämiseksi segmentti- ja salkkutasolla.

Luottosalkusta 90,2 prosenttia koostuu kotitalouksille ja suomalaisille asuntoyhteisöille myönnettyistä luotoista, ja kotitalouksien saamisista 87,8 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Yritysten saamisista 31,9 prosentilla on turvaava asuntovakuus. Aktian luottoriskitaso reagoi herkästi kotimaisen työllisyyden ja asuntojen hinnankehityksen muutoksiin.

Lisäksi Aktialla on tietyillä alueilla vahva markkina-asema, mikä aiheuttaa maantieteellisen keskittymäriskin. Koska näiden konttorien volyymit ovat koko salkkuun nähden pieniä, ja koska Aktialla ei ole toimintaa paikkakunnilla, jotka ovat erityisen riippuvaisia yksittäisistä työnantajista, maantieteellisen keskittymäriskin vaikutuksia kotitalouksien luotonantoon ei voida pitää merkittävänä.

Aktian koko yritysluottosalkkuun nähden erityisesti kiinteistö- ja rakennusrahoitus muodostaa keskittymäriskin, joka perustuu aikaisempaan strate-

giseen valintaan luoda erityisosaamisen myötä arvoketju, johon kuuluvat projekti- ja kohderahoituksen lisäksi myös välityspalvelut, vakuutukset ja loppuasiakkaiden rahoitus. Tämä keskittymä on vähitellen vähenemässä.

Yritysluottokannan toimialajakauma

Toimiala (milj. euroa)	31.12.2012 666	31.12.2011 758
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	3,6 %	3,9 %
Teollisuus	7,1 %	7,1 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	2,5 %	2,4 %
Rakentaminen	6,5 %	7,3 %
Kauppa	9,7 %	12,7 %
Hotelli ja ravintola	4,5 %	4,1 %
Kuljetus	7,6 %	8,4 %
Rahoitus	9,2 %	7,7 %
Kiinteistö	34,3 %	32,8 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	8,3 %	8,3 %
Muut palvelut	8,1 %	6,8 %
- ryhmäkohtainen arvonalennus	-1,4 %	-1,5 %
Yhteensä	100%	100%

Luotot asuntoyhtiöille eivät ole mukana tämän taulukon luvuissa

4.1.5 Viivästyneet maksut

Luotot, joiden maksut olivat 3–30 päivää viivästyneitä, kasvoivat vuoden 2012 aikana 133 (121) miljoonaan euroon eli 1,84 (1,71) prosenttiin luottokannasta. Samalla luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, vähenivät marginaalisesti 51 (53) miljoonaan euroon eli 0,71 (0,75) prosenttiin luottokannasta.

Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrityksiltä ja perintäsaatavat, vähenivät 50 (60) miljoonaan euroon eli 0,69 (0,84) prosenttiin luottokannasta.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,46 (0,51) prosenttia koko luottokannasta ja 0,53 (0,61) prosenttia kotitalouksien luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät myös taseen ulkopuoliset takaussitoumukset. Saatavista 96 prosentilla on riittävät vakuudet ja mahdolliset tappioriskit on huomioitu kohdistetuissa arvonalentumisissa.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan

Vrk	31.12.2012	% kannasta	31.12.2011	% kannasta
3-30	133	1,84	121	1,71
josta kotitalouksien osuus	117	1,62	102	1,43
31-89	51	0,71	53	0,75
josta kotitalouksien osuus	42	0,58	46	0,64
90- *	50	0,69	60	0,84
josta kotitalouksien osuus	33	0,46	36	0,51

*vakuuksien käypä arvo kattaa 96 % Aktia Pankin luotoista

Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta, olivat vuoden lopussa 231 (225) miljoonaa euroa. Näistä yli 90 päivää erääntyneiden luottojen osuus oli 46 (51) miljoonaa euroa. Yli 90 päivää erääntyneiden saatavien vakuuksien markkina-arvo oli noin 96 prosenttia saatavasta.

Hoitamattomat luotot, joista ei ole tehty arvonalentumiskirjausta

(milj. euroa)

Päivät	Tasearvo	% kannasta	31.12.2012	
			Vakuuden käypä arvo	
3–30	133	1,84	133	
31–89	51	0,71	51	
90–	46	0,64	44	

Päivät	Tasearvo	% kannasta	31.12.2011	
			Vakuuden käypä arvo	
3–30	121	1,71	120	
31–89	53	0,74	52	
90–	51	0,72	47	

4.1.6 Sopimusehdoista joustaminen velallisen heikentyneen maksukyvyyn perusteella

Konsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti saamisista tehdään arvonalentumiskirjaus jos on olemassa objektiivista näyttöä että asiakkaan maksukyky on heikentynyt sen jälkeen kun saaminen alun perin kirjattiin taseeseen. Objektiivista näyttöä ovat velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet, taloudellisista tai juridisista syistä annettu lievennys, jota lainantaja ei olisi muutoin harkinnut, velallisen konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely. Näin ollen sopimusehtojen muutos valallisen heikentyneen maksukyvyyn takia johtaa arvonalentumiskirjaukseen mikäli saatava ylittää odotetut kassavirrat vakuuksista.

Sopimusehdoista joustaminen lyhennysvapaina voi tapahtua myös muista syistä kuin velallisen pysyvästi heikentyneen maksukyvyyn johdosta. Sisäiset ohjeet ja työkalut on luotu jotta voidaan tunnistaa aikaisessa vaiheessa asiakkaat joiden maksukyky ei enää vastaa velkaantuneisuutta. Nopea reagointi tällaisiin tilanteisiin on sekä asiakkaan että pankin etu. Sisäisessä riskienseurannassa seurataan säännöllisesti lyhennysvapaata saaneiden luottojen osuutta, joka tilikauden jälkimmäisellä puoliskolla näyttää laskevaa trendiä.

4.1.7 Luotto- ja takaussaatavien arvonalentumiset

Vuoden aikana luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset olivat yhteensä 6,4 (10,5) miljoonaa euroa eli 39 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2011. Arvonalentumisista 4,4 (1,4) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja 2,0 (9,1) miljoonaa euroa yrityksistä.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat kauden aikana yhteensä 0,09 (0,15) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen arvonalentumisten osuus yritysluotonannosta oli 0,3 (1,2) prosenttia.

Kauden lopussa ryhmäkohtaiset arvonalentumiset olivat yhteensä 14,5 (14,0) miljoonaa euroa, josta 6,0 (7,3) miljoonaa euroa liittyi kotitalouksien ja pienempien yritysten luottojen ja 8,5 (6,7) miljoonaa euroa suurempiin, yksittäin arvostettuihin yrityssaataviin.

Lainakantaan kohdistuvat arvonalennukset

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011
Lainakanta ennen arvonalennuksia	7 266	7 127
Sopimuskohtaiset arvonalennukset	-50	-49
Josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-40	-39
Josta muihin luottoihin kohdistettu	-10	-10
Ryhmäkohtaiset arvonalennukset	-15	-14
Lainakanta, tasearvo	7 202	7 063

4.1.8 Luotonanto paikallispankeille

Pankkiasiakkaiden rahoitus pohjautuu yksilölliseen luottoarvioon ja päätöksentekoon. Konsernin hallituksen vuosittain määrittelemät paikallispankkien lyhyt- ja pitkäaikaisen rahoituksen limiitit perustuvat paikallispankin omiin varoihin ja vakavaraisuuteen sekä saatuihin vakuuksiin. Likviditeettirahoitusta koskevat sitovat luottolupaukset vähenivät noin 43 miljoonaa euroa 138,5 (181,3) miljoonaa euroon vuodenvaihteessa, ja ne jakautuivat 47 (51) säästöpankin ja POP Pankin kesken. Likviditeettirahoitusta oli käytössä 6,0 (1,3) miljoonaa euroa. Rahoitus vakuuksia vastaan oli 86 (58) miljoonaa euroa.

Limiittien puitteissa voidaan käyttää myös muita vastapuoliriskillisiä instrumentteja (lähinnä johdannaisia). Johdannaissojimuksiin liittyvän vastapuoliriskien pienentämiseksi on tehty kahdenvälisiä sopimuksia vakuuksien asettamisesta. Vakuusvaatimus määräytyy paikallispankin omien varojen perusteella, ja se rajoittaa avoimen position enimmäismäärää.

5. Rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinta

Rahoitus- ja maksuvalmiusriski merkitsee riskiä, että konserni ei pystyisi hoitamaan maksusitoumuksiaan lainkaan tai vain korkein kustannuksin, ja se liittyy jälleerahoituksen saantiin ja kustannuksiin sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Rahoitusriski syntyy myös silloin, kun varainhankinta on suuressa määrin keskittynyt yksittäisille vastapuolille, yksittäisiin instrumentteihin tai markkinoihin. Jälleerahoitusriskien hallinnalla varmistetaan, että konserni pystyy vastaamaan rahoitussitoumuksistaan.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskejä hallitaan juridisella yhtiötasolla, eikä pankkikonsernin ja vakuutusyhtiön välillä ole rahoitusyhteyksiä.

5.1 Pankkitoiminnan rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Pankkitoiminnassa rahoitus- ja maksuvalmiusriski liittyy jälleerahoituksen saatavuuteen sekä varojen ja velkojen maturiteettieroihin. Markkinaehtoisen jälleerahoituksen turvaamiseksi pyritään käyttämään monipuolisia rahoituslähteitä ja noudattamaan riittävää hajautusta eri markkinoille ja eri rahoittajien kesken.

Rahoituksen peruspilareita ovat konttoriverkon kautta tuleva vakaa kotitalouksien ottolainaus- ja talletuskanta sekä asuntolainavakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (nk. covered bond) emissiot. Vakuudelliset emissiot on tähän asti toteutettu Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n kautta, mutta jatkossa ne tehdään suoraan Aktia Pankki Oyj:stä. Aktia Pankin hallitus on päättänyt hakea hypoteekkipankkitoimilupaa, mistä on tarkempi selostus hallituksen toimintakertomuksen kohdassa "Aktia Pankki hakee hypoteekkipankkitoimilupaa".

Rahoitusta täydennetään muulla hyvin hajautetulla varainhankinnalla, kuten kotimaisilla markkinoilla liikkeeseen lasketuilla joukkovelkakirjalainoilla ja sijoitustodistuksilla, suomalaisten institutionaalisten sijoittajien tukkutalletuksilla sekä paikallispankeilta keskusluottolaitostoinnin puitteissa saaduilla talletuksilla. Aktia Pankki saa lisäksi rahoitusta Euroopan Investointipankista pienyritysten rahoitusohjelman ja Pohjoismaiden Investointipankista ympäristöprojektien rahoituksen puitteissa.

Yleisön, yhteisöjen ja luottolaitosten talletukset olivat vuodenvaihteessa yhteensä 4 689 (4 757) miljoonaa euroa. Asuntovakuudellisten joukkovelkakirjalainojen kanta oli 3 008 (3 286) miljoonaa euroa. Kotimaisen joukkovelkakirjaohjelman emissiot olivat 329 miljoonaa euroa ja liikkeeseen laskettuja sijoitustodistuksia oli 393 miljoonaa euroa.

Aktia laajentaa aktiivisesti jälleerahoituspohjaansa ja ottaa käyttöön uusia jälleerahoitusohjelmia. Aktia Pankki teki marraskuussa ensimmäisen julkisen pitkäaikaisen seniorijoukkovelkakirjalainojen emissionsa pankin EMTN-ohjelman puitteissa. Lainan määrä on 200 miljoonaa euroa, ja se on osa valmistautumista pankkitoiminnan uuteen Basel III -sääntelyyn. Noin 42 prosenttia näistä myytiin muille kuin suomalaisille sijoittajille.

Aktia Hypoteekkipankki laski tammikuussa liikkeeseen pitkäaikaisia vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (Schuldscheindarlehen) yhteensä 22 miljoonaa euroa.

Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n seniorirahoitusta koskien tehtiin paikallispankkien kanssa vuonna 2011 sopimus, joka velvoittaa kaikki Hypoteekkipankin lainoja välittävät pankit osallistumaan välittämäänsä lainakantaa vastaavassa suhteessa Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n seniorirahoitukseen. Sopimuksen mukaan rahoitus toimeenpannaan erissä, ja vuonna 2012 paikallispankkien osuus seniorirahoituksesta kasvoi 115,6 miljoonaa euroa.

Hajautettua rahoitusrakennetta täydentää laadukkaista ja likvideistä korkoarvopapereista koostuva likviditeettisalkku. Salkku toimii likviditeettipuskurina lyhytaikaisissa likviditeettivaihteluissa ja jälleerahoitusmarkkinoiden mahdollisissa häiriöissä, ja se voidaan tarvittaessa realisoida tai käyttää rahoituksen vakuutena joko markkinoilla ns. repo-sopimusten (repurchase agreement) kautta tai keskuspankissa.

Pankin tavoitteena on ylläpitää jatkuvaa likviditeettipuskuria, joka kattaa vähintään vuoden ulos menevät kassavirrat.

Likviditeettisalkun rakenne esitellään tarkemmin kohdassa 6.2.2. Rahoitusvarat, joita edellä mainitulla tavalla voidaan käyttää likviditeettipuskurina, olivat vuodenvaihteessa noin 1 410 miljoonaa euroa, mikä vastasi yli 18 kuukauden ulos menevää kassavirtaa ilman uutta markkinaehtoista varainhankintaa tukkumarkkinoilta.

Konserninjohto vastaa rahoitus- ja maksuvalmiusriskien hallinnasta. Konsernin riskienvalvonta seuraa jatkuvasti maksuvalmiusriskejä ja niihin liittyviä limiittejä ja raportoi näistä hallitukselle ja konsernin johdolle. Treasury vastaa pankin päivittäisen maksuvalmiuden ylläpidosta ja seuraa jatkuvasti saatavien ja velkojen erääntymistä tukkumarkkinoilla. Myös talletuskannan kehitystä ja hinnanmuodostusta seurataan huolellisesti. Treasury toteuttaa vahvistetut likviditeettipositioiden muutostoinenpiteet.

Luottokelpoisuus

Tukku- ja markkinarahoitusten tukemiseksi Aktia hakee luottokelpoisuusarviot kansainvälisesti tunnetuilta luottoluokituslaitoksilta.

Aktia sai tilikaudelle uudet luottoluokitukset Fitchiltä 9.5.2012 ja Standard & Poor'silta 12.12.2012. Aktialla oli jo aiempi luottoluokitus Moody'silta, joka päivitti luokituksensa Aktia Pankki Oyj:n osalta 7.3.2012 ja Aktia Hypoteekki-pankki Oyj:n liikkeeseen laskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bond) osalta 5.10.2012.

Alla olevassa taulukossa on Aktian luottoluokitukset 31.12.2012. Luokituslaitosten yksityiskohtaiset perustelut ovat luettavissa Aktian verkkosivuilla.

Aktian luottoluokitukset 31.12.2012

	Aktia Pankki Oyj	Aktia Hypoteekki-pankki Oyj:n liikkeeseen laskemat vakuudelliset jvk:t
Standard & Poor's		
Lyhyt	A-2 (neg. näkymät)	
Pitkä	A- (neg. näkymät)	
Moody's Investor Service		
Lyhyt	P-2	
Pitkä	A3	Aa3
Fitch		
Lyhyt	F2 (neg. näkymät)	
Pitkä	BBB+ (neg. näkymät)	

5.2 Henkivakuutustoiminnan maksuvalmiusriski

Henkivakuutustoiminnassa maksuvalmiusriski tarkoittaa riskiä rahoituksen saatavuudesta vakuutuskorvausten maksamiseksi eri riskivakuutuslajeista, säästösummien ja takaisinostojen maksamiseksi säästövakuutuksista sekä takaisinostojen ja eläkkeiden maksamiseksi vapaaehtoisista eläkevakuutuksista. Likviditeetin saatavuus suunnitellaan näistä lähtökohdista sekä sijoitustoiminnan käteisten varojen vaateesta sijoitussalkun tehokkaan ja parhaan mahdollisen hoidon varmistamiseksi. Suurimmaksi osaksi maksuvalmiutta voidaan hoitaa kassavirralla ja vaihteleviin tarpeisiin sopeutetulla sijoitustodistussalkulla. Odottamattomat suuremmat rahavarojen tarpeet hoidetaan realisoineilla.

6. Markkina-, tase- ja vastapuoliriskien hallinta

6.1 Rahoitusvarojen arvostusmenetelmät

Enin osa Aktia-konsernin rahoitusvaroista arvostetaan käypään arvoon. Arvostus perustuu aktiivisilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin tai havainnoitavaan markkinatietoon perustuviin arvostusmenetelmiin.

Niiden rahoitusinstrumenttien osalta, joilla ei ole aktiivisilla markkinoilla noteerattua hintaa, instrumenttien käypä arvo saadaan arvostusmenetelmillä tai -malleilla. Arvostusmenetelmät valitaan huolellisen harkinnan perusteella ja oletuksissa otetaan huomioon markkinoilla raportointihetkellä vallitsevat olosuhteet.

Rahoitusvarojen arvostus perustuu tietyiltä osin noteeraamattomiin hintoihin tai yrityksen omiin arvioihin. Vuodenvaihteessa tämä osa oli 77,3 (60,6) miljoonaa euroa eli 3,0 (2,2) prosenttia rahoitusvaroista. Nämä olivat pääasiassa osuuksia rahastoissa, jotka ovat sijoittaneet noteeraamattomiin yhtiöihin.

6.1.1 Käyvän arvon määrittäminen markkinanoteerausten ja arvostusmenetelmien ja -mallien perusteella

Käyvän arvon määrittämisellä on seuraavanlainen hierarkia:

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörssi-osakkeet sekä johdannaissovitukset, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu mahdollisuuksien mukaan oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat tilinpäätöspäivän markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

Tasojen 1 ja 2 välillä ei ole tapahtunut olennaisia siirtymisiä.

Arvostusmenetelmät	31.12.2012			
	Markkina-arvo ryhmitelty			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,1	0,1
Yhteensä	0,0	0,0	0,1	0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	1 946,9	43,3	21,5	2 011,7
Osakkeet ja osuudet	39,2	0,0	55,8	95,0
Yhteensä	1 986,1	43,3	77,2	2 106,7
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	339,9	10,1	0,0	350,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	339,9	10,1	0,0	350,0
Johdannaissopimukset, netto	-0,6	116,5	0,0	115,9
Yhteensä	-0,6	116,5	0,0	115,9
Rahoitusvarat yhteensä	2 325,4	169,9	77,3	2 572,6

Arvostusmenetelmät	31.12.2011			
	Markkina-arvo ryhmitelty			
Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	1,2	0,0	1,2
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,7	0,7
Yhteensä	0,0	1,2	0,7	1,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	2 414,2	92,4	3,1	2 509,7
Osakkeet ja osuudet	52,7	0,0	56,7	109,4
Yhteensä	2 466,9	92,4	59,9	2 619,1
Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset				
Korolliset arvopaperit	0,0	20,0	0,0	20,0
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	20,0	0,0	20,0
Johdannaissopimukset, netto	0,5	144,1	0,0	144,6
Yhteensä	0,5	144,1	0,0	144,6
Rahoitusvarat yhteensä	2 467,4	257,6	60,6	2 785,7

6.1.2 Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

6.1.3 Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyysoanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille.

Korkoinstrumenttien osalta arvoa on testattu oletamalla korkotason nousuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu laskevan 20 prosenttia. Poikkeuksen muodostaa Aktian omistus Suomen Luotto-osuuskunnassa, jonka arvostus perustuu osuuskunnan antamaan alimpaan arvioon ylimääräisestä jako-osuudesta tytäryhtiö Nets Oy:n (aiemmin Luottokunta) myynnin seurauksena. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon tulos- tai arvonmuutoksen vaikutus konsernin omiin varoihin olisi 1,6 (2,1) prosenttia.

6.2 Pankkitoiminnan markkina- ja taseriskit

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta korkokatteiden kehitykseen ja volatiliiteettiin liittyvien markkinariskien hallintaa koskevan strategian sekä limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puiteiden ja limiittien sisällä. Pankin treasury suorittaa transaktiot rakenteellisen korkoriskin hallitsemiseksi sovitun strategian ja vahvistettujen limiittien puitteissa.

6.2.1 Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellinen korkoriski syntyy saatavien ja velkojen korkosidonnaisuuksien ja uudelleenhinnoitteluaikojen eroavaisuuksista. Liiketoiminnan ohjauksen kautta tehtävän anto- ja ottolainauksen korkosidonnaisuuksien matchingin lisäksi käytetään suojaavia korkojohdannaisia ja likviditeettisalkun kiinteäkorkoisia sijoituksia korkokatteiden pitämiseksi vakaana ja tuloksen suojaamiseksi pitkäaikaisessa matalien korkojen ympäristössä.

Rakenteellisen korkoriskin simulointiin käytetään dynaamista taseriskien hallintamallia. Malli huomioi taseen rakenteen vaikutukset suunnitellun kasvun ja simuloidun asiakaskäyttötymisen perusteella. Lisäksi sovelletaan dynaamisen tai paralleelin korkomuutoksen korkoskenaarioita. Analyysijakso on jopa 5 vuotta ja se osoittaa, että alhaisempi markkinakorkotasoa heikentäisi korkokatteiden kehitystä, kun taas korkeammat markkinakorot vahvistaisivat korkokatteiden kehitystä.

Taulukossa esitetään korkoherkkyysoletuksen 1 prosenttiyksikön paralleelin muutoksen yhteydessä.

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
(milj. euroa)									
Käypä arvo 1.1.2012	0,0	0,7	0,7	3,1	56,7	59,9	3,1	57,5	60,6
Hankinnat	0,0	0,0	0,0	18,7	5,4	24,1	18,7	5,4	24,1
Myynnit	0,0	-0,9	-0,9	-0,4	-7,0	-7,4	-0,4	-7,9	-8,3
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	0,0	0,2	0,2	-0,0	-2,2	-2,2	-0,0	-2,0	-2,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	0,0	-0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,0	-0,0
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	2,9	0,0	2,9	2,9
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2012	0,0	0,1	0,1	21,5	55,8	77,2	21,5	55,8	77,3

Täsmäytys muutoksille jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
(milj. euroa)									
Käypä arvo 1.1.2011	0,0	6,1	6,1	4,5	54,3	58,8	4,5	60,4	64,9
Hankinnat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
Myynnit	0,0	-1,8	-1,8	-1,0	-1,2	-2,2	-1,0	-3,0	-4,0
Erääntynyt vuoden aikana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, realisoituneet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset, ei-realisoituneet	0,0	-3,6	-3,6	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-3,9	-3,9
Käyvän arvon rahastoon kirjatut arvonmuutokset	0,0	0,0	0,0	-0,3	3,6	3,3	-0,3	3,6	3,3
Siirrot tasolta 1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirrot tasolta 2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Käypä arvo 31.12.2011	0,0	0,7	0,7	3,1	56,7	59,9	3,1	57,5	60,6

Herkkyysanalyysi rahoitusvaroilta jotka kuuluvat tasoon 3	31.12.2012		31.12.2011	
	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle	Käypä arvo	Negatiivien tulosvaikutus oletetulle muutokselle
(milj. euroa)				
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeet ja osuudet	0,1	-0,0	0,7	-0,1
Yhteensä	0,1	-0,0	0,7	-0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Korolliset arvopaperit	21,5	-0,6	3,1	-0,1
Osakkeet ja osuudet	55,8	-10,2	56,7	-11,3
Yhteensä	77,2	-10,8	59,9	-11,4
Rahoitusvarat yhteensä	77,3	-10,8	60,6	-11,6

Korkoherkkyysoanalyysi 1 % -yksikön parallelli muutos korkokäyrään

Aika	Koron muutos	Korkokatteen muutos (milj. euroa)			
		31.12.2012		31.12.2011	
		Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen		-3,9	+5,8	-6,9	+9,5
Muutos 12-24 kuukauteen		-7,0	+3,5	-9,7	+8,1

Konsernin hallituksen konserninjohtajalle rakenteellisen korkorisikin hallintaa varten antamat limiitit koskevat vähimmäiskorkokatteen ylläpitämistä 5 vuoden ajan olettaen, että alhaisten korkojen skenaario jatkuu. Muut rakenteellisen korkorisikin hallintaan liittyvät limiitit ovat hintariskin pääomaliimitit, vastapuoliliimitit sekä sallituille instrumenteille ja juoksuajoille annetut limiitit. Sekä vakaata korkokatetta että pääoman sitoutumista koskevat limiitit on johdettu konsernin ICAAP-prosessista ja viranomaisvakavaraisuuden tavoitteista.

6.2.1.1 Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Tilikauden aikana, helmi- ja marraskuussa 2012, purettiin kaikki pankin rakenteellisen korkorisikin suojaamiseksi tehdyt johdannaissopimukset, kassavirransuojaustarkoituksessa tehdyt korko-optiot sekä avistatilien ja säästötalletusten suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset (EU:n "carve out" -suojauslaskentamallia soveltamalla). Suojauslaskenta on keskeytetty ja saatu kassavirta jaksotetaan korkokatteeseen korkojohdannaisten alkuperäisen juoksuajan mukaan.

Korko-optioiden purkamisesta saatiin 17,5 miljoonan euron positiivinen kassavirta, joka jaksotetaan korkokatteeseen korkojohdannaisten alkuperäisen juoksuajan mukaan. Vuoden 2012 aikana korkokatteeseen jaksotettiin 4 miljoonaa euroa tästä summasta. Loput jaksotetaan korkokatteeseen vuosina 2013–2014.

Kaikki koronvaihtosopimukset purettiin marraskuussa 2012, mikä johti 92,1 miljoonan euron positiiviseen kassavirtaan. Tämä kassavirta jaksotetaan korkokatteeseen korkojohdannaisten alkuperäisen juoksuajan mukaan, minkä vuoksi osa korkokatteesta on voitu turvata tulevia vuosia varten. Vuosina 2013–2017 kassavirran positiivinen vaikutus korkokatteeseen tulee olemaan noin 15,5 miljoonaa euroa vuodessa ja loppu kassavirta tuo noin 14 miljoonan euron positiivisen tulosvaikutuksen vuosina 2018–2019.

Niin lyhyiden kuin pidempienkin korkojen historiallisesti alhainen korkotilanne huomioiden näiden positioiden lisäarvo arvioitiin hyvin rajalliseksi suhteessa niiden negatiiviseen vaikutukseen, jos korkotasoa nousee. Positiivisen vaikutuksen varmistamiseksi kaikki jäljellä olevat rakenteellista korkoriskiä vastaan suojaavat korkojohdannaiset purettiin marraskuussa.

Tästä toimenpiteestä huolimatta pankki jatkaa vallitsevassa korkotilanteessa korkokatteen aktiivista suojausta silloin, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä perustelluksi.

Johdannaissopimuksia koskevat tarkemmat tiedot ovat liitteessä K 21.

6.2.2 Hintariski ja luottospreadriski

Hintariski on korkovaihtelujen tai luottospreadin muutosten seurauksena tapahtuva myytävissä olevien rahoitusvarojen arvon muutos. Likviditeet-

tisalkun suuruutta ja maturiteettia rajoitetaan ja riskitasoa hallitaan dynaamisiin korkosokkeihin (tarkempi kuvaus kohdassa 6.2.6) kytketyllä pääomaliimitillä. Korkosokin vaikutukset otetaan viranomaisohjeiden mukaisesti huomioon vain rahoitusvarojen osalta.

Luottospreadriskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla käydään kauppaa likvideillä markkinoilla, markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä pidetään markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu hinta- ja luottospreadriskin liittyvä positiivinen nettomuutos oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 76,9 miljoonaa euroa. Joulukuun 2012 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli 42,0 (-34,9) miljoonaa euroa.

Pankkitoiminnan likvideettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista ja jonka hoidosta vastaa pankin treasury, oli vuoden 2012 lopussa 1 862 (1 968) miljoonaa euroa sisältäen Aktia Pankin likvideettisalkun sekä muut pankkitoiminnan korkosijoitukset.

6.2.2.1 Rahoitusvarojen uudelleenluokittelu

Joulukuussa 2012 Aktia teki korkosijoitusten uudelleenluokitteluja myytävissä olevista rahoitusvaroista eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin. Kaikilla uudelleenluokitelluilla arvopapereilla on Aaa-luottoluokitus, ja ne ovat suurimmaksi osaksi vakuudellisia joukkovelkakirjalainoja (covered bond). Kaikki uudelleenluokitellut arvopaperit oikeuttavat keskuspankkirahoitukseen.

(milj. euroa)	2012	2011
Kirjanpitoarvo	339,9	0,0
Käypä arvo	339,8	0,0
Arvonmuutos joka olisi kirjattu laajaan tulokseen jos uudelleenluokitus ei olisi tehty	-0,1	0,0
Kirjattu korkotuotot uudelleenluokittelun jälkeen	0,5	0,0

Uudelleenluokittelun tarkoituksena on pienentää käyvän arvon rahaston volatilitteettia ja hallita Basel III:n myötä ajankohtaisiksi tulleita sääntelyriskejä. Eräpäivään asti pidettävät arvopaperit kirjataan jaksotettuun hankintamenuun vähennettyinä arvonalentumisilla. Arvonalentamistarvetta ei ollut 31.12.2012.

Aktia Pankkikonserni (milj.euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*)		Finanssilaitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11
EU AAA	63,0	145,2	797,8	693,7	225,6	264,1	11,8	-	-	-	-	-	-	-	1098,3	1103,1
Suomi	58,7	61,3	116,5	110,9	43,3	37,4	-	-	-	-	-	-	-	-	218,5	209,7
Muut AAA-maat	4,3	83,9	681,3	582,7	182,4	226,7	11,8	-	-	-	-	-	-	-	879,8	893,4
EU < AAA	-	51,4	442,7	573,9	5,3	82,1	-	1,9	-	-	-	-	-	-	448,0	709,3
Ranska (**)	-	-	270,1	222,0	5,3	45,3	-	-	-	-	-	-	-	-	275,4	267,3
Belgia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreikka	-	-	-	2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,3
Irlanti	-	-	15,5	27,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,5	27,2
Italia	-	-	46,6	59,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46,6	59,6
Portugali	-	22,1	56,3	76,2	-	8,2	-	0,8	-	-	-	-	-	-	56,3	107,3
Espanja	-	29,3	54,2	186,6	-	28,6	-	1,1	-	-	-	-	-	-	54,2	245,6
Muut maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eurooppa pl. EU	-	-	237,6	50,1	20,3	30,1	-	-	-	-	-	-	-	-	258,0	80,2
Pohjois-Amerikka	-	-	12,3	32,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,3	32,7
Muut OECD-maat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	-	-	-	-	45,5	42,7	-	-	-	-	-	-	-	-	45,5	42,7
Muut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	63,0	196,7	1490,4	1350,3	296,7	419,1	11,8	1,9	-	-	-	-	-	-	1862,0	1968,0

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

**) Ranska pudonnut alle AAA-luokituksen vuoden 2012 aikana

6.2.2.2 Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Pankkikonsernin likviditeettisalkusta ja muista korkosijoituksista 80 (69) prosenttia oli sijoituksia kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin (covered bond), 16 (21) prosenttia sijoituksia pankkeihin, 4 (10) prosenttia sijoituksia julkiseen sektoriin (ml. valtion takaamat joukkovelkakirjalainat) ja 0 (0) prosenttia sijoituksia muihin yrityksiin.

Likviditeetin hallinnasta ja johdannaissopimusten tekemisestä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan vaatimalla vastapuolilta korkea ulkopuolista luottoluokitusta (vähintään Moody's A3 tai vastaava). Johdannaiskaupan vastapuoliriskejä hallitaan lisäksi panttaussopimuksille (CSA) asetettavien vaatimusten avulla. Yksittäiset sijoituspäätökset tehdään sijoitussuunnitelman mukaisesti tarkan vastapuoliarvion pohjalta. Konsernin hallitus päättää vuosittain vastapuoliriskien limiiteistä. Positiot arvostetaan markkina-arvoon ja niitä seurataan päivittäin.

Luottoluokitusten jakauma pankkitoiminassa

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011
Yhteensä	1 862	1 968
Aaa	64,5 %	55,6 %
Aa1-Aa3	19,1 %	21,9 %
A1-A3	8,9 %	11,9 %
Baa1-Baa3	3,7 %	6,3 %
Ba1-Ba3	1,5 %	1,9 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	2,2 %	2,1 %
Ei luottoluokitusta	0,0 %	0,3 %

Vuodenvaihteessa kaikki pankkikonsernin salkussa olevat arvopaperit täyttivät keskuspankkirahoituksen oikeuttavat kriteerit. Vuodenvaihteessa 2011/2012 arvopapereista 0,6 prosenttia ei täyttänyt kriteerejä.

Vuoden aikana ei kirjattu arvonalentumistappioita (31.12.2011: 0,0 miljoonaa euroa). Sen sijaan voitiin tehdä 1,2 miljoonan euron palautus, joka liittyi aiemmin tehtyihin arvonalentumisiin koskien Lehman Brothersin kanssa tehtyjä sopimuksia. Sijoituksia yritysten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjalainoihin on tehty vain euroalueen sisällä.

6.2.3 Johdannaisten avulla toteutettavan korkoriskienhallinnan vastapuoliriskit pankkikonsernissa

Suojaavia johdannaisia käytetään riittävän korkokatteen varmistamiseksi myös alhaisten korkojen ympäristössä. Lisäksi korkojohdannaisia välitetään tietyille paikallispankeille.

Johdannaissopimusten aiheuttamien vastapuoliriskien rajoittamiseksi vastapuolilta edellytetään korkeaa ulkoista luottoluokitusta (Moody's A3 tai vastaava).

Vastapuoliriskien vähentämiseksi entisestään sovelletaan yksilöllisiä ISDA/CSA-ehtoja (Credit Support Annex). Vuodenvaihteessa Aktialla oli johdannaispositioita 12 vastapuolen kanssa yhteensä 255,8 miljoonan euron positiivisesta markkina-arvosta, josta paikallispankeille välitetyt johdannaiset olivat markkina-arvoltaan 125,5 miljoonaa euroa. Avoin positio saatujen vakuuksien jälkeen oli yhteensä 11,1 miljoonaa euroa ja korkeintaan 5 miljoonaa euroa vastapuolta kohti, lukuun ottamatta yhtä vastapuolta, jossa avoin positio oli 9,5 miljoonaa euroa.

Johdannaissopimukset arvostetaan markkina-arvoon jatkuvasti. Jos markkina-arvo puuttuu, käytetään kolmannen osapuolen riippumatonta arvostusta.

6.2.4 Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamaa pankkikonsernin valuuttapositioiden negatiivista arvonmuutosta erityisesti euroon nähden.

Pankkitoiminnan valuuttakaupankäynnin lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet, joten kaupankäynti kohdistuu ensisijaisesti Pohjoismaiden valuuttoihin ja Yhdysvaltain dollariin. Valuutariskien hallinnassa noudatetaan matching-periaatetta. Treasury-yksikkö vastaa pankin päivittäisen valuuttaposition hoidosta sovittujen valtuuksien puitteissa.

Vuodenvaihteessa pankkikonsernin yhteenlasketut valuuttavastuut olivat 0,6 (3,4) miljoonaa euroa.

6.2.5 Osakekurssi- ja kiinteistöriski

Osakekurssiriskillä tarkoitetaan osakkeiden kurssimuutoksista aiheutuvia arvonmuutoksia ja kiinteistöriskillä kiinteistöomistuksen markkina-arvon alenemiseen liittyvää riskiä.

Pankkitoiminnassa ja emoyhtiössä ei kummassakaan harjoiteta osakekauppaa kaupankäyntitarkoituksessa eikä kiinteistösiioittamista tuottotarkoituksessa.

Kiinteistöomistus oli kauden lopussa 0,5 (0,7) miljoonaa euroa. Toiminnalle välttämättömät tai strategiset osakesijoitukset olivat 6,7 (1,8) miljoonaa

euroa, josta 4,9 miljoonaa euroa koostuu laskennallisesta Suomen Luottosuuskunnan pääomanpalautuksesta liittyen Nets Oy:n (aiemmin Luottokunta) myyntiin.

6.2.6 Riskiherkkyys

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko- ja luottospreadriski. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto pankkikonsernin myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkkydestä eri markkinariskikenaarioissa 31.12.2012 ja 31.12.2011. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan +3:aa prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen +1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti 3 ja 1 prosentin välillä. Viranomaisohjeiden mukaisesti vaikutukset rahoitusvaroihin otetaan huomioon vain silloin, kun korkoriski ylöspäin aiheuttaa hintariskin.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan -2:ta prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen -1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti -2 ja -1 prosentin välillä. Kun vain vaikutus rahoitusvaroihin otetaan huomioon, korkotason laskeminen aiheuttaa yleensä sijoitusten arvon nousun.

Luottospreadriski: Riski, että spreadit eli vastapuoliokohtaiset riskipreemiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava luku, joka perustuu luottoluokitukseen ja sijoituksen tyyppiin ja vaihtelee 44 bp:n (basis point = 0,01 %) (esim. AAA-valtionpaperit) ja 351 bp:n (esim. kaikki korkopaperit, joilla huonompi etuoikeus kuin BB+) välillä. Vuoden 2012 lopusta alkaen valtionobligaatioiden riski mitataan erillisillä määritellyillä stressikertoimilla, esim. Saksa 26 bp, Suomi 35 bp ja Kreikka 704 bp. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttausikäyriä siirretään paralleelista tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on osakkeiden osalta -50 prosenttia ja kiinteistöjen osalta -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen.

Markkina-arvoherkkyys (milj. euroa)	Myytävissä olevat rahoitusvarat		Kassavirtasuojaus (johdannaiset)		Yhteensä			
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Pankkikonserni							%	%
Markkina-arvo 31.12.	1 516,0	1 968,0	0,0	18,4	1 516,0	100,0	1 986,4	100,0
Korkoriski ylös	-44,5	-46,1	0,0	-6,7	-44,5	-2,9	-52,4	-2,6
Korkoriski alas	24,6	36,2	0,0	8,8	24,6	1,6	45,0	2,3
Spreadiriski	-19,8	-23,9	0,0	0,0	-19,8	-1,3	-23,9	-1,2
Osakeriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

6.3 Vakuutustoiminnan markkina- ja taseriskit (ALM)

Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin johdon, yhtiöiden hallitusten ja hallituksen riskivaliokunnan valmistelun pohjalta niin sijoitussalkkuun kuin laskuperustekorkoon sidottuun vastuuvetkaan liittyvien markkinariskien hallinnan sijoitusstrategian, suunnitelmat ja limiitit. Konsernin sijoitusvaliokunta vastaa konsernin sisäisten sijoitusvarojen operatiivisesta hallinnoinnista vahvistettujen puitteiden ja limiittien sisällä. Sijoituspäällikkö on nimitetty vastaamaan operatiivisesta hallinnosta. Konsernin riskienvalvonta valvoo riskipositiota ja limiittejä.

Henkivakuutustoiminnassa vakuutuksenottaja kantaa itse sijoitussidonnaisen vakuutusten katteena olevien sijoitusten sijoitusriskin. Vakuutusyhtiöiden vakuutusteknisen vastuuvetolan kattamiseksi tekemät muut sijoitukset tehdään yhtiön riskillä. Tämän vuoksi vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan liittyy tietty riskinotto.

Henkivakuutustoiminnan rahoitusvarat on sijoitettu arvopapereihin, ja niiden arvo määritetään markkinoiden ja virallisen ostonoteerauksen mukaan. Hankinta-arvon merkittävä tai pysyvä lasku verrattuna markkina-arvoon kirjataan tulokseen, kun taas kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Vakuutustoiminnassa pyritään siihen, että vastuuvetolan katteena olevista varoista koostuva salkku on muodostettu ottaen huomioon vakuutustoiminnan riskinkantokyky, tuottovaatimukset ja mahdollisuus muuttaa varat käteiseksi. Suurimmat sijoitustoimintaan liittyvät riskit ovat markkina-arvon lasku sekä riittämätön tuotto suhteessa vastuuvetolan vaatimuksiin. Näitä ris-

kejä vähennetään ja hallitaan omaisuuslajien, markkinoiden ja vastapuolien hajautuksella salkussa. Korollisten sijoitusten paino on merkittävä, ja riskin ja tuoton lisäksi otetaan ALM-suunnittelun avulla huomioon myös vastuuvetolan ja korkosidonnaisten sijoitusten välisten kassavirtojen yhteensovittaminen. Korkosidonnaisten sijoitusten kautta syntyy korkovaihteluiden tai luotomarginaalien muutosten (eli spread) aiheuttama hintariski. Muutokset kirjataan omaan pääomaan kuuluvan käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla verovelvoilla.

Henkivakuutusyhtiössä kauden aikana käyvän arvon rahastoon kirjattu korkosijoitusten hintariskiin liittyvä arvostusero oli laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen 30,5 miljoonaa euroa. Joulukuun 2012 lopussa korkosijoitusten arvostusero oli 48,4 (17,9) miljoonaa euroa.

Laskuperustekorkosidonnaisten vakuutusten vakuutusteknisen vastuuvetolan katteena oleva sijoitussalkun osa arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon. Tilapäiset kurssivaihtelut kirjataan edellä esitetyn mukaisesti käyvän arvon rahastoon, ja merkittävät tai pysyvät arvonmuutokset kirjataan tulokseen. Henkivakuutusyhtiössä kirjattiin katsauskaudella tulokseen vaikuttavia osakkeita ja osuuksia koskevia arvonalentumisia yhteensä -1,9 (-4,6) miljoonaa euroa. Korkosijoitusten osalta tilikauden aikana ei kirjattu tulokseen vaikuttavia palautuksia.

6.3.1 Korkoriski

Markkinakorkojen muutoksilla on erilaisia implikaatioita vakuutusyhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Ne vaikuttavat toisaalta sijoitussalkun kassavirtoihin ja markkina-arvoihin, toisaalta vastuuvetolan kassavirtoihin ja diskontattuun nykyarvoon.

Aktia Henki (milj.euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB)*		Finanssi- laitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihto- ehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11	12/12	12/11
EU AAA	126,0	144,9	117,1	111,0	55,8	63,7	88,9	79,9	68,6	42,0	8,0	8,2	-	-	464,4	449,7
Suomi	50,6	49,0	15,8	20,5	23,1	29,1	60,7	44,1	68,6	42,0	6,8	6,8	-	-	225,6	191,5
Muut AAA- maat	75,4	95,9	101,3	90,5	32,8	34,6	28,2	35,8	-	-	1,2	1,4	-	-	238,8	258,2
EU < AAA	77,8	68,3	102,4	86,4	1,2	1,3	6,7	14,0	-	-	-	-	-	-	188,1	170,0
Ranska **)	67,9	58,8	89,5	73,0	1,2	1,0	4,5	6,2	-	-	-	-	-	-	163,1	139,0
Belgia	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1
Kreikka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Irlanti	-	-	0,5	0,4	-	0,2	-	1,7	-	-	-	-	-	-	0,5	2,3
Italia	-	-	2,0	1,8	-	-	2,2	4,8	-	-	-	-	-	-	4,3	6,6
Portugali	1,7	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,7	2,4
Espanja	-	-	10,3	11,2	-	-	-	1,3	-	-	-	-	-	-	10,3	12,5
Muut maat	8,2	7,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,2	7,1
Eurooppa pl. EU	0,3	-	-	0,1	4,3	6,8	2,3	0,1	-	-	0,5	0,5	-	-	7,4	7,5
Pohjois- Amerikka	-	0,4	-	-	-	-0,4	6,5	4,7	-	-	0,0	1,0	-	-	6,5	5,7
Muut OECD- maat	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,9	-
Ylikansal- liset	-	-	-	-	6,1	4,7	-	-	-	-	-	-	-	-	6,1	4,7
Muut	14,6	23,1	-	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	-	-	14,6	23,5
Yhteensä	224,7	236,7	219,5	197,5	67,4	76,1	104,3	99,1	68,6	42,0	8,5	9,7	-	-	693,0	661,1

*) Kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

**) Ranska pudonnut alle AAA-luokituksen vuoden 2012 aikana

Korkoriski on merkittävin henkivakuutusyhtiön vastuuelkaan liittyvä riski, ja se vaikuttaa toisaalta tuottovaatimusten ja taatun asiakaskoron kautta kannattavuuteen, toisaalta varojen ja velkojen markkina-arvostuksen kautta vakavaraisuuteen siirryttäessä Solvenssi II:een.

Vakavaraisuuteen vaikuttaa ALM-riski, joka muodostuu tulevaisuuden tulevien ja lähtevien kassavirtojen nykyarvon erosta. Maksuvalmiuden ja riskinoton kannalta korkoriski muodostuu asiakkaalle taatun koron ja riskittömän markkinakoron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa. Tuotetasolla tämä riski on olennainen erityisesti laskuperustekorkoon sidottujen säästö- ja eläkevakuutusten osalta. Vuoden 2012 lopussa henkivakuutusyhtiön vastuuelvan keskimääräinen diskonttokorko sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka pois lukien oli noin 3,6 (3,6) prosenttia. Keskimääräinen taattu asiakaskorko vakuutuskantojen markkina-arvoin painotettuna oli 4,2 (4,2) prosenttia.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vakuutussäästö kasvaa tai vähenee riippuen niiden sijoitusrahastojen arvonkehityksestä, joihin vakuutuksenottaja on valinnut säästönsä sitoa. Henkivakuutusyhtiö ostaa vastaavat rahasto-osuudet vastuuelvan sijoitussidonnaisen osan katteeksi ja suojaa näin itseään sen vastuuelvan osan muutoksilta, joka liittyy asiakkaan valitsemien rahastojen arvonmuutoksiin.

Siirtyminen Solvenssi II:een tuo uudistuksia vakuutusyhtiöiden vakavaraisuuslaskentaan ja asettaa uusia vaatimuksia vastuuelvan markkina-arvostukselle. Alhaisten korkojen tilanteessa tämä vaikuttaisi kielteisesti henkivakuutusyhtiön taloudelliseen asemaan. Tämä johtuu lähinnä vastuuelvan ja

sijoitussalkun kassavirtojen erilaisesta maturiteettirakenteesta ja nykyisten vakavaraisuussääntöjen mukaisesta tavasta arvostaa vastuuelka kirjanpitoarvoon. Menettelytapa on suosinut lyhyen duraation sijoitussalkkuja, jotka sitovat vähemmän pääomaa kuin pitempiäaikaiset sijoitukset.

Siirtyminen uusiin Solvenssi II -säännöksiin aiheuttaa haasteita, koska yritysten tulee siirtymäkaudella täyttää sekä vanhan että uuden ohjeiston vaatimukset. Tätä varten on yhtiön Solvenssi II -tekniikan yhteydessä kehitetty ALM-suunnittelutyökalu. Työkalun on tarkoitus olla osa yhtiön Solvenssi II:een liittyvää ORSA-arviointia (Own Risk and Solvency Assessment), joka mahdollistaa yhtiön pääomitus- ja Solvenssi II -pääomavaateiden arvioinnin eri sijoitus- ja markkinaskenaarioissa.

Siirtyminen matching-periaatteen mukaiseen kassavirtarakenteeseen henkivakuutusyhtiön osalta on vaativaa, koska vastuuelvan kassavirrat jakautuvat suhteellisen tasaisesti vähenevästi noin 50–60 vuoden jaksolle. Suora matching nykyisen kaltaisessa lyhyen duraation salkussa edellyttäisi, että erittäin suuri osa salkusta allokoitaisiin uudelleen, mikä tuottonäkökulmasta ei ole kannattavaa korkotason ollessa alhainen. Käytännössä sijoitussalkussa tehdään muutoksia sijoitussalkun ja vastuuelvan kassavirtarakenteiden erilaisuuden asteittaiseksi vähentämiseksi. Vuonna 2012 uusien sijoitusten painopiste oli kiinteistöostolla, minkä vuoksi pitkien korkosijoitusten paino on pienentynyt ja salkun duraatio on siksi lyhentynyt. Vuoden 2012 lopussa korkosalkun keskiduraatio oli 5,0 (5,3) vuotta ja vastuuelvan keskiduraatio noin 11,3 (10,6) vuotta.

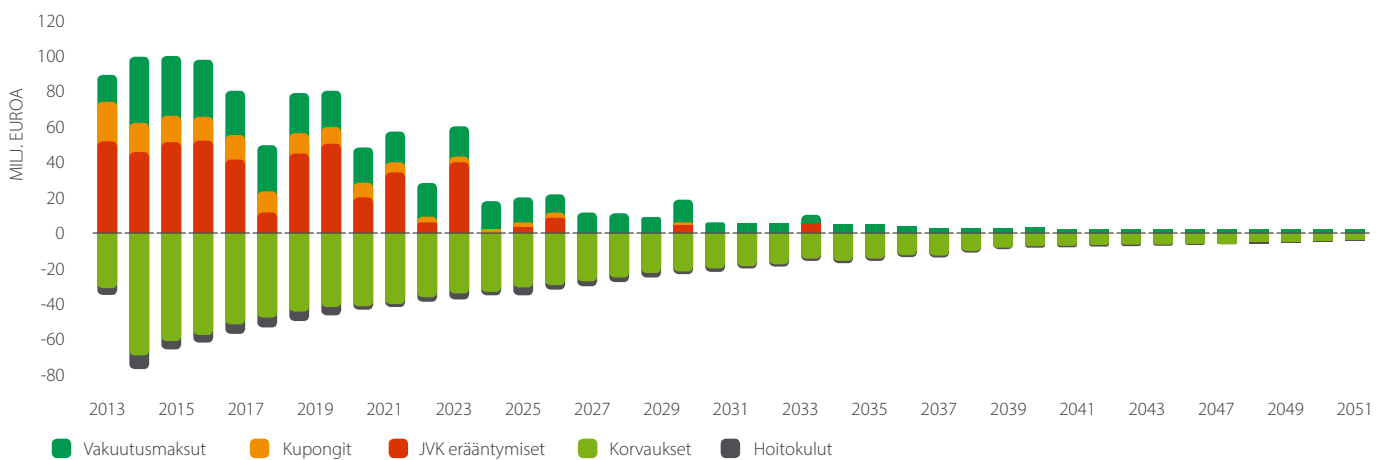
Vastuuelvan jakauma - henkivakuutustoiminta

(milj. euroa)	Vastuuelka 31.12.2012	Vakuutus- maksut %	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Taattu korko	Asiakas- hyvitys	Vastuuelka 31.12.2011
Ryhmäeläkevakuutus	47,5	5,4 %	3,5	2,2	0,3	1,6	44,8
3,5 %	47,3	5,4 %	3,4	2,2	0,3	1,6	44,6
2,5 %	0,1	0,0 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
1,0 %	0,1	0,0 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Yksit. eläkevakuutus	315,1	35,9 %	9,5	37,7	1,2	13,2	330,9
4,5 %	221,9	25,3 %	4,5	28,5	0,7	10,2	237,1
3,5 %	68,3	7,8 %	2,7	8,2	0,3	2,4	71,2
2,5 %	25,0	2,8 %	2,2	1,0	0,2	0,6	22,7
säästövakuutus	98,9	11,3 %	2,6	15,6	0,6	3,2	106,1
4,5 %	23,2	2,6 %	1,4	6,0	0,3	1,1	27,0
3,5 %	23,0	2,6 %	0,8	2,7	0,2	0,8	24,5
2,5 %	52,7	6,0 %	0,4	6,9	0,1	1,3	54,5
Riskivakuutus	38,0	4,3 %	21,5	14,0	6,9	1,3	39,3
Rahastositonnaiset	358,5	40,8 %	73,7	27,1	4,4	0,0	285,5
Säästövakuutus	261,0	29,7 %	63,3	26,0	3,0	0,0	206,4
Yksit. eläkevakuutus	92,2	10,5 %	8,7	1,1	1,2	0,0	75,7
Ryhmäeläkevakuutus	5,3	0,6 %	1,6	0,0	0,1	0,0	3,4
Tulevien asiakashyv. varaukset	0,0	0,0 %	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Pitenevän eliniän varaukset	4,4	0,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5
Alentuneen diskonttokoron vaikutus	16,0	1,8 %	0,0	0,0	0,0	-0,4	7,0
	878,5	100,0 %	110,7	96,7	13,4	19,0	818,2

Arvioitu kassavirtajakauma ajassa, korolliset vakuutukset
31.12.2012

(milj. euroa)	Duraatio	2013–2014	2015–2016	2017–2021	2022–2026	2027–2033	2034–2043	2044–2053	2054–
Säästövakuutukset	8,5	26,2	18,8	34,8	15,6	13,6	11,4	5,3	5,3
4,5%	4,2	8,0	8,3	8,2	1,5	0,9	0,3	0,1	0,0
3,5%	11,1	2,7	2,8	12,7	4,5	4,6	3,8	2,0	2,1
2,5%	9,2	15,4	7,7	13,9	9,5	8,2	7,3	3,2	3,2
Eläkevakuutukset	11,6	38,7	48,6	106,3	105,8	125,3	104,0	57,6	22,8
4,5%	8,7	40,4	41,7	85,2	70,5	59,4	17,8	2,5	0,8
3,5%	14,6	3,4	9,4	27,8	35,5	54,2	54,0	20,6	10,5
2,5%	22,4	-5,0	-2,2	-4,4	0,6	11,2	30,9	31,3	9,8
1,0%	18,0	-0,2	-0,2	-2,2	-0,8	0,4	1,4	3,1	1,8
Muut vakuutukset	8,8	7,4	-0,7	-3,0	-5,2	-5,2	-3,2	-0,4	0,1
	11,3	72,3	66,7	138,1	116,2	133,7	112,2	62,5	28,1

Henkivakuutusyhtiön kassavirtajakauma (milj. euroa)

6.3.2 Luottospreadriski

Luottospreadriskin suuruus riippuu kulloisenkin vastapuolen näkymistä, sijoituksen etuoikeudesta ja siitä, onko sijoituksella vakuuksia. Kun on kysymys sopimuksista, joilla on likvidit markkinat (kuten useimmat sijoitusinstrumentit), markkinat arvostavat riskiä jatkuvasti, joten luottospreadista tulee instrumentin markkinahinnan komponentti, ja sitä on tapana pitää markkinariskin osana.

Markkinakoron tai luottospreadien muutokset vaikuttavat korkosijoitusten markkina-arvoon. Kurssivaihtelut kirjataan käyvän arvon rahastoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen, kun taas markkina-arvoon verrattuna merkittävä tai pysyvä muutos hankinta-arvosta kirjataan tulokseen.

Henkivakuutusyhtiön salkussa oli edelleen eniten korkosijoituksia, ja vuoden lopussa korkosijoitukset, kassavarat mukaan lukien, olivat 616 (609) miljoonaa euroa eli 89 (92) prosenttia sijoitussalkusta. Henkivakuutusyhtiön sijoitustoiminnan yhteydessä syntyviä vastapuoliriskejä hallitaan edellyttämällä korkeaa ulkoista luottoluokitusta, vähintään Moodys's Investors Servicen tai vastaavan A3:a pankeilta ja valtioilta sekä "Investment grade"-luokitusta (vähintään Baa3) yrityksiltä. Limiitit rajoittavat lisäksi enimmäisvastuita yksittäistä vastapuolta ja omaisuuslajia kohti.

Vuoden lopussa 36 (39) prosenttia korkosijoituksista oli sijoituksia julkiseen sektoriin, 17 (16) prosenttia sijoituksia yrityksiin ja 47 (45) prosenttia sijoituksia pankeihin ja kiinteistövakuudellisiin joukkovelkakirjalainoihin.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun allokaatio omaisuuslajeittain

(milj. euroa)	31.12.2012		31.12.2011	
Osakkeet	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Korkosijoitukset	590,6	85,2 %	597,2	90,3 %
Valtionobligaatiot	204,6	29,5 %	205,9	31,1 %
Pankkisektori yhteensä	264,2	38,1 %	247,0	37,4 %
Covered bonds	219,5	31,7 %	197,3	29,8 %
Seniorilainat	36,2	5,2 %	40,0	6,1 %
Alemman etuoikeuden lainat	8,5	1,2 %	9,7	1,5 %
Muut yritykset yhteensä	90,3	13,0 %	105,6	16,0 %
Seniorilainat	85,0	12,3 %	100,7	15,2 %
Alemman etuoikeuden lainat	5,3	0,8 %	4,8	0,7 %
Asset Backed Securities	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Inflaatiolinkatut obligaatit	0,0	0,0 %	5,0	0,8 %
Kasvumarkkinat	31,5	4,5 %	28,1	4,2 %
High yield bonds	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Strukturoidut tuotteet osakeriskillä	0,0	0,0 %	1,2	0,2 %
Muut strukturoidut tuotteet	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Johdannaiset	0,1	0,0 %	4,5	0,7 %
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,0 %	4,6	0,7 %
Valuuttatermiinit	0,1	0,0 %	-0,2	0,0 %
Vaihtoehtoiset	8,5	1,2 %	9,8	1,5 %
Private Equity & Venture capital	8,0	1,2 %	8,5	1,3 %
Hedgerahastot	0,5	0,1 %	1,3	0,2 %
Kiinteistöt	68,6	9,9 %	42,0	6,3 %
Suorat kiinteistöomistukset	27,7	4,0 %	0,0	0,0 %
Kiinteistörahastot	40,9	5,9 %	42,0	6,3 %
Rahamarkkina	11,0	1,6 %	0,0	0,0 %
Tilit	14,3	2,1 %	12,1	1,8 %
	693,0	100,0 %	661,1	100,0 %

Luottoluokitusten jakauma henkivakuutustoiminnassa

(milj. euroa)	31.12.2012	31.12.2011
	563	546
Aaa	54,5 %	70,5 %
Aa1-Aa3	21,6 %	8,7 %
A1-A3	12,0 %	11,5 %
Baa1-Baa3	3,7 %	4,1 %
Ba1-Ba3	2,0 %	0,8 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	0,0 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	6,2 %	4,4 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

6.3.3 Osakeriski

Osakeriski syntyy osakkeiden tai niihin verrattavien omistusten markkinahintojen laskiessa. Henkivakuutusyhtiö on sijoitussuunnitelman mukaisesti myynyt kaikki sijoitukset pörssi-osakkeisiin. Sen sijaan yhtiön salkussa on vanhastaan noteeraamattomia osakkeita ja pääomasijoitusrahastoja. Henkivakuutusyhtiön salkussa on tällaisia osuuksia yhteiseltä markkina-arvoltaan 8,0 (8,5) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiöllä on lisäksi osakeriskiä sisältävä hedge-rahastopositio, joka on myynnissä. Vuodenvaihteessa positio oli 0,5 (1,3) miljoonaa euroa.

6.3.4 Kiinteistöriski

Kiinteistöriski syntyy kiinteistömarkkinoiden hintatason tai vuokratasojen laskiessa, jolloin yhtiö saa kiinteistösijoituksistaan pienemmän tuoton.

Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriski aiheutuu sijoituksista epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, kuten noteeraamattomiin kiinteistörahastoihin ja kiinteistoyhtiöiden osakkeisiin, tai sijoituksista suoraan kiinteistöihin. Vuodenvaihteessa kiinteistösijoitukset olivat yhteensä 68,6 (42,0) miljoonaa euroa. Konsernitasolla on asetettu yksittäisiä kiinteistövastuita koskevia limiittejä ja koko kiinteistöriskiä koskevia limiittejä. Henkivakuutusyhtiön kiinteistöriskiä on rajoitettu myös erikseen. Riskiä hallitaan sijoituskohteiden hajauttamisella.

6.3.5 Valuuttariski

Valuuttariski syntyy valuuttakurssitasojen muuttuessa toisiinsa nähden ja erityisesti vieraiden valuuttojen kurseista euroon nähden, koska yhtiöiden ja konsernin kirjanpito on euroissa. Vastuuvelat koostuvat kokonaan euro-määräisistä vastuista, eikä valuuttariskien kattamiseksi tarvita valuuttasijoituksia. Kun osakeomistukset on myyty, sijoitukset ovat lähinnä euroissa. Valuuttariskiä hallitaan sisäisin ja viranomaismääräysten mukaisin limiitein.

Henkivakuutusyhtiön valuuttariski aiheutuu korkorahastoista, jotka sijoittavat Yhdysvaltain dollareissa tai paikallisissa valuutoissa liikkeeseen lasketuihin kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin. Lisäksi osa hedgerahasto- ja pääomasijoitusrahasto-omistuksesta on US-dollarin tai muiden valuuttojen määräisiä. Sijoitukset kehittyville markkinoille on pidetty vuoden aikana, kun taas hedge-rahastosijoituksia ollaan purkamassa. Dollaririskiä vastaan on pyritty suojautumaan valuuttatermiineillä. Henkivakuutusyhtiöllä oli kauden lopussa avoimen valuuttariskin sijoituksia yhteensä 21,4 (11,1) miljoonaa euroa.

6.3.6 Riskiherkkyys

Sijoitusten osalta keskeisimmät riskit ovat korko-, vastapuoli (spread)- ja osakeriski sekä vastuuvelan osalta korkoriski. Alla olevassa taulukossa on yhteenveto vakuutusyhtiöiden myytävissä olevien varojen markkina-arvoherkyydestä eri markkinariskikenaarioissa 31.12.2012 ja 31.12.2011. Käytetyt sokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiiteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa esitetyt riskikomponentit on määritelty seuraavasti:

Korkoriski ylöspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan +3:a prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen +1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti 3 ja 1 prosentin välillä. Korkoriski lasketaan sekä sijoitussalkulle että vastuuvälle.

Korkoriski alaspäin: Muutos, jota sovelletaan riskittömään, euriboriin tai euroswap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään. Yhden kuukauden kohdalla sovelletaan -2:ta prosenttia, 10 vuoden kohdalla ja sen jälkeen -1:tä prosenttia. Yhden kuukauden ja 10 vuoden välillä interpoloidaan muutoksen suuruus parabolisesti -2 ja -1 prosentin välillä. Korkoriski lasketaan sekä sijoitussalkulle että vastuuvälle.

Luottospreadriski: Riski, että spreadit eli vastapuolikohtaiset riskipremiot, kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkastettava luku, joka perustuu luottoluokitukseen ja sijoituksen tyyppiin ja vaihtelee 44 bp:n (basis point = 0,01 %) (esim. AAA-valtionpaperit) ja 351 bp:n (esim. kaikki korko-

Markkina-arvoherkkyys (milj. euroa)	Sijoitussalkku		Vastuovelka*		Yhteensä			
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Henkivakuutusyhtiö							%	%
Markkina-arvo 31.12.	693,0	661,1	-565,1	-549,7	127,9	100,0	111,4	100,0
Korkoriski ylös	-31,2	-35,6	49,4	49,9	18,2	14,2	14,4	12,9
Korkoriski alas	24,9	33,5	-55,0	-59,3	-30,2	-23,6	-25,7	-23,1
Spreadiriski	-16,0	-16,9	0,0	0,0	-16,0	-12,5	-16,9	-15,2
Osakeriski	-3,2	-4,4	0,0	0,0	-3,2	-2,5	-4,4	-3,9
Kiinteistöriski	-12,9	-8,0	0,0	0,0	-12,9	-10,1	-8,0	-7,2

*) Vakuutusyhtiöissä vastuuvelan markkina-arvo on riskineutraali arvo, joka on laskettu diskonttaamalla kassavirtasimulaatiot markkinakorkoon. Vastuuvelan kirjanpitoarvot eivät vastaa näitä arvoja.

paperit, joilla huonompi etuoikeus kuin BB+) välillä. Vuoden 2012 alusta alkaen valtionobligaatioiden riski mitataan erillisillä määritellyillä stressikertoimilla, esim. Saksa 26 bp, Suomi 35 bp ja Kreikka 704 bp. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttauskäyrää siirretään paralleelista tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Osake- ja kiinteistöriski: Riski, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokin suuruus on osakkeiden osalta -50 prosenttia ja kiinteistöjen osalta -25 prosenttia.

Oman pääoman tai tuloksen vaikutukset ilmoitetaan verojen jälkeen.

7. Vakuutusriskien hallinta

Vakuutusriskillä tarkoitetaan yleensä riskiä, joka syntyy kun vakuutusensotajille maksettavat korvaukset ovat odotettua korkeammat. Riski jakautuu vastuiden valintaan liittyviin riskeihin (underwriting risk) ja vastuuvelan riittävyteen liittyviin riskeihin. Vastuiden valintaan liittyvät riskit aiheutuvat tappioista, jotka johtuvat esimerkiksi virheellisestä hinnoittelusta, riskikeskittymistä, riittämättömästä jälleensuorauksesta tai odotettua korkeammasta vahinkofrekvenssistä. Vastuuvelan riittävyteen liittyvät riskit johtuvat siitä, että vakuutus teknisen vastuuvelan varaukset eivät riitä kattamaan jo tehtyjen vakuutus sopimusten tunnetuista tai tuntemattomista vahingoista maksettavia korvauksia.

7.1 Henkivakuutusyhtiön vakuutusriskit

Aktia Henkivakuutus myöntää vapaaehtoisia eläke-, henki- ja säästö- vakuutuksia. Vakuutus sopimuksista annetun lain mukaan yhtiöllä on hyvin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa vanhojen voimassa olevien vakuutusten maksuihin ja ehtoihin. Maksujen riittävyttä seurataan vuositasolla. Yhtiö voi päättää vapaasti uusien vakuutusten maksutason. Päätökset tekee hallitus pääaktuaarin ehdotuksesta. Jälleenvakuutusta käytetään rajoittamaan korvausvastuuta omaan lukuun niin, että yhtiön vakavaraisuuspääoma on riittävä eikä tulos vaihtele liikaa. Sekä konsernin pääoman- ja riskienhallintaprosessissa että henkivakuutusyhtiön hallituksessa on määritelty rajat riskeille, jotka yhtiö voi kantaa itse ottamatta jälleenvakuutusta.

Olenneimmat riskit liittyen riskivakuutuksiin ovat biometrisiä riskejä, jotka liittyvät kuolevuuteen, sairauskulukorvauksiin, pysyvään työkyvyttömyyteen ja sairaustapausten päiväkorvauksiin. Riskivakuutuksiin liittyvien riskien hallinnan tärkeimmät menetelmät ovat vastuunvalinta, hinnoittelu, riskien

jälleenvakuutus sekä korvauskulujen seuranta. Sairausvakuutusten osalta henkivakuutusyhtiö voi tietyin rajoituksin nostaa vakuutusmaksuja kattaakseen kasvavat sairauskorvaukset.

Yhtiö on kuluneen vuoden aikana jatkanut vakuutus sopimusten tulevien kassavirtojen arviointiin liittyvien vakuutus teknisten menetelmien kehittämistä. Menetelmät perustuvat kassavirtojen ajankohtaan ja suuruuteen vaikuttavien tekijöiden mallintamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi erilaiset biometriset tekijät ja hoitokustannukset. Myös asiakaskäyttäytymisen ja yhtiöltä eri tilanteissa odotettavat toimenpiteet otetaan huomioon

Tulevan Solvenssi II -säännösten myötä vakuutus riskit nähdään entistä selvemmin osana pääomavaateita. Vaatimukset perustuvat pääasiassa stressitesteihin, joissa tutkitaan vastuuvelan markkina-arvon muutosta, jos kassavirtoihin vaikuttavat tekijät muuttuvat, verrattuna tehtyihin oletuksiin. Yhtiön ALM-mallissa vakuutus riskejä arvioidaan tällaisilla menetelmillä ja malleilla.

8. Operatiivisten riskien hallinta

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappion vaaraa, joka aiheutuu epätoimintakäytännön mukaisista tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puutteellisista ohjeista, tietojen epäluotettavuudesta, inhimillisistä erehdyksistä, järjestelmävirheistä tai ulkoisista tapahtumista.

Konsernin hallitus on vahvistanut operatiivisten riskien hallintapolitiikan. Sen mukaisesti konsernin toiminnalle kriittisiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti.

Kaikkeen Aktian toimintaan sisältyy operatiivisia riskejä. Operatiivisten riskien tason tulee olla alhainen, mikä edellyttää hyvää oman toiminnan tuntemusta, hyvää sisäistä valvontaa, hyvää johtajuutta ja osaavaa henkilöstöä. Konsernin riskienvalvonta toteuttaa riskikartoitukset standardisoiduina ja menetelmiä käyttäen itsearviointina tai perinteisenä riskikartoituksena. Riskikartoituksen avulla saadaan arvio tunnistetuista riskialueista. Asianmukaiset päätöselimet päättävät sitten riskialueiden käsittelystä. Tunnistettuja riskialueita seurataan säännöllisesti ja riskin vähentämistoimia arvioidaan. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennalta ehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuussuunnittelun periaatteet.

Toimivasta sisäisestä valvonnasta huolimatta riskitulemia eli toiminnan riskitapahtumia toteutuu. Kaikki yksiköt ovat velvollisia raportoimaan riskitapahtumat, niin ne, joilla on taloudellisia seurauksia, kuin myös "läheltä piti" -tilanteet. Konsernin riskienvalvonta analysoi riskitapahtumaa koskevat tiedot järjestelmällisesti ja laatii toimenpidesuunnitelmat riskien vähentämiseksi prosessi- tai konsernitasolla. Riskienvalvonta vastaa myös säännöllisestä raportoinnista hallitukselle. Riskitapahtuman aiheuttaneisiin prosesseihin, järjestelmiin, osaamiseen tai sisäiseen valvontaan liittyviin puutteisiin puututaan järjestelmällisesti. Myös mahdolliset seuraamukset asiakkaille pyritään hoitamaan nopeasti ja proaktiivisesti.

Vastuu operatiivisten riskien hallinnasta kuuluu liiketoiminta-alueille ja linjaorganisaatiolle. Riskien hallintaan kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Kunkin liiketoiminta-alueen johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävydestä.

Hyvää sisäiseen valvontaan kuuluvat kriittisten prosessien prosessikuvaukset.

Kukin esimies vastaa siitä, että hänen ohjeita noudatetaan hänen omassa yksikössään. Sisäinen tarkastus analysoi prosesseja säännöllisin väliajoin ja arvioi yksiköiden sisäisen valvonnan luotettavuutta.

Sisäinen tarkastus raportoi suoraan hallitukselle.

Operatiivisten riskien välttämiseksi tehtävän ennalta ehkäisevän työn ohella konsernissa pyritään ylläpitämään riittävää vakuutusosuutta esimerkiksi väärinkäytöksistä, tietojärjestelmiin tunkeutumisesta tai muusta rikollisesta toiminnasta aiheutuvien vahinkojen varalta.

8.1 Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden tai menetetyn liikearvon riskiä. Konserni pyrkii rajoittamaan heikkolaatuisen sopimusdokumentaation riskiä noudattamalla jokapäiväiseen toimintaansa kuuluvissa sopimus-suhteissa pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa konttorien ja liiketoimintayksiköiden tulee kääntyä konsernin lakiasiantuntijoiden puoleen. Tarvittaessa käytetään myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Konsernissa on varattu erityisiä asiantuntijaresursseja tukemaan määräysten noudattamista (compliance) konsernissa, erityisesti sijoituspalvelujen tarjonnan yhteydessä.

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Yhteenvedo	12/2012	9/2012	6/2012	3/2012	12/2011
Ensisijaiset omat varat	426 400	440 424	437 870	427 126	392 625
Toissijaiset omat varat	303 807	302 096	267 999	254 483	206 441
Omat varat	730 207	742 521	705 870	681 609	599 066
Luotto- ja vastapuoliriskien riskipainotettu määrä	3 248 925	3 355 594	3 369 626	3 394 999	3 321 647
Markkinariskien riskipainotettu määrä 1)	-	-	-	-	-
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	362 284	372 332	372 332	372 332	372 332
Riskipainotetut erät yhteensä	3 611 209	3 727 926	3 741 958	3 767 331	3 693 979
Vakavaraisuusaste, %	20,2	19,9	18,9	18,1	16,2
Ensisijaisten omien varojen suhde, %	11,8	11,8	11,7	11,3	10,6
Minimipääomavaade	288 897	298 234	299 357	301 387	295 518
Pääomapuskuri (omien varojen ja minimivaateen erotus)	441 310	444 287	406 513	380 223	303 548

1) Ei pääomavaadetta pienen kaupankäyntivaraston vuoksi ja koska nettovaluuttapositivoiden yhteenlaskettu määrä on vähemmän kuin 2 % omista varoista.

Pankkikonsernin omat varat

	12/2012	9/2012	6/2012	3/2012	12/2011
Osakepääoma	163 000	163 000	163 000	163 000	163 000
Rahastot	74 558	74 558	74 558	74 532	44 558
Määräysvallattomien omistajien osuus	64 801	64 821	63 969	58 272	57 735
Edellisten tilikausien voitto	100 924	100 901	100 901	100 044	96 183
Tilikauden voitto	23 443	25 328	18 421	8 792	24 718
./ osinkovaraus	-28 323	-15 851	-10 588	-5 316	-21 285
Pääomalaina	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Yhteensä	428 402	442 757	440 260	429 324	394 908
./ aineettomat hyödykkeet	-2 003	-2 333	-2 390	-2 197	-2 283
./ vakuutusyhtiöomistus	-	-	-	-	-
Ensisijaiset omat varat	426 400	440 424	437 870	427 126	392 625
Käyvän arvon rahasto	45 607	36 884	4 400	2 909	-34 871
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	213 200	220 212	218 599	206 574	196 312
./ vakuutusyhtiöomistus	-	-	-	-	-
Toissijaiset omat varat	303 807	302 096	267 999	254 483	206 441
Omat varat yhteensä	730 207	742 521	705 870	681 609	599 066

Pankkikonsernin riskipainotetut sitoumukset

Kokonaisvastuut 12/2012

Riskipainotetut sitoumukset

Riskipaino	Taseen ulkopuoliset sitoumukset			Riskipainotetut sitoumukset					
	Taseen varat		Yhteensä	12/2012	9/2012	6/2012	3/2012	12/2011	
0 %	1 271 191	20 778	1 291 969	-	-	-	-	-	
10 %	1 255 020	-	1 255 020	125 502	133 582	120 782	125 633	105 052	
20 %	572 150	138 444	710 594	120 313	145 577	155 537	163 917	146 579	
35 %	5 764 620	53 073	5 817 693	2 025 161	2 023 373	2 008 104	1 990 392	1 943 650	
50 %	112	-	112	56	252	286	313	337	
75 %	546 282	91 724	638 006	428 902	437 877	439 929	437 225	450 881	
100 %	483 117	40 708	523 825	502 499	567 773	590 003	614 457	601 809	
150 %	16 852	799	17 651	25 877	20 343	28 517	35 332	40 121	
Yhteensä	9 909 345	345 526	10 254 871	3 228 312	3 328 776	3 343 157	3 367 269	3 288 429	
Johdannaiset *)	343 475	-	343 475	20 614	26 818	26 469	27 730	33 218	
Yhteensä	10 252 819	345 526	10 598 345	3 248 925	3 355 594	3 369 626	3 394 999	3 321 647	

*) koskee johdannaisoppimusten luottovasta-arvoa

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service tai Standard & Poor's -luottoluokituslaitosten luokitusta saamiin valtiolta ja keskuspankeilta, luottolaitoksilta ja sijoituspalveluyrityksiltä, yrityksiltä sekä katettuihin joukkolainoihin. Pankkien ja kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen riskipaino määräytyy sijaintivaltion luottoluokan mukaan.

Pankkikonsernin operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

Vuosi	2012	2011	2010	12/2012	9/2012	6/2012	3/2012	12/2011
Bruttotuotot	183 307	187 820	208 528					
- 3 vuoden keskiarvo	193 218							
Operatiivisen riskin pääomavaade				28 983	29 787	29 787	29 787	29 787
Riskipainotettu määrä				362 284	372 332	372 332	372 332	372 332

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta.

Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus

Yhteenvedo	12/2012	9/2012	6/2012	3/2012	12/2011
Konsernin ensisijaiset omat varat	536 206	532 736	521 437	500 752	479 581
Toimialakohtaiset erät	358 029	354 298	305 610	287 670	234 896
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennykset	-220 010	-200 441	-180 850	-156 111	-154 787
Konglomeraatin omat varat yhteensä	674 225	686 594	646 197	632 311	559 690
Pankkitoiminnan pääomavaade	290 753	300 050	301 630	304 048	296 224
Vakuutustoiminnan pääomavaade	38 053	37 492	37 492	37 864	46 154
Omien varojen minimimäärä	328 806	337 542	339 122	341 912	342 378
Konglomeraatin vakavaraisuus	345 419	349 052	307 075	290 399	217 311
Vakavaraisuusaste, %	205,1 %	203,4 %	190,5 %	184,9 %	163,5 %

Finansi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Pankkikonsernin vastuiden kokonaismäärä vastuuryhmittäin ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta ja sen jälkeen Tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät sisältäen johdannaiset luottovasta-arvon mukaan

Vastuuryhmä	Sopimuksen mukainen vastuu	Arvon-alentuminen	Nettovastuu	Takaukset ja muu substituuatio	Vastuu substituo-tion jälkeen	Rahoitus-vakuudet	Vastuu vakuuksien jälkeen	Riski-painotettu määrä	Pääoma-vaade
1	Valtiot ja keskuspankit	633 729	-	633 729	315 425	-	949 154	-	-
2	Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	50 028	-	50 028	27 869	-	77 897	-	-
3	Julkisyhteisöt	1 698	-	1 698	-	-	1 698	312	25
4	Kansainväliset kehityspankit	45 457	-	45 457	-	-	45 457	-	-
5	Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Luottolaitokset	1 112 312	-	1 112 312	9 504	-329 349	792 466	136 946	10 956
7	Yritykset	642 654	-4 914	637 740	-59 866	-35 109	542 765	465 244	37 220
8	Vähittäisaamiset	964 068	-1 941	962 127	-291 842	-32 263	638 022	428 914	34 313
9	Kiinteistövakuudelliset saamiset	5 817 693	-	5 817 693	-	-	5 817 693	2 025 161	162 013
10	Eraantyneet saamiset	92 528	-40 721	51 807	-1 089	-3 553	47 165	55 130	4 410
11	Korkean riskin erät	4 373	-2 964	1 409	-	-	1 409	1 647	132
12	Katetut joukkolainat	1 255 020	-	1 255 020	-	-	1 255 020	125 502	10 040
13	Arvopaperiset erät	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Lyhytaikaiset yritysraamiset	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Muut erät	43 851	-14 526	29 325	-	-	29 325	10 069	805
		10 663 410	-65 065	10 598 345	0	-400 274	10 198 072	3 248 925	259 914

Vastuut on bruttokirjattu.

Saamisryhmä Kiinteistövakuudelliset kuvaa saamia, joilla on määräysten mukainen kattava asuntovakuus (Finanssivalvonnan standardi 4.3c).

Vastuut on siirretty alhaisemman pääomavaateen vastuuryhmiin, kun vastuuseen liittyy Finanssivalvonnan standardin 4.3e mukainen takaus. Suomen valtion, muiden valtioiden, suomalaisten kuntien, seurakuntien ja pankkien takaukset hyväksytään. Yritysten antamat takaukset ovat hyväksyttävää, jos yrityksen luottoluokitus on riittävä ja takaus täyttää muut standardin edellytykset.

Rahoitusvakuudet käsitellään kattavalla menetelmällä käyttäen Finanssivalvonnan määrittämiä volatiliiteettikorjauksia (Finanssivalvonnan standardi 4.3e). Rahoitusvakuuksia ovat talletukset, poisinnoteeratut osakkeet ja muut arvopaperit.

Pankkikonsernin keskimääräiset kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	31.3.	30.6.	30.9.	31.12.	Keskimäärin 2012
1 Valtiot ja keskuspankit	275 951	502 976	265 342	633 729	419 500
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	65 198	52 389	93 760	50 028	65 344
3 Julkisyhteisöt	1 455	1 438	1 417	1 698	1 502
4 Kansainväliset kehityspankit	43 543	44 037	44 855	45 457	44 473
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	1 402 758	1 396 706	1 375 251	1 112 312	1 321 757
7 Yritykset	773 554	743 669	707 831	637 740	715 699
8 Vähittäissaamiset	961 385	974 857	976 615	962 127	968 746
9 Kiinteistövakuudelliset saamiset	5 735 117	5 779 639	5 821 175	5 817 693	5 788 406
10 Erääntyneet saamiset	69 226	63 417	55 061	51 807	59 878
11 Korkean riskin erät	1 850	1 800	1 409	1 409	1 617
12 Katetut joukkolainat	1 256 329	1 207 820	1 335 820	1 255 020	1 263 747
13 Arvopaperistetut erät	-	-	-	-	-
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	36 318	30 771	39 746	29 325	34 040
	10 622 683	10 799 520	10 718 281	10 598 345	10 684 707

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut maturiteeteittain ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta

Vastuuryhmä	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	600 767	15 784	17 178	-	-	633 729
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	25 118	3 302	18 870	1 238	1 499	50 028
3 Julkisyhteisöt	20	300	45	895	439	1 698
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	23 475	21 981	-	45 457
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	79 648	196 563	565 018	79 264	191 818	1 112 312
7 Yritykset	139 343	34 007	227 910	89 931	146 548	637 740
8 Vähittäissaamiset	92 606	46 840	111 938	133 431	577 312	962 127
9 Kiinteistövakuudelliset saamiset	80 815	82 626	324 979	664 596	4 664 677	5 817 693
10 Erääntyneet saamiset	21 138	3 644	12 857	3 790	10 379	51 807
11 Korkean riskin erät	-	-	786	-	623	1 409
12 Katetut joukkolainat	18 654	48 765	1 070 400	117 202	-	1 255 020
13 Arvopaperistetut erät	-	-	-	-	-	-
14 Lyhytaikaiset yrityssaamiset	-	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-	-
16 Muut erät	23 032	-	41	-	6 252	29 325
	1 081 141	431 832	2 373 497	1 112 328	5 599 548	10 598 345

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Saamisten jäljellä oleva vastuu sisältyy lopullisen eräpäivän mukaiseen luokkaan.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut ennen riskien vähentämistekniikkojen vaikutusta jaoteltuna alueittain

Vastuuryhmä	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Yhteensä
1 Valtiot ja keskuspankit	617 725	4 178	11 827	-	633 729
2 Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	50 028	-	-	-	50 028
3 Julkisyhteisöt	1 698	-	-	-	1 698
4 Kansainväliset kehityspankit	-	-	45 457	-	45 457
5 Kansainväliset organisaatiot	-	-	-	-	-
6 Luottolaitokset	462 349	115 341	522 339	12 283	1 112 312
7 Yritykset	637 440	300	-	-	637 740
8 Vähittäissaamiset	961 492	272	205	158	962 127
9 Kiinteistövakuudelliset saamiset	5 811 621	1 200	4 054	819	5 817 693
10 Erääntyneet saamiset	51 807	-	-	-	51 807
11 Korkean riskin erät	1 409	-	-	-	1 409
12 Katetut joukkolainat	94 126	316 097	844 796	-	1 255 020
13 Arvopaperistetut erät	-	-	-	-	-
14 Lyhytaikaiset yritysrahoitukset	-	-	-	-	-
15 Sijoitusrahastosijoitukset	-	-	-	-	-
16 Muut erät	29 254	-	71	-	29 325
	8 718 949	437 388	1 428 749	13 260	10 598 345
Arvoltaan alentuneet vastuut	13 832				13 832
Vastuista vähennetyt sopimuskohtaiset arvonalentumiset	50 539				50 539
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	14 526				14 526

Vastuisiin sisältyy tase-erät ja taseen ulkopuoliset erät, johdannaiset luottovasta-arvon mukaan.

Arvoltaan alentuneet vastuut sisältävät luoton pääoman ja siirtyvän koron vähennettynä sopimuskohtaisilla arvonalennuskirjauksilla.

Erääntyneillä saamisilla tarkoitetaan vakavaraisuuslaskennan standardimenetelmässä vastuita, joiden pääoma tai korko ovat olleet maksamatta vähintään 90 päivää.

Pankkikonsernin keskeiset vastapuolet ja toimialat jaettuna vastuuryhmiin ennen riskien vähentämistekniikoiden vaikutusta

Vastapuoli	Toimiala	Saamiset yrityksiltä	Vähittäissaamiset	Kiinteistövakuudelliset saamiset	Erääntyneet saamiset	Yhteensä
Yritykset	Kiinteistöala	141 763	47 618	42 076	3 647	235 105
	Tukku- ja vähittäiskauppa	30 717	34 293	20 929	987	86 926
	Rahoitustoiminta	107 667	3 837	9 449	-	120 952
	Teollisuus ja energia	58 435	18 739	5 679	1 211	84 064
	Rakentaminen	21 131	21 046	15 244	7 545	64 966
	Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	23 317	22 972	17 688	2 248	66 226
	Kuljetus	36 964	9 680	7 288	506	54 439
	Hotelli ja ravintola	19 335	6 067	6 614	404	32 420
	Maatalus, kalastus ja kaivosteollisuus	18 612	3 463	4 501	186	26 763
	Muu	25 076	16 391	18 884	1 728	62 078
Yhteensä		483 018	184 105	148 352	18 462	833 938
Kotitaloudet		46 536	751 886	5 482 155	33 212	6 313 788
Asuntoyhteisöt		76 739	26 136	179 089	134	282 099
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		31 447	-	8 097	-	39 544
Yhteensä		637 740	962 127	5 817 693	51 807	7 469 368

Pankkikonsernin luotot, joista on tehty kohdistettu arvonalentumiskirjaus

31.12.2012

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	55 840	44 819	11 020	11 374	3 665	3 707
Asuntoyhteisöt	498	498	-	711	47	1
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	-	-	-	-	-	2
Kotitaloudet	6 568	4 979	1 588	2 699	2 372	1 322
Yhteensä	62 905	50 297	12 609	14 785	6 084	5 032

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	22 816	20 380	2 436
Tukku- ja vähittäiskauppa	2 724	2 509	215
Rakentaminen	4 747	4 146	601
Teollisuus	12 285	10 232	2 053
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	8 925	4 213	4 712
Muu	4 343	3 340	1 003
Yhteensä	55 840	44 819	11 020

31.12.2011

Muutokset tilikauden aikana

Sektorit	Sopimuksen mukainen arvo	Sopimuskohtainen arvonalentuminen	Tasearvo	Vakuuden käypä arvo	Arvonalentumisten muutos	Luotto- ja takaus-tappiot
Yritykset	60 020	44 861	15 158	11 717	13 639	4 027
Asuntoyhteisöt	1 103	452	651	1 575	451	-
Julkisyhteisöt	-	-	-	-	-	-
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	2	2	-	-	2	2
Kotitaloudet	4 317	3 913	405	900	1 392	261
Yhteensä	65 442	49 228	16 214	14 193	15 483	4 291

Yritysluottojen arvonalentumiset toimialoittain

Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	20 472	19 671	800
Tukku- ja vähittäiskauppa	3 526	3 149	376
Rakentaminen	4 125	3 386	739
Teollisuus	12 101	9 766	2 335
Terveyspalvelut ja muu palvelutoiminta kotitalouksille	9 287	4 274	5 013
Muu	10 510	4 615	5 895
Yhteensä	60 020	44 861	15 158

K3 Konsernin segmenttiraportti

Tuloslaskelma	Pankkitoiminta		Varainhoito		Henkivakuutus		Vahinkovakuutus *		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011	1-12/2012	1-12/2011
(1 000 euroa)														
Korkokate	112 774	123 918	5 357	4 305	-	-	-	-	-1 100	106	248	287	117 279	128 615
Osinkotuotot	38	2 222	-	-	-	-	-	-	15	0	-	-2 049	53	173
Palkkiotuotot netto	45 518	45 244	20 711	16 572	-	-	-	-	4 842	5 280	-5 752	-6 531	65 319	60 565
Henkivakuutusnetto	-	-	-	-	27 891	23 432	-	-	-	-	-588	-700	27 304	22 732
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-144	-9 351	-17	75	-	-	-	-	3 101	-6 901	-	1 362	2 940	-14 815
Sijoituskintteisten nettotuotot	1	14	-	-	-	-	-	-	401	130	-64	121	338	266
Muut tuotot	2 694	4 082	370	614	-	-	-	-	5 802	3 465	-4 184	-3 800	4 682	4 361
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	160 880	166 130	26 422	21 566	27 891	23 432	-	-	13 061	2 081	-10 339	-11 311	217 915	201 898
Henkilöstökulut	-37 029	-41 915	-7 974	-8 049	-5 344	-5 104	-	-	-24 507	-17 742	-499	-393	-75 352	-73 203
IT-kulut	-13 576	-13 689	-2 083	-857	-929	-1 086	-	-	-15 831	-10 748	1 000	-	-31 419	-26 380
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 962	-2 260	-651	-473	-817	-661	-	-	-3 727	-2 519	-	-	-7 158	-5 914
Muut kulut	-62 782	-62 223	-6 300	-6 541	-6 089	-6 316	-	-	25 505	23 597	9 375	10 245	-40 291	-41 238
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-115 349	-120 087	-17 008	-15 920	-13 179	-13 168	-	-	-18 559	-7 413	9 876	9 852	-154 219	-146 735
Arvonalentumistappiot muista rahoitusvaroista	-	-	-	-	-	-	-	-	-1 618	-	-199	-	-1 817	-
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-6 365	-10 487	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-6 365	-10 487
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	501	-70	501	-70
Liiketuulos jatkuvista toiminnoista	39 166	35 556	9 413	5 646	14 712	10 265	-	-	-7 116	-5 332	-162	-1 529	56 015	44 606
Tase	Pankkitoiminta	Varainhoito	Henkivakuutus	Vahinkovakuutus *	Muut	Eliminoinnit	Konserni yhteensä							
(1 000 euroa)														
Käteiset varat	585 800	466 203	91	114	15 460	12 909	-	-	-	-	-13 738	-15 344	587 613	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-	-	51	1 905	-	-	-	-	-	-	51	1 905
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 468 900	1 876 079	1 500	1 401	639 327	630 233	-	-	5 774	37	-8 840	-12 705	2 106 661	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	350 020	20 034	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	350 020	20 034
Lainat ja muut saamiset	7 338 710	7 139 916	153 497	74 720	-	-	-	-	3 274	144	-135 255	-62 656	7 360 225	7 152 124
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset	-	-	-	-	360 873	286 742	-	-	-	-	-	-	360 873	286 742
Muut varat	362 875	565 358	6 572	7 315	46 448	22 521	-	-	422 982	365 920	-364 131	-508 971	474 747	501 069
Varat yhteensä	10 106 305	10 067 591	161 659	83 550	1 062 159	954 311	-	184 187	432 030	366 101	-521 964	-599 677	11 240 190	11 056 063
Talletukset	4 259 053	4 596 333	532 542	185 805	-	-	-	-	25	1 558	-102 580	-26 516	4 689 040	4 757 179
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 549 113	3 812 831	-	-	-	-	-	-	-	-	-8 840	-12 705	3 540 273	3 800 126
Vastuuvelka	-	-	-	-	878 474	818 201	-	-	-	-	-	4 790	878 474	941 491
Muut velat	1 323 235	1 173 452	9 613	14 044	27 276	19 529	-	-	261 359	70 799	-146 490	-265 291	1 474 994	1 033 510
Velat yhteensä	9 131 402	9 582 616	542 155	199 849	905 750	837 730	-	139 476	261 384	72 357	-257 910	-299 721	10 582 781	10 532 306

*) Konsernin segmenttiraportointia on muutettu, eikä segmentti Vahinkovakuutus enää sisälly siihen. Vahinkovakuutustoiminnan tase-erät sisältyvät konsernin vertailukauden 2011 taseeseen.

Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

(1 000 euroa)

K4 Korkotuotot ja -kulut	2012	2011
Korkotuotot		
Korkotuotot käteisistä varoista	1 237	3 290
Korkotuotot tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista	466	-
Korkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	55 364	69 550
Korkotuotot saamisista luottolaitoksilta	2 654	996
Korkotuotot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöltä	169 945	184 141
Korkotuotot rahoitusleasing saamisista	897	996
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	173 496	186 132
Korkotuotot eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista	296	470
Korkotuotot suojaamistarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	196	1 977
Muut korkotuotot	1 241	1 143
Yhteensä	232 296	262 563
Korkokulut		
Korkokulut talletuksista, luottolaitokset	-17 890	-21 721
Korkokulut talletuksista, muut julkisyhteisöt	-39 258	-41 531
Korkokulut talletuksista	-57 149	-63 252
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-96 779	-97 780
Korkokulut veloista, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-8 868	-9 259
Korkokulut yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista ja veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-105 647	-107 039
Korkokulut suojaustarkoituksessa tehdyistä johdannaissopimuksista	47 818	36 487
Muut korkokulut	-40	-143
Yhteensä	-115 017	-133 948
Korkokate	117 279	128 615
Talletukset ja lainat	55 129	63 049
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	30 780	34 850
Muut	31 370	30 717
Korkokate	117 279	128 615
K5 Osinkotuotot	2012	2011
Osinkotuotot myytävissä olevista osakkeista	53	173
Yhteensä	53	173

Henkivakuutustoiminnan osingot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite K7. Henkivakuutustoiminnan osingot ovat 0,1 (0,0) miljoonaa euroa.

K6 Palkkiotuotot ja -kulut	2012	2011
Palkkiotuotot		
Antolainauksesta	9 207	7 166
Ottolainauksesta	230	167
Maksuliikenteestä	16 904	16 089
Omaisuudenhoitopalveluista	40 571	38 958
Vakuutusten välityksestä	3 339	2 946
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	575	652
Kiinteistönvälityksestä	7 655	7 952
Muut palkkiotuotot	2 353	2 106
Yhteensä	80 834	76 035
Palkkiokulut		
Kommissionkulut	-10 269	-10 955
Rahahuollosta	-608	-603
Pankkiautomaattien yhteiskäytöstä	-1 386	-1 391
Muut palkkiokulut	-3 251	-2 521
Yhteensä	-15 515	-15 470
Palkkiotuotot netto	65 319	60 565
K7 Henkivakuutusnetto	2012	2011
Vakuutusmaksutulo	110 665	103 014
Sijoitustoiminnan nettotuotot	37 892	26 120
Maksetut vakuutuskorvaukset	-96 668	-92 605
Vastuuvelan muutos, netto	-24 585	-13 797
Henkivakuutusnetto	27 304	22 732
Vakuutusmaksutulo		
Vakuutusmaksutulo vakuutussopimuksista		
Vakuutussopimukset	111 240	103 453
Jälleenvakuutussopimukset	-	41
Bruttovakuutusmaksutulo yhteensä ennen jälleenvakuuttajien osuutta	111 240	103 494
Jälleenvakuuttajien osuus	-575	-480
Vakuutusmaksutulo yhteensä	110 665	103 014
Vakuutusmaksutulo vakuutuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus	2 598	2 993
Yksilöllinen eläkevakuutus	9 469	11 005
Ryhmäeläkevakuutus	3 461	3 452
Yksilöllinen vakuutus	19 502	20 346
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	1 939	1 081
Muu ryhmähenkivakuutus	37	42
Riskivakuutukset	21 478	21 469
Yhteensä	37 006	38 919
Vakuutusmaksutulo rahastosidonnaisista sopimuksista		
Säästövakuutus	63 286	53 307
Yksilöllinen eläkevakuutus	8 745	9 515
Ryhmäeläkevakuutus	1 629	1 273
Yhteensä	73 659	64 095
Vakuutusmaksutulo yhteensä	110 665	103 014

Jatkuvat ja kertamaksut ensivakuutuksista		
Jatkuvat vakuutusmaksut	71 725	69 051
Kertamaksut	38 940	33 963
Vakuutusmaksutulo yhteensä	110 665	103 014
Sijoitustoiminnan nettototot		
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määräytyistä rahoitusvaroista		
Johdannaissopimukset		
Voitot ja tappiot	3 986	3 942
Yhteensä	3 986	3 942
Korkosijoitukset		
Korkotuotot	40	105
Voitot ja tappiot	-	-196
Muut tuotot ja kulut	-	246
Yhteensä	40	155
Osakkeet ja osuudet		
Voitot ja tappiot	33	-27
Muut tuotot ja kulut	-39	-3 711
Yhteensä	-6	-3 738
Myytäväissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot		
Korkotuotot	20 091	22 026
Myyntivoitot ja -tappiot	456	-1 310
Arvonalentumiset	-	630
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	514	2 159
Muut tuotot ja kulut	-15	-35
Korkosijoitukset	21 047	23 469
Osinkotuotot	100	29
Myyntivoitot ja -tappiot	6 473	2 877
Arvonalentumiset	-1 908	-4 594
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	5 153	2 364
Muut tuotot ja kulut	1 179	1 699
Osakkeet ja osuudet	10 998	2 374
Yhteensä	32 045	25 843
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokratuotot	2 305	-
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-478	-
Yhteensä	1 826	-
Rahoitusvelkojen kulut		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-82
Yhteensä	-	-82
Vakuutustoiminnan nettotuotot sijoitustoiminnasta yhteensä	37 892	26 120
Sijoitustoiminnan nettotuottoihin sisältyvät valuuttakurssierot	6	71

Maksetut vakuutuskorvaukset		
Harkinnanvaraiseen osuuteen oikeuttavista vakuutus sopimuksista maksetut korvaukset		
Säästövakuutus		
Säästösummien takaisinmaksut	-9 861	-11 393
Kuolemantapauskorvaukset	-1 629	-1 776
Takaisinostot	-4 116	-4 758
Yhteensä	-15 606	-17 927
Yksilöllinen eläkevakuutus		
Eläkkeet	-23 048	-23 210
Kuolemantapauskorvaukset	-470	-525
Takaisinostot	-14 143	-9 980
Yhteensä	-37 661	-33 715
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-2 211	-2 565
Takaisinostot	-	-9
Muut	-27	-70
Yhteensä	-2 239	-2 644
Riskivakuutukset		
Yksilöllinen vakuutus	-12 982	-14 069
Työntekijän ryhmähenkivakuutus	-1 006	-827
Muu ryhmähenkivakuutus	-27	-29
Yhteensä	-14 015	-14 925
Maksetut korvaukset yhteensä sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen, yhteensä	-69 521	-69 211
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista		
Säästövakuutus		
Säästösummien takaisinmaksut	-6 628	-2 613
Kuolemantapauskorvaukset	-5 813	-4 858
Takaisinostot	-13 577	-15 058
Yhteensä	-26 018	-22 529
Yksilöllinen eläkevakuutus		
Eläkkeet	-630	-467
Kuolemantapauskorvaukset	-52	-50
Takaisinostot	-434	-337
Yhteensä	-1 116	-855
Ryhmäeläkevakuutus		
Kuolemantapauskorvaukset	-14	-10
Yhteensä	-14	-10
Maksetut korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista yhteensä	-27 147	-23 393
Maksetut korvaukset yhteensä	-96 668	-92 605
Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset		
Korvausvastuun muutos, korkosidonnainen	-11 753	-6 033
Vakuutusmaksuvastuun muutos, korkosidonnainen	25 187	28 353
Vastuuvelan muutos, korkosidonnaiset vakuutukset	13 435	22 320
Vastuuvelan muutos netto, rahastosidonnaiset vakuutukset		
Korvausvastuun muutos, sijoitussidonnainen	641	234
Vakuutusmaksuvastuun muutos, sijoitussidonnainen	-74 349	-6 663
Arvomuuutos, rahastosidonnaiset sijoitukset, netto	35 688	-29 688
Vastuuvelan muutos, rahastosidonnaiset vakuutukset	-38 020	-36 117
Vastuuvelan muutos, netto yhteensä	-24 585	-13 797

K8 Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2012	2011
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	1	4
Muut erät	-2	-2
Yhteensä	-1	2
Yhteensä	-1	2
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-201	32
Yhteensä	-201	32
Arvostusvoitot ja -tappiot		
Johdannaissopimukset	-3 038	-6 449
Yhteensä	-3 038	-6 449
Yhteensä	-3 239	-6 418
Myytäviksi olevat rahoitusvarat		
Myyntivoitot ja -tappiot		
Korkosijoitukset	19 377	-1 236
Osakkeet ja osuudet	1 876	-6 496
Yhteensä	21 253	-7 732
Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta		
Korkosijoitukset	-18 592	-526
Osakkeet ja osuudet	-	238
Yhteensä	-18 592	-288
Arvonalentumiset		
Korkosijoitukset	1 213	-
Muut erät	-	-800
Yhteensä	1 213	-800
Yhteensä	3 873	-8 820
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1 205	1 176
Suojauslaskennan nettotulos		
Rahavirtasuojauksen tehoton osuus	40	-40
Käyvän arvon suojaus		
Vaadittaessa maksettavia velkaeriä suojaavat rahoitusjohdannaiset	-51 493	41 640
Liikkeeseen laskettuja velkakirjoja suojaavat rahoitusjohdannaiset	43 075	52 063
Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset netto	-8 418	93 703
Vaadittaessa maksettavia velkaerät	51 568	-41 649
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-42 087	-52 769
Suojattavien erien käyvän arvon muutokset, netto	9 481	-94 418
Yhteensä	1 063	-715
Suojauslaskenta yhteensä	1 102	-755
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	2 940	-14 815

Rahoitusvarojen myynnin yhteydessä siirretään käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan realisoitumaton arvonmuutos, joka on sisällynyt käyvän arvon rahastoon vuoden alussa.

K9 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	2012	2011
Vuokratuotot	174	481
Myyntivoitot	673	436
Arvonlennustappioiden peruutus	281	7
Sijoituskiinteistöjen muut tuotot	1	1
Myyntitappiot	-293	-316
Poistot	-1	-2
Alaskirjaukset	-261	-
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöistä, jotka ovat kerryttäneet vuokratuottoa kaudella	-235	-342
Yhteensä	338	266

Henkivakuustoittoiminnan sijoituskiinteistöjen nettotuotot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin, ks. liite K7, ja ne ovat 1,8 (-) miljoonaa euroa.

K10 Liiketoiminnan muut tuotot	2012	2011
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	-184	-495
Muut luottolaitoksen varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuotot	3 745	3 309
Liiketoiminnan muut tuotot	1 121	1 547
Yhteensä	4 682	4 361

K11 Henkilöstö	2012	2011
Palkat ja palkkiot	-60 013	-58 757
Osakeperusteiset korvaukset	-1 947	-341
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-10 109	-10 845
Etuuspohjaiset järjestelyt	-417	-424
Muut henkilösivukulut	-2 866	-2 836
Henkilösivukulut	-13 391	-14 106
Yhteensä	-75 352	-73 203

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	899	1 105
Osa-aikaiset	128	137
Määräaikaiset	150	184
Yhteensä	1 177	1 426
Henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna	1 005	1 196
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	1 044	1 192

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa K47 Tietoja lähipiiristä.

K12 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2012	2011
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-2 019	-2 643
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-5 139	-3 271
Yhteensä	-7 158	-5 914

K13 Liiketoiminnan muut kulut	2012	2011
Muut henkilöstökulut	-4 294	-5 187
Toimistokulut	-5 236	-5 173
Yhteyskulut	-3 426	-3 605
Edustus- ja markkinointikulut	-5 525	-7 310
Muut hallintokulut	-637	-880
Vuokratulot	-11 474	-10 506
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-1 867	-1 882
Vakuutus- ja varmuusmenot	-2 958	-3 003
Valvonta-, tarkastus- ja jäsenmaksut	-1 051	-1 116
Omassa käytössä olevan käyttöomaisuuden myyntitappiot	-	-137
Liiketoiminnan muut kulut	-3 823	-2 439
Yhteensä	-40 291	-41 238

Tilintarkastuspalkkiot

Vuoden 2011 palkkiot sisältävät sekä nykyiselle tilintarkastajalle että aikaisemmilte tilintarkastusyhteisöille maksetut palkkiot. Suurin osa muhin palveluihin vuonna 2011 kuuluvista kuluista liittyvät Aktian Finanssivalvonnalle jättämään hakemukseen ns. IRBA-menetelmän mukaiseen sisäiseen luottoluokituksen siirtymisestä.

Lakisäätäinen tilintarkastus	179	356
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	74	112
Veroneuvonta	8	-
Muut palvelut	167	276
Yhteensä	429	744

K14 Arvon alentumistappiot muista rahoitusvaroista	2012	2011
Arvon alentumistappio Oy Samlink Ab:n osakkeista	-1 817	-
Yhteensä	-1 817	-

K15 Verot jatkuvista toiminnoista	2012	2011
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-33 917	-8 975
Aikaisempien tilikausien verot	203	289
Laskennallisten verojen muutos	18 018	-1 779
Laskennallisten verojen muutos myytävissä olevista varoista	-69	-
Yhteensä	-15 764	-10 465

Lisätietoja laskennallisista veroista liitteessä K29. Konsernin tulokseen ennen veroja kohdistuva vero eroaa teoreettisesta arvosta, joka syntyisi jos käytettäisiin emoyhtiön verokantaa seuraavasti:

Tulos ennen veroja	56 015	44 606
Verot laskettuna 24,5 %:n verokannalla (2011; 26 %)	13 724	11 598
Vaikutus laskennallisen veron muuttuessa 26,0 %:sta 24,5 %:iin	-	-1 437
Vähennyskelvottomat kulut	2 198	552
Verottomat tuotot	-51	-93
Verotuksessa käyttämätön poisto	34	-38
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-267	-574
Tappio, josta ei kirjata laskennallista veroa	329	621
Veron osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-123	18
Aikaisempien tilikausien verot	-203	-289
Muut	123	106
Verot yhteensä	15 764	10 465

Verot, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, kuuluvat käyvän arvon rahastoon ja eritellään liitteessä K39.

K16 Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	2012	2011
Lopetetut toiminnot		
Vahinkovakuutusnetto	2 872	24 336
Myyntivoitto	10 893	-
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	13 765	24 336
Henkilöstökulut	-1 848	-11 130
IT-kulut	-284	-1 461
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-91	-539
Liiketoiminnan muut kulut	-1 785	-8 233
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-4 008	-21 363
Arvon alentumistappiot vakuutusmaksusaatavista (luottotappiot)	-168	-771
Liikevoitto lopetetuista toiminnoista	9 589	2 202
Verot	188	-25
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	9 776	2 177

Aktia Oyj myi 66 prosenttia Aktia Vahinkovakuutus Oy:stä Folksam Ömsesidig Sakille ja Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritakselle 29.2.2012. Myynnin yhteydessä vahinkovakuutustoimintaa käsitellään lopetettuna toimintana. Tuloslaskelmassa ja tuloslaskelman liitteissä jatkuvat ja lopetetut toiminnot esitellään erikseen.

K17 Osakekohtainen tulos	2012	2011
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	49 189	35 335
A-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	46 649 689	46 631 866
R-osakkeiden lukumäärän keskiarvo	19 872 088	19 872 088
Osakkeiden lukumäärän keskiarvo (poislukien omat osakkeet)	66 521 777	66 503 954
Tulos / osake (EPS), euroa (poislukien omat osakkeet)	0,74	0,53
Tulos / osake (EPS) laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	0,74	0,53
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	145 600	30 613
Laaja tulos / osake, euroa (poislukien omat osakkeet)	2,19	0,46
Laaja tulos / osake laimennusvaikutuksella oikaistu, euroa (poislukien omat osakkeet)	2,19	0,46

Koska A- ja R-sarjan osakkeet oikeuttavat samaan osuuteen yhtiön tuloksesta, näitä ei esitetä erikseen.

Konsernin tasetta koskevat liitetiedot ja konsernin muut liitetiedot

(1 000 euroa)

	2012	2011
K18 Käteiset varat		
Kassa	7 960	9 542
Vakuutustoimintojen kassa ja pankkisaamiset	1 722	8 724
Suomen Pankin sekkitili	577 931	456 775
Yhteensä	587 613	475 042
K19 Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat		
Vakuutustoimintojen tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	51	1 905
Yhteensä	51	1 905
K20 Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	58 328	71 050
Saamistodistukset, luottolaitokset	1 397 950	1 801 334
Saamistodistukset, muut	11 733	1 999
Saamistodistukset, Pankkitoiminta	1 468 011	1 874 384
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	196 798	192 247
Saamistodistukset, luottolaitokset	254 964	245 525
Saamistodistukset, muut	91 881	87 087
Saamistodistukset, Henkivakuutus	543 642	524 859
Saamistodistukset, valtiot ja kunnat	-	55 033
Saamistodistukset, luottolaitokset	-	45 270
Saamistodistukset, muut	-	10 156
Saamistodistukset, Vahinkovakuutus	-	110 458
Saamistodistukset yhteensä	2 011 654	2 509 701
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	6 663	1 832
Osakkeet ja osuudet, Pankkitoiminta	6 663	1 832
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	39 221	47 336
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	49 124	50 784
Osakkeet ja osuudet, Henkivakuutus	88 345	98 120
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	-	5 383
Muut kuin julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	-	4 110
Osakkeet ja osuudet, Vahinkovakuutus	-	9 493
Osakkeet ja osuudet yhteensä	95 007	109 445
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä	2 106 661	2 619 146

Osakkeiden tai osakerahastojen sekä saamistodistusten, joiden liikkeeseenlaskija on todettu maksukyvyttömäksi, merkittävien tai pysyviksi arvioitujen arvonalaskujen seurauksena syntyneet arvonalentumiset olivat 0,7 (4,3) miljoonaa euroa. Per 31.12.2012 yllä mainittuja osake- ja osuusijoitusten arvonalentumisia oli 1,9 (4,9) miljoonaa euroa, joka liittyy vakuutusyhtiöiden sijoitustoimintaan. Vuoden aikana ei tehty arvonalentumistappioita korollisista arvopapereista, arvonalentumistappiot vuonna 2011 -0,6 miljoonaa euroa ja ne liittyvät kokonaan henkivakuutusyhtiön sijoitustoimintaan. Merkittävä ja pysyvä arvonalasku määritellään liitteessä K1 Konsernin tilinpäätösperiaatteet 2012 kappaleessa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

	2012	2011
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista		
Korkosijoitukset		
Henkivakuutustoiminta	-	-630
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	-1 213	-
Henkivakuutustoiminta	1 905	4 594
Vahinkovakuutustoiminta	-	296
Yhteensä	692	4 260

Yllämainitut tuloslaskelmaan kirjatut arvonalentumiset ovat liitteissä K7 ja K8.

K21 Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset	2012	2011
Korkosijoitukset, muut julkisyhteistöt	339 911	-
Korkosijoitukset, muut	10 109	20 034
Yhteensä	350 020	20 034

K22 Johdannaiset

Johdannaissopimukset, kirjanpitoarvo

	2012		2011	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Korkojohdannaiset	149 782	34 329	157 189	35 460
Käypää arvoa suojaavat	149 782	34 329	157 189	35 460
Korkojohdannaiset	81	-	21 056	4
Rahavirtaa suojaavat	81	-	21 056	4
Korkojohdannaiset	149 971	149 053	118 158	116 869
Valuuttajohdannaiset	627	1 215	1 790	1 283
Osakejohdannaiset	1 701	1 701	1 312	1 312
Muut johdannaiset	63	63	1 070	1 070
Muut johdannaissopimukset	152 363	152 033	122 330	120 534
Yhteensä	302 227	186 362	300 575	155 998

Kohde-etuuksien nimellisarvot ja johdannaisten käyvät arvot

31.12.2012

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	548 000	1 965 000	324 000	2 837 000	149 782	34 329
Käyvän arvon suojaus yhteensä	548 000	1 965 000	324 000	2 837 000	149 782	34 329
Kassavirran suojaus						
Koronvaihtosopimukset	75 000	-	-	75 000	81	-
Kassavirran suojaus yhteensä	75 000	-	-	75 000	81	-
Korkojohdannaiset yhteensä	623 000	1 965 000	324 000	2 912 000	149 864	34 329
Suojaavat johdannaiset yhteensä	623 000	1 965 000	324 000	2 912 000	149 864	34 329
Muut johdannaissopimukset						
Koronvaihtosopimukset	664 000	1 312 780	663 200	2 639 980	117 404	116 480
Korko-optiot	100 000	1 400 114	140 000	1 640 114	32 567	32 573
Ostetut	60 000	767 600	70 000	897 600	32 482	29 611
Asetetut	40 000	632 514	70 000	742 514	85	2 962
Korkojohdannaiset yhteensä	764 000	2 712 894	803 200	4 280 094	149 971	149 053
Valuuttatermiinit	53 588	-	-	53 588	627	1 215
Valuuttajohdannaiset yhteensä	53 588	-	-	53 588	627	1 215

Osake-optiot	24 747	77 404	-	102 151	1 701	1 701
Ostetut	12 373	38 702	-	51 075	1 621	80
Asetetut	12 373	38 702	-	51 075	80	1 621
Osakejohdannaiset yhteensä	24 747	77 404	-	102 151	1 701	1 701
Optiosopimukset	-	20 752	-	20 752	63	63
Ostetut	-	10 376	-	10 376	63	-
Asetetut	-	10 376	-	10 376	-	63
Muut johdannaisopimukset	-	20 752	-	20 752	63	63
Muut johdannaisopimukset yhteensä	842 335	2 811 050	803 200	4 456 585	152 363	152 033
Johdannaisopimukset yhteensä	1 465 335	4 776 050	1 127 200	7 368 585	302 227	186 362

31.12.2011

Suojaavat johdannaiset

	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Koronvaihtosopimukset	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 189	35 460
Käyvän arvon suojaus yhteensä	517 000	2 556 000	1 012 000	4 085 000	157 189	35 460
Kassavirran suojaus						
Korko-optiot	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Ostetut	-	415 000	-	415 000	21 056	-
Asetetut	-	240 000	-	240 000	-	4
Kassavirran suojaus yhteensä	-	655 000	-	655 000	21 056	4
Korkojohdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 245	35 464
Suojaavat johdannaiset yhteensä	517 000	3 211 000	1 012 000	4 740 000	178 245	35 464
Muut johdannaisopimukset						
Koronvaihtosopimukset	598 000	1 751 300	914 480	3 263 780	85 879	84 565
Korko-optiot	628 000	1 890 321	540 000	3 058 321	32 279	32 304
Ostetut	308 000	1 177 600	270 000	1 755 600	31 534	28 861
Asetetut	320 000	712 721	270 000	1 302 721	745	3 443
Korkojohdannaiset yhteensä	1 226 000	3 641 621	1 454 480	6 322 101	118 158	116 869
Valuuttatermiinit	81 116	-	-	81 116	1 790	1 283
Valuuttajohdannaiset yhteensä	81 116	-	-	81 116	1 790	1 283
Osake-optiot	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Ostetut	954	52 626	-	53 580	1 312	-
Asetetut	954	52 626	-	53 580	-	1 312
Osakejohdannaiset yhteensä	1 908	105 253	-	107 161	1 312	1 312
Optiosopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Ostetut	1 935	9 415	-	11 350	1 070	-
Asetetut	1 935	9 415	-	11 350	-	1 070
Muut johdannaisopimukset	3 870	18 830	-	22 700	1 070	1 070
Muut johdannaisopimukset yhteensä	1 312 894	3 765 704	1 454 480	6 533 078	122 330	120 534
Johdannaisopimukset yhteensä	1 829 894	6 976 704	2 466 480	11 273 078	300 575	155 998

K23 Lainat ja muut saamiset	2012	2011
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	14 645	6 638
Muut kuin vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	144 024	82 141
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	158 669	88 779
Käyttelytililuotot, yleisö ja yritykset	77 897	85 350
Velkakirjalainat	7 119 693	6 966 899
Rahoitusleasing saamiset	18 027	20 195
Lainat	7 215 617	7 072 444
Saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-14 526	-14 049
Syndikoidut lainat ja reposopimukset, kotimainen/ulkomainen	-	4 500
Pankkitakaussaamiset	465	450
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 201 556	7 063 345
Yhteensä	7 360 225	7 152 124

Pankilla on ryhmässä saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä vain muita kuin vaadittaessa maksettavia saamia.

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä sektoreittain sekä niihin kohdistetut arvonalentumiset ja niiden peruutukset

Kotitaloudet	6 222 448	5 965 576
Yritykset	666 462	757 849
Asuntoyhteisöt	270 098	288 742
Julkisyhteisöt	3 907	6 003
Voittoa taivottelemattomat yhteisöt	38 641	45 176
Yhteensä	7 201 556	7 063 345

Arvonalentumiset tilikauden aikana

Arvonalentumiset tilikauden alussa	63 566	57 592
Luottojen sopimuskohtainen arvonalentuminen	8 739	17 337
Muiden sitoumusten sopimuskohtainen arvonalentuminen	180	1 165
Korkosaamisten sopimuskohtainen arvonalentuminen	40	146
Luottojen ryhmäkohtainen arvonalentuminen	477	-5 251
Luottojen sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-2 811	-2 769
Muiden sitoumusten sopimuskohtaisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-24	-1
Korkosaamisten arvonalentumistappioiden peruutukset	-23	-94
Palautukset toteutuneista luottotappioista	-213	-46
Tilikauden arvonalentumiset yhteensä	6 365	10 487
Toteutuneet luottotappiot luotoista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-4 925	-4 281
Toteutuneet luottotappiot muista sitoumuksista, joista on aikaisemmin tehty sopimuskohtainen arvonalentuminen	-171	-277
Palautukset toteutuneista luottotappioista	213	46
Arvonalentumiset tilikauden lopussa	65 049	63 566

Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden alussa, sopimuksen mukainen arvo	79 780	69 457
Uudet arvoltaan alentuneet saamiset vuoden aikana, sopimuksen mukainen arvo	11 985	26 429
Peruutukset arvoltaan alentuneisiin saamisiin vuoden aikana	-14 091	-16 106
Arvoltaan alentuneet saamiset vuoden lopussa, sopimuksen mukainen arvo	77 674	79 780

Tiedot käyvistä arvoista ovat liitteessä K41 ja saatujen vakuuksien kuvaus liitteessä K2, Riskienhallinta.

Rahoitusleasingsaamisten maturiteettijakauma

Alle 1 vuosi	5 864	5 695
1-5 vuotta	11 278	14 622
Yli 5 vuotta	2 355	2 146
Bruttosijoitus	19 496	22 463
Tulevat rahoitustuotot	-1 469	-2 268
Nettosijoitus	18 027	20 195

Rahoitusleasingsaamisten nykyarvo

Alle 1 vuosi	5 203	4 798
1–5 vuotta	10 481	13 259
Yli 5 vuotta	2 343	2 138
Yhteensä	18 027	20 195

K24 Sijoitukset osakkuusyrittisiin

	2012	2011
Hankintameno 1.1.	2 431	4 348
Investoinnit	17 559	16
Myynnit/Pääoman palautukset	-79	-1 933
Hankintameno 31.12.	19 911	2 431
Pääomaosuusoikaisut 1.1.	1 036	874
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	501	-70
Tilikauden aikana saadut osingot	-319	-306
Arvon alentumiset	-1 817	-
Osuus suorista oman pääoman kirjauksista	1 789	538
Pääomaosuusoikaisut 31.12.	1 190	1 036
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 101	3 467

Osakkuusyrittiset 31.12.2012

	Varat	Velat	Liiketulos	Tilikauden voitto
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki *)	204 104	144 535	3 701	2 790
Oy Samlink Ab, Helsinki	30 524	19 540	1 441	1 046
ACH Finland Oyj, Espoo	3 370	77	119	118
Yhteensä	237 998	164 152	5 261	3 953

*) Yrityksen tulos laskettu uudestaan Aktiakonsernin tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti.

Osakkuusyrittiset 31.12.2011

	Varat	Velat	Liiketulos	Tilikauden voitto
Oy Samlink Ab, Helsinki	26 303	14 364	-357	-486
ACH Finland Oyj, Espoo	3 267	92	219	198
Yhteensä	29 569	14 456	-138	-289

K25 Aineettomat hyödykkeet

	2012	2011
Hankintameno 1.1.	32 005	23 654
Myynnit	-4 840	-
Lisäykset	4 634	9 338
Vähennykset	-416	-988
Hankintameno 31.12.	31 383	32 005
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-14 727	-12 808
Myynnit	1 335	-
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	399	762
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 234	-2 681
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-17 227	-14 727
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 156	17 278

K26 Sijoituskiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2012				
Hankintameno 1.1.	4 150	20 112	7 416	31 678
Arvostus käypään arvoon (vuoden alkusaldon muutos)	-	300	-157	143
Hankinnat	-	-	9 495	9 495
Myynnit	-30	-6 332	-6 700	-13 062
Hankintameno 31.12.	4 120	14 080	10 054	28 254
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-6 132	-964	-7 096
Myynnit	-	6 132	964	7 096
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 120	14 080	10 054	28 254

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2011				
Hankintameno 1.1.	4 228	17 522	9 470	31 219
Arvostus käypään arvoon (vuoden alkusaldon muutos)	-	2 288	1 237	3 525
Lisäykset	-	135	-	135
Vähennykset	-5	-39	-2 767	-2 811
Siirrot ryhmien välillä	-73	207	-523	-389
Hankintameno 31.12.	4 150	20 112	7 416	31 678
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-30	-5 702	-1 139	-6 871
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	-	39	210	248
Suunnitelman mukaiset poistot	-	-321	-	-321
Arvonalentumiset	7	-16	-143	-153
Siirrot ryhmien välillä	23	-132	109	0
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-6 132	-964	-7 096
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 150	13 980	6 452	24 582

Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon konsernissa.

K27 Muut aineelliset hyödykkeet

Omassa käytössä olevat kiinteistöt

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Sijoitus- kiinteistö- osakkeet ja -osuudet	Yhteensä
31.12.2011				
Hankintameno 1.1.	30	222	1 183	1 435
Siirrot ryhmien välillä	-30	-222	-1 183	-1 435
Hankintameno 31.12.	-	-	-	-
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-143	-467	-609
Siirrot ryhmien välillä	-	143	467	609
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	-	-

Muut aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2012				
Hankintameno 1.1.	12 226	7 141	2 489	21 856
Myyntit	-923	-	-288	-1 210
Lisäykset	931	702	198	1 831
Vähennykset	-430	-151	-817	-1 398
Hankintameno 31.12.	11 804	7 692	1 583	21 079
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-7 707	-4 640	-1 895	-14 242
Myyntit	766	-	-	766
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	295	22	750	1 067
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 949	-977	-88	-3 014
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8 595	-5 596	-1 232	-15 423
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 209	2 096	350	5 656

	Koneet ja kalusto	Konttori-korjaukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Muut aineelliset hyödykkeet yhteensä
31.12.2011				
Hankintameno 1.1.	10 345	6 097	2 461	20 339
Lisäykset	2 037	1 096	128	3 261
Vähennykset	-156	-52	-100	-308
Siirrot ryhmien välillä	-	-	-	-1 435
Hankintameno 31.12.	12 226	7 141	2 489	21 856
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 488	-3 626	-1 397	-11 121
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	42	-	-	42
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 260	-1 014	-498	-3 772
Siirrot ryhmien välillä	-	-	-	609
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7 707	-4 640	-1 895	-14 242
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 520	2 500	595	7 615

K28 Muut varat	2012	2011
Pankkitoiminnan siirtosaamiset ja maksetut ennakot	60 943	66 783
Vakuutustoimintojen siirtosaamiset ja aiemmin maksetut korkokulut	14 073	16 746
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	75 016	83 529
Maksujenvälityssaamiset	169	142
Muut varat	2 110	7 589
Saamiset ensivakuutuksesta	-	7 568
Saamiset jälleenvakuutuksesta	944	8 098
Vakuutustoimintojen muut saamiset	50	3 176
Muut varat	3 273	26 574
Yhteensä	78 289	110 102

K29 Laskennalliset verot	2012	2011
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto		
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 1.1.	38 773	38 384
Yritymyynnit	-9 871	-
Vasp-Invest Oy:n laskennallisen verosaamisen siirto Myytävissä oleviin varoihin	-	149
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos jatkuvista toiminnoista	-18 018	1 779
Tuloslaskelman kautta kirjattu kauden muutos lopetetuista toiminnoista	-1 712	32
Rahoitusvarat:		
- Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	32 832	-41
-Tuloslaskelmaan siirretty määrä	3 172	-974
Rahavirran suojaukset:		
- Arvostus omaan pääomaan käypään arvoon	-1 077	-926
-Tuloslaskelmaan siirretty määrä	-1 872	-
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajan tuloksen kautta	-182	-436
Käypään arvon arvostetut kiinteistöt voittovarojen kautta	-	864
Omien osakkeiden myynti voittovarojen kautta	-	-57
Laskennalliset verovelat/saamiset, netto 31.12.	42 044	38 773
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössirot	30 212	25 508
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-3 559	-3 442
Rahoitusvarat	31 541	11 347
Rahavirran suojaukset	4 531	7 163
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	420	1 851
Aktivoidut kehittämiskustannukset	299	432
Vakuutustoimintojen tasausvastuu	2 053	8 916
Yhteensä	65 496	51 775
Laskennalliset verosaamiset		
Rahoitusvarat	15	11 382
Rahavirran suojaukset	22 535	417
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	526	394
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-	1 174
Muut	376	-363
Yhteensä	23 453	13 002
Erittely tulosvaikutteisesti kirjatusta muutoksesta tilikaudella		
Tilinpäätössirot	-5 163	-2 450
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	117	-1 287
Rahoitusvarat	1 406	303
Rahavirran suojaukset	21 801	601
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	-246	36
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-49	-43
Aktivoidut kehittämiskustannukset	45	-131
Vakuutustoimintojen tasausvastuu	-173	-62
Vaikutus laskennallisen veroprosentin muutoksesta 2011	-	1 256
Muut	281	-3
Laskennallisen veron muutos jatkuvista toiminnoista	18 018	-1 779
Tilinpäätössirot	442	3
Rahoitusvarat	0	32
Käypään arvoon arvostetut sijoituskiinteistöt	1 317	843
Vahinkovakuutustoiminnan vastuuvelan arvostus käypään arvoon	-98	-587
Aktivoidut kehittämiskustannukset	-1	6
Vahinkovakuutustoiminnan tasausvastuu	51	-246
Negatiivinen tulos	-	-275
Vaikutus laskennallisen veroprosentin muutoksesta 2011	-	486
Muut	-	-294
Laskennallisen veron muutos lopetetuista toiminnoista	1 712	-32
Yhteensä	19 731	-1 811

K30 Myytävissä olevat varat ja velat	2012	2011
Lainat ja muut saamiset	23	9
Sijoituskiinteistöt	1 390	1 909
Muut saamiset	5	54
Tuloverosaamiset	-	74
Laskennalliset verosaamiset	81	149
Myytäväissä olevat varat	1 498	2 195
Talletukset / Velat luottolaitoksille	137	148
Muut velat	68	43
Myytävinä oleviin varojen liittyvät velat	204	191

K31 Talletukset	2012	2011
Vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksilta	322 966	324 005
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	734 596	787 936
Velat luottolaitoksille	1 057 561	1 111 941
Vaadittaessa maksettavat talletukset	2 735 349	2 337 896
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset	896 130	1 307 342
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 631 479	3 645 238
Yhteensä	4 689 040	4 757 179

K32 Liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2012		2011	
	Kirjan-pitoarvo	Nimellisarvo	Kirjan-pitoarvo	Nimellisarvo
Sijoitustodistukset	393 385	394 370	429 239	431 250
Joukkovelkakirjalainat	3 146 888	3 152 926	3 370 887	3 382 093
Yhteensä	3 540 273	3 547 296	3 800 126	3 813 343

31.12.2012	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	110 000	284 370	-	-	-	394 370
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	500 000	1 700 000	100 000	83 000	2 383 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	250 000	375 000	-	-	625 000
Muut	-	-	-	-	-	144 926
Yhteensä	110 000	1 034 370	2 075 000	100 000	83 000	3 547 296

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Kiinteäkorkoiset sijoitustodistukset	216 650	214 600	-	-	-	431 250
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, kiinteä korko	-	400 000	2 200 000	-	61 000	2 661 000
Aktia Hypoteekkipankin EMTCN-ohjelma, vaihtuva korko	-	125 000	500 000	-	-	625 000
Muut	-	-	-	-	-	96 093
Yhteensä	216 650	739 600	2 700 000	-	61 000	3 813 343

Muut joukkovelkakirjalainat kuuluvat samaan ohjelmaan kuin lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla. Katso liite K33.

K33 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2012	2011
Debentuurit	223 173	213 705
Lainat ilman eräpäivää	45 000	45 000
Yhteensä	268 173	258 705
Nimellisarvo	268 191	258 728
Ylempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	45 000	45 000
Alempiin toissijaisiin omiin varoihin kuuluvat lainat	213 200	196 312

Pankilla on joukkovelkakirjaohjelma, jonka hallitus päivittää ja hyväksyy vuosittain. Ohjelman laajuus on tällä hetkellä 500 miljoonaa euroa. Ohjelman puitteissa lasketaan liikkeeseen muita joukkovelkakirjalainoja (sisältyvät liitteeseen K32) ja debentuurilainoja. Debentuurit lasketaan liikkeeseen kiinteään korkoon 5 vuoden maturiteetilla.

Yksi yksittäinen 25,2 miljoonan euron debentuurilaina ylittää 10 % kaikista veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Laina laskettiin liikkeeseen 7.5.2012, ja sen laina-aika on 5 vuotta.

K34 Muut velat luottolaitoksille	2012	2011
Muut velat talletuspankeille	411 646	199 211
Muut velat luottolaitoksille	217 929	154 324
Yhteensä	629 575	353 535

Muut velat talletuspankeille sisältävät 73 (75) miljoonaa euroa vaihtuva- ja kiinteäkorkoisia velkoja Euroopan investointipankille, Aktia Pankin liikkeeseen laskemia EMTN-lainoja 220 (20) miljoonan euron arvosta sekä liikkeeseen laskettuja kiinteäkorkoisia ns. Schuldscheindarlehen-lainoja.

Muut velat luottolaitoksille liittyvät takaisinostosopimuksiin ja lainoihin keskuspankilta sekä kahteen pitkäaikaiseen, yhteensä 30 (45) miljoonan euron lainaan Pohjoismaiselta Investointipankilta.

K35 Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2012	2011
Vaadittaessa maksettavat muut velat	225	225
Muut kuin vaadittaessa maksettavat muut velat	146 479	51 447
Yhteensä	146 704	51 671

K36 Henkivakuustoittoiminnan vastuuvelka

	2012	2011
Vakuusopimukset		
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka		
Vastuuvelka 1.1.	533 365	587 720
Vakuutusmaksutulo	37 006	38 919
Maksetut korvaukset	-69 521	-69 211
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	3 806	271
Hyvitetty korko säästöihin	18 997	20 503
Asiakashyvytykset säästöihin	-	327
Koronlasku ja asiakashyvytysvara	7 329	-215
Kuormitus	-9 064	-9 484
Muut erät	-1 988	-35 465
Vastuuvelka 31.12.	519 930	533 365
Rahastovakuutusten vastuuvelka		
Vastuuvelka 1.1.	284 836	282 448
Vakuutusmaksutulo	73 659	64 095
Maksetut korvaukset	-27 147	-23 393
Säästön siirto laskuperustekorkosidonnaiseen vakuutukseen	-3 806	-271
Kuormitus	-4 356	-3 883
Arvonnousu ja muut erät	35 357	-34 160
Vastuuvelka 31.12.	358 544	284 836

Vastuuvelan muutos vakuutuslajittain

31.12.2012	1.1.2012	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus-tulo	Takuu-tuotot	Asiakas-hyvytykset	Muut	31.12.2012
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka								
Säästövakuutus	106 826	2 598	-15 606	-633	3 224	-	2 453	98 862
Yksilöllinen eläkevakuutus	340 598	9 469	-37 661	-1 193	12 832	-	8 560	332 605
Ryhmäeläkevakuutus	46 686	3 462	-2 239	-326	1 610	-	1 247	50 441
Riskivakuutus	39 254	21 478	-14 015	-6 912	1 331	-	-3 113	38 023
Yhteensä	533 365	37 007	-69 521	-9 064	18 997	-	9 146	519 930
Keskimääräinen laskuperustekorko								
Säästövakuutus								3,0 %
Yksilöllinen eläkevakuutus								3,9 %
Ryhmäeläkevakuutus								3,3 %
Riskivakuutus								3,1 %
Yhteensä								3,6 %
Vastuuvelka rahastovakuutuksille								
Säästövakuutus	205 723	63 286	-26 018	-3 036			21 061	261 015
Yksilöllinen eläkevakuutus	75 750	8 745	-1 116	-1 207			10 057	92 229
Ryhmäeläkevakuutus	3 364	1 629	-14	-112			433	5 299
Yhteensä	284 836	73 659	-27 147	-4 356			31 551	358 544

Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutusosille
Vastuuvelka rahastovakuutusosille

Yhteensä

1.1.2012
533 365
284 836
818 201

Vuoden muutos
-13 435
73 708
60 273

31.12.2012
519 930
358 544
878 474

31.12.2011

Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvelka

	1.1.2011	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Takuu- tuotot	Asiakas- hyvitykset	Muut	31.12.2011
Säästövakuutus	121 781	2 993	-17 927	-730	3 622	-	-2 913	106 826
Yksilöllinen eläkevakuutus	367 468	11 005	-33 715	-1 324	13 551	-	-16 386	340 598
Ryhmäeläkevakuutus	54 360	3 452	-2 644	-313	1 823	-	-9 991	46 686
Riskivakuutus	44 111	21 469	-14 925	-7 116	1 508	-	-5 792	39 254
Yhteensä	587 720	38 919	-69 211	-9 484	20 503	-	-35 082	533 365

Erään Muut sisältyy 32,0 miljoonan euron vakuutusosakeyhtiö Liv-Alandiaan.

Keskimääräinen laskuperuste korko

Säästövakuutus	3,2 %
Yksilöllinen eläkevakuutus	3,9 %
Ryhmäeläkevakuutus	3,2 %
Riskivakuutus	3,2 %
Yhteensä	3,6 %

Vastuuvelka rahastovakuutusosille

	1.1.2011	Maksutulo	Korvaukset	Kuormitus- tulo	Muut	31.12.2011
Säästövakuutus	194 780	53 307	-22 529	-2 569	-17 267	205 723
Yksilöllinen eläkevakuutus	84 799	9 515	-855	-1 224	-16 486	75 750
Ryhmäeläkevakuutus	2 869	1 273	-10	-91	-678	3 364
Yhteensä	282 448	64 095	-23 393	-3 883	-34 431	284 836

Erään Muut sisältyy 4,0 miljoonan euron vakuutusosakeyhtiö Liv-Alandiaan.

Vastuuvelka korkosidonnaisille vakuutusosille
Vastuuvelka rahastovakuutusosille

Yhteensä

Vuoden muutos
-54 355
2 387
-51 967

1.1.2011
587 720
282 448
870 168

Henkivakuutustoiminnan vastuuvelan määrittämisessä käytetyt menetelmät ja oletukset

Vastuuvelka lasketaan osittain siten, että tulevat edut diskontataan nykyarvoon vähennettynä tulevilla maksuilla, osittain siten, että maksetut vakuutusmaksut hyvitetään laskentakoroilla ja eri hyvyksillä ja niistä veloitetaan kulut ja riskipreemiot. Laskelmissa käytetään oletuksia laskentakorosta, kuolevuudesta ja sairastuvuudesta sekä kunkin tuotteen laskentaperiaatteissa mainituista rasitteista. Lisäksi tiettyjä eläkevakuutuksia varten tehdään kokoluja ja pidentyntä elinikä koskeva ylläpitäminen varaus. Vakuutusvastuuseen tehdään tunnettuja ja tuntemattomia vahinkoja koskeva varaus. Vahvistetut asiakashyvitykset sisältyvät kokonaisuudessaan vastuuvelkaan.

Sijoitusidonnaisten vakuutusten vastuuvelka lasketaan vakuutukseen liittyvien rahastojen kurssien pohjalta.

Riskivakuutuksissa yhtiön omakustannusmäärän ylittävät osa jälleenvakuutetaan.

K37 Muut velat	2012	2011
Korkovelat talletuksista	11 073	15 084
Muut korojen siirtovelat ja korojen maksetut ennakot	49 973	56 582
Saadut korkoennakot	1 717	1 248
Siirtyvät korkovelat ja saadut korkoennakot	62 763	72 915
Muut siirtovelat ja saadut ennakot	30 291	33 958
Siirtovelat ja saadut ennakot	93 053	106 873
Maksujenvälitysvelat	45 474	39 318
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	2 148	1 606
Pankkitoiminnan muut velat	5 974	2 709
Vakuutustoimintojen muut velat	1 639	8 479
Muut velat	55 236	52 112
Muut velat yhteensä	148 289	158 986

K38 Varaukset	2012	2011
Varaukset 1.1	-	-
Varausten lisäys	6 850	-
Varaukset 31.12.	6 850	-

Aktia Pankki Oyj on päättänyt investoida moderniin peruspankkijärjestelmään. Peruspankkijärjestelmän vaihto johtaa nykyisen, Samlink Oy:n kanssa tehdyn palvelusopimuksen purkamiseen. Palvelusopimuksen irtisanomisaika on 24 kuukautta. Palvelusopimuksen mukaan Aktia on velvollinen irtisanomisaikana osallistumaan tärkeisiin kehitys- ja projektikustannuksiin, vaikka yhtiö ei tulevaisuudessa saa osaa niistä koituvasta taloudellisesta lisäarvosta tai investointien tuomasta hyödyistä. Varauksen riittävyys arvioidaan kussakin raportointiajankohdassa. Jos on vahvoja merkkejä siitä, että järjestelmän vaihto ja palvelusopimuksen päättäminen viivästyvät, on mahdollisesti tehtävä lisävaraus.

K39 Oma pääoma	2012	2011
Osakepääoma	93 874	93 874
Ylikurssirahasto	1 893	1 893
Vararahasto	8 067	8 067
Käyvän arvon rahasto	116 068	19 097
Kantarahasto	317	317
Sidottu oma pääoma	220 219	123 248
Osakeperusteisten korvausten rahasto	1 116	185
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	72 654	72 654
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	269 935	252 960
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt laajassa tuloksessa	-559	-1 344
Osingonjako	-19 957	-19 948
Omien osakkeiden myynti	11	271
Sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostamiseen siirtyminen	-	2 661
Tilikauden voitto	49 189	35 335
Vapaa oma pääoma	372 389	342 774
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	592 608	466 022
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	64 801	57 735
Oma pääoma	657 409	523 756

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Kauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle, yhteensä 66 987 758 (2011; 66 987 758) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 47 931. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 795 971. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Aktian omistuksessa oli vuoden lopussa 465 478 (31.12.2011; 467 436) omaa osaketta. Yhtiökokous hyväksyi 16.4.2012 hallituksen ehdotuksen omien osakkeiden myyntivaltuutuksesta. Aktia Oyj on vuonna 2012 myynyt 1 958 (2011; 27 918) omaa osaketta.

Ylikurssirahasto

Rahasto on perustettu ennen 1.9.2006 voimassa olleita määräyksiä. Ylikurssirahastoon siirrettävät erät ovat vastanneet uusannin yhteydessä osakkeista maksettua, vasta-arvon ylittävää summaa. Ylikurssirahastoa ei ole voitu kasvatata 1.9.2006 jälkeen.

Vararahasto

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoa ei ole voitu kasvatata 1.9.2006 jälkeen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojaukseen käytettävien rahoitusjohdannaisten käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Kantarahasto

Kantarahasto sisältää konsernin yhden tytäryrityksen rakennusrahaston.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kaksiosainen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyvä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eriä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto, osakkeenomistajille maksettu osinko ja tilikauden voitto. Edellisten tilikausien voittoon sisältyy myös konserniyritysten erillistilinpäätöksiin sisältyvät tilinpäätössiirrot sekä vakuutusyhtiöiden tasoitusmäärät, jotka on IFRS-tilinpäätöksessä kirjattu edellisten tilikausien voittoon laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista

Käyvän arvon rahasto 1.1.	19 097	22 474
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	8 135	7 241
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	125 694	-7 690
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	-32 832	41
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, osakkeet ja osuudet, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	-	-238
Henkivakuutusnetto	-5 153	-2 364
Vahinkovakuutusnetto	21	355
Laskennalliset verot	1 257	584
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahoitusarvopaperit, sisältyvät:		
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	18 592	526
Henkivakuutusnetto	-514	-2 159
Vahinkovakuutusnetto	-	134
Laskennalliset verot	-4 429	390
Voitto/tappio arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset	-4 581	-1 124
Laskennalliset verot voitosta/tappiosta käypään arvoon arvostamisesta	1 077	926
Tuloslaskelmaan siirretty määrä, rahavirtaa suojaavat johdannaissopimukset, sisältyvät:		
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	-7 642	-
Laskennalliset verot	1 872	-
Aktia Vahinkovakuutus Oy:n myynti 29.2.2012	-6 315	-
Osuus Aktia Vahinkovakuutus Oy:n käyvän arvon rahastosta 1.3.-31.12.2012	1 789	-
Käyvän arvon rahasto 31.12.	116 068	19 097

Osakepääoma ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto

	Osakkeiden kappale- määrä	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääo- man rahasto
1.1.2011	66 987 758	93 874	72 654
31.12.2011	66 987 758	93 874	72 654
31.12.2012	66 987 758	93 874	72 654

Konsernin vapaa oma pääoma

Jakokelvottomat vapaan oman pääoman varat

Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu edellisten tilikausien voittoon 1.1.

78 607 69 654

Osuus tilinpäätössiirtojen kertymästä, joka on kirjattu tilikauden voittoon

14 439 8 953

Yhteensä**93 046 78 607**

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat

Osakeperusteisten korvausten rahasto

1 116 185

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

72 654 72 654

Edellisten tilikausien voitto 1.1.

191 328 183 306

Osingonjako

-19 957 -19 948

Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon

-548 1 589

Kauden voitto

34 750 26 382

Yhteensä**279 343 264 167**

Osakeperusteisten korvausten rahasto

1 116 185

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

72 654 72 654

Edellisten tilikausien voitto 1.1.

269 935 252 960

Osingonjako

-19 957 -19 948

Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon

-548 1 589

Tilikauden voitto

49 189 35 335

Yhteensä**372 389 342 774**

Osingonjako

Hallitus ehdottaa Aktia Oyj:n yhtiökokoukselle 9.4.2013, että emoyhtiön jakokelpoisista voittovaroista, mukaan lukien tilikauden voitto yhteensä 103 574 519,93 euroa, jaetaan osinkona 0,36 euroa osakkeelta, yhteensä 23 948 020,80 euroa pois lukien osinko omille osakkeille. Hallitus ehdottaa myös, että sijoitetun vapaan pääoman rahastosta, yhteensä 85 669 891,69 euroa, maksetaan 0,14 euroa osakkeelta, yhteensä 9 313 119,20 euroa, pois lukien omat osakkeet, pääoman palautuksena.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen kasityksen mukaan vaikuta yhtiön maksukykyyn.

Varat	Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Myytävässä pidettävät	Eräpäivään asti pidet- tävät	Suojavat johdannaiset	Lainat ja muut saamiset	Muut kuin rahoitusvarat	Yhteensä
31.12.2012							
Käteiset varat	K18				587 613		587 613
Korkosijoitukset	K19, K20, K21	2 011 654	350 020				2 361 674
Osakkeet ja osuudet	K19, K20	95 007					95 058
Johdannaisopimukset	K22			302 227			302 227
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K23				158 669		158 669
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23				7 201 556		7 201 556
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset		360 873					360 873
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K24					21 101	21 101
Aineettomat hyödykkeet	K25					14 156	14 156
Sijoituskiinteistöt	K26					28 254	28 254
Muut aineelliset hyödykkeet	K27					5 656	5 656
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28					75 016	75 016
Muut varat	K28					3 273	3 273
Tuloverosaamiset						112	112
Laskennalliset verosaamiset	K29					23 453	23 453
Myytävässä olevat varat	K30					1 498	1 498
Yhteensä	360 924	2 106 661	350 020	302 227	7 947 838	172 520	11 240 190
31.12.2011							
Käteiset varat	K18				475 042		475 042
Korkosijoitukset	K19, K20, K21	2 509 701	20 034				2 530 904
Osakkeet ja osuudet	K19, K20	109 445					110 182
Johdannaisopimukset	K22			300 575			300 575
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	K23				88 779		88 779
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K23				7 063 345		7 063 345
Sijoitussidonnaisen vastuuvelan sijoitukset		286 742					286 742
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	K24					3 467	3 467
Aineettomat hyödykkeet	K25					17 278	17 278
Sijoituskiinteistöt	K26					24 582	24 582
Muut aineelliset hyödykkeet	K27					7 615	7 615
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	K28					83 529	83 529
Muut varat	K28					26 574	26 574
Tuloverosaamiset						22 253	22 253
Laskennalliset verosaamiset	K29					13 002	13 002
Myytävässä olevat varat	K30					2 195	2 195
Yhteensä	288 647	2 619 146	20 034	300 575	7 627 166	200 494	11 056 063

Velat		Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Suojavat johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
31.12.2012						
Talletukset luottolaitoksilta	K31			1 057 561		1 057 561
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K31			3 631 479		3 631 479
Johdannaissopimukset	K22		186 362			186 362
Liikkeesen lasketut velkakiirjat	K32			3 540 273		3 540 273
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33			268 173		268 173
Muut velat luottolaitoksilta	K34			629 575		629 575
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35			146 704		146 704
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvaike	K36				519 930	519 930
Rahastovakuutusten vastuuvaike	K36				358 544	358 544
Siirtovelat ja saadut ennakkot	K37				93 053	93 053
Muut velat	K37				55 236	55 236
Varaukset	K38				6 850	6 850
Tuloverovelat	K29				23 340	23 340
Laskennalliset verovelat	K30				65 496	65 496
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat					204	204
Yhteensä		-	186 362	9 273 765	1 122 654	10 582 781

Velat		Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettu	Suojavat johdannaiset	Muut rahoitusvelat	Muut kuin rahoitusvelat	Yhteensä
31.12.2011						
Talletukset luottolaitoksilta	K31			1 111 941		1 111 941
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	K31			3 645 238		3 645 238
Johdannaissopimukset	K22		155 998			155 998
Liikkeesen lasketut velkakiirjat	K32			3 800 126		3 800 126
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	K33			258 705		258 705
Muut velat luottolaitoksilta	K34			353 535		353 535
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	K35			51 671		51 671
Korkosidonnaisten vakuutusten vastuuvaike	K36				533 365	533 365
Rahastovakuutusten vastuuvaike	K36				284 836	284 836
Vahinkovakuutusten vastuuvaike	K37				123 290	123 290
Siirtovelat ja saadut ennakkot	K37				106 873	106 873
Muut velat	K37				52 112	52 112
Tuloverovelat	K29				2 650	2 650
Laskennalliset verovelat	K30				51 775	51 775
Myytävinä oleviin varoihin liittyvät velat					191	191
Yhteensä		-	155 998	9 221 216	1 155 092	10 532 306

K41 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Rahoitusvarat	2012		2011	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	587 613	587 613	475 042	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	51	51	1 905	1 905
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2 106 661	2 106 661	2 619 146	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	350 020	349 651	20 034	19 045
Johdannaissopimukset	302 227	302 227	300 575	300 575
Lainat ja muut saamiset	7 360 225	7 164 684	7 152 124	7 085 758
Yhteensä	10 706 797	10 510 887	10 568 827	10 501 472

Rahoitusvelat	2012		2011	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Talletukset	4 689 040	4 621 472	4 757 179	4 718 328
Johdannaissopimukset	186 362	186 362	155 998	155 998
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 540 273	3 567 686	3 800 126	3 803 063
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	268 173	272 604	258 705	256 718
Muut velat luottolaitoksilta	629 575	641 577	353 535	355 441
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	146 704	146 779	51 671	51 715
Yhteensä	9 460 127	9 436 480	9 377 215	9 341 264

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

K42 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen maturiteettikauma tase-erittäin

Liite

Varat

	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2012						
Käteiset varat	587 613	-	-	-	-	587 613
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	-	-	-	-	51	51
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	67 339	110 201	1 463 280	240 790	225 053	2 106 661
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	-	4 400	243 535	102 084	-	350 020
Johdannaisosapimukset	4 738	13 609	203 275	54 071	26 534	302 227
Lainat ja muut saamiset	271 919	922 149	2 015 963	1 807 978	2 342 217	7 360 225
Yhteensä	931 609	1 050 358	3 926 053	2 204 923	2 593 855	10 706 797

	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2011						
Käteiset varat	475 042	-	-	-	-	475 042
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	1 169	-	-	-	737	1 905
Myytäviksi olevat rahoitusvarat	149 414	318 385	1 416 046	439 588	295 713	2 619 146
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	713	9 212	10 109	-	-	20 034
Johdannaisosapimukset	5 423	16 905	176 025	93 645	8 577	300 575
Lainat ja muut saamiset	608 552	590 558	1 869 333	1 549 315	2 534 366	7 152 124
Yhteensä	1 240 313	935 060	3 471 513	2 082 548	2 839 393	10 568 827

Velat

	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2012						
Talletukset	3 819 263	548 015	114 286	-	207 477	4 689 040
Johdannaisosapimukset	5 617	8 235	111 494	54 345	6 671	186 362
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	114 537	1 034 304	2 203 510	104 922	83 000	3 540 273
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	18 770	92 917	151 924	4 562	-	268 173
Muut velat luottolaitoksilta	106 929	19 955	357 760	31 289	113 643	629 575
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	58 500	85 600	-	-	2 604	146 704
Yhteensä	4 123 616	1 789 026	2 938 973	195 119	413 394	9 460 127

	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
31.12.2011						
Talletukset	3 627 135	860 127	171 784	3 027	95 107	4 757 179
Johdannaisosapimukset	4 788	9 549	85 486	51 310	4 865	155 998
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	341 314	583 877	2 813 935	-	61 000	3 800 126
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	18 113	46 959	185 806	7 827	-	258 705
Muut velat luottolaitoksilta	68 324	15 000	129 761	38 476	101 973	353 535
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	9 420	39 000	-	-	3 251	51 671
Yhteensä	4 069 094	1 554 511	3 386 772	100 640	266 197	9 377 215

K43 Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2012	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	360 720	369 339
Takaisinosotosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	106 929	106 963
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	36 000	36 799
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	52 280	52 280
Yhteensä		555 929	565 381

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Velat luottolaitoksille	Saamistodistukset	313 450	299 027
Takaisinosotosopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	68 324	69 284
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Saamistodistukset	44 800	45 498
Panttaussopimusten yhteydessä annetut vakuudet	Käteiset varat	14 515	14 515
Yhteensä		441 089	428 324

Pankin samaan konserniin kuuluvan yrityksen velan vakuudeksi antamat vakuudet

Per 31.12.2012	-	-	-
Per 31.12.2011	-	-	-

Muiden velasta

Pankki ei ole asettanut vakuuksia muiden velasta.

Velkoihin luottolaitoksille sisältyy Suomen Pankin ja Euroopan Investointipankin vakuuksia. Takaisinosotosopimuksiin sovelletaan vakioituja GMRA-ehtoja (Global Master Repurchase Agreement).

Saadut vakuudet

Omasta velasta 31.12.2012	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	245 460	245 460
Takaisinosotosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	161 763	160 115
Yhteensä		407 223	405 575

Omasta velasta 31.12.2011	Vakuuslaji	Velan nimellisarvo	Vakuuden arvo
Panttaussopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Käteiset varat	230 498	230 498
Takaisinosotosopimusten yhteydessä saadut vakuudet	Saamistodistukset	58 326	58 326
Yhteensä		288 824	288 824

K44 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	2012	2011
Takaukset	34 602	42 229
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	3 350	3 348
Käyttämättömät luottojärjestelyt	302 474	415 299
Muut peruuttamattomat sitoumukset	2 719	5 238
Yhteensä	343 145	466 113

Vuokrasitoumukset eivät kuulu taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin.

31.12.2012	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	6 390	8 239	9 974	7 563	2 436	34 602
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	695	190	841	234	1 391	3 350
Käyttämättömät luottojärjestelyt	119 729	175 345	2 805	-	4 595	302 474
Muut peruuttamattomat sitoumukset	-	20	1 879	819	-	2 719
Yhteensä	126 814	183 795	15 498	8 616	8 421	343 145

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Takaukset	6 921	10 526	10 056	11 868	2 857	42 229
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	654	81	828	543	1 243	3 348
Käyttämättömät luottojärjestelyt	164 320	245 938	2 689	59	2 293	415 299
Muut peruuttamattomat sitoumukset	257	540	2 104	2 337	-	5 238
Yhteensä	172 152	257 085	15 676	14 807	6 393	466 113

K45 Vuokravastuut	2012	2011
Alle 1 vuosi	9 917	9 397
1–5 vuotta	28 661	33 457
Yli 5 vuotta	5 650	5 341
Yhteensä	44 228	48 194

Vuokrasopimukset koskevat pääasiassa toimitiloja (lähinnä pankkikonttoreita) ja vuokrataso on yleensä sidottu elinkustannusindeksiin. Olennaisuusperiaatteen mukaisesti vain merkitykselliset vuokrasopimukset on huomioitu.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt joiden osuus yli 50 %

	2012		2011	
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100,0	237 558	100,0	207 558
Aktia Hypoteekkipankki Oyj, Helsinki	50,9	61 885	49,9	52 656
Aktia Kortti Oy (lopetettu 2012), Helsinki	-	-	100,0	799
Aktia Yritysrahoitus Oy, Helsinki	100,0	8 503	100,0	8 503
Aktia Invest Oy, Helsinki	70,0	1 112	70,0	1 138
Hsp-Rahoitus Oy (fuusioitu Aktia Oyj:hin 2012), Helsinki	-	-	100,0	589
Sijoitusrahastotoiminta				
Aktia Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	100,0	2 507	100,0	2 507
Sijoituspalveluyritykset				
Aktia Asset Management Oy, Helsinki	86,0	1 468	86,0	1 468
Kiinteistövälytystoiminta				
Aktia Kiinteistönvälitys Oy, Turku	100,0	2 792	100,0	2 792
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100,0	46 191	100,0	46 191
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	-	-	100,0	51 248
Kiinteistötoiminta				
Muut kiinteistöyhtiöt		0		4
Muut				
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	100,0	325
Yhteensä		362 342		375 779

Liiketapahtumat konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa

	2012	2011
Luotot ja takaukset	700 761	556 551
Talletukset	45 076	29 140
Saamiset	21 934	23 165
Velat	38 759	35 904
Luotot ja takaukset 1.1.	556 551	517 360
Lisäys / vähennys	144 210	39 191
Luotot ja takaukset 31.12.	700 761	556 551
Talletukset 1.1.	29 140	26 765
Lisäys / vähennys	15 936	2 375
Talletukset 31.12.	45 076	29 140
Saamiset 1.1.	23 165	22 995
Lisäys / vähennys	-1 231	170
Saamiset 31.12.	21 934	23 165
Velat 1.1.	35 904	38 878
Lisäys / vähennys	2 855	-2 974
Velat 31.12.	38 759	35 904
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	2012	2011
Konserniavustus Aktia Oyj:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä	1 800	4 080
Konserniavustus Aktia Kinnteistövälitys Oy:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä	1 500	-
Yhteensä	3 300	4 080

Omistus osakkuusyhtiössä, joiden osuus 20–50 %

	2012		2011	
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjanpito- arvo
Tietojenkäsittely				
Oy Samlink Ab, Helsinki	22,6	0	22,6	1 697
Vakuutus toiminta				
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	34,0	17 516	-	-
Muut				
ACH Finland Oyj	25,8	778	24,5	734
Yhteensä		18 293		2 431

Liiketapahtumat osakkuusyhtiöiden kanssa

	2012	2011
Luotot ja takaukset	-	-
Talletukset	7 127	5 206
Ostetut palvelut osakkuusyhtiöiltä	16 872	16 458
Osakkuusyhtiöille myydyt palvelut	2 676	4 296
Luotot ja takaukset 1.1.	-	10 905
Lisäys / vähennys	-	-10 905
Luotot ja takaukset 31.12.	-	-
Talletukset 1.1.	5 206	2 646
Lisäys / vähennys	1 921	2 560
Talletukset 31.12.	7 127	5 206

Luotonanto lähipiirille tapahtuu normaalien asiakasehtojen mukaisesti, normaalin velallisuuden puitteissa ja samojen vakuus- ja tuottovaatimusten mukaisesti kuin pankin muillekin asiakkaille.

K47 Tietoja lähipiiristä

Konsernin avainhenkilöt

Lähipiiriin kuuluvat johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä konsernin johto, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama korvaus

	2012	2011
Kiinteä korvaus; peruspalkka ja muut luontoisedut 1)	1 288	1 208
Muuttuva korvaus tuloksen perusteella 2)	205	464
- josta tulospalkka	205	255
- josta osakeperusteinen maksu	-	208

1) Sisältää palkat ja muut luontoisedut kuten puhelin- ja autoedun

2) Tilikauden aikana maksetut korvaukset johdon pitkän aikavälin kannusteohtelman mukaisesti

Palkat ja palkkiot	2012	2011
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	285	253
Hallituksen jäsenet:		
Dag Wallgren, puheenjohtaja	63	56
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	45	37
Jannica Fagerholm	32	-
Hans Frantz	34	30
Kjell Hedman	31	-
Nils Lampi	31	29
Catharina von Stackelberg-Hammarén	29	-
Kjell Sundström	35	30
Marcus H. Borgström	1	28
Lars-Erik Kvist	1	26
Marina Vahtola	1	26
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	360	439
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	216	258
Yhteensä	1 161	1 212
Lakisääteisten eläkemaksujen lisäksi vapaaehtoisia eläkesitoumuksia on tehty myös:		
- johtoryhmän jäsenille	364	310
- hallitukselle	61	56
- hallintoneuvostolle	77	61
Yhteensä	502	427

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmässä on jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Hallituksen jäsenille maksettiin 10 % vuoden 2012 vuosipalkkiosta A-osakkeiden muodossa. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin 20 % vuoden 2012 vuosipalkkiosta A-osakkeiden muodossa. Osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 10 698 kappaletta, mikä vastaa 57 719 euroa.

Vuoden 2012 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 194 506 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 32 909 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,3 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Liiketahtumat konsernin avainhenkilöiden kanssa	2012	2011
Lähipiirin luotot ja takaukset	4 009	3 924
Lähipiirin talletukset	5 410	6 809
Ostetut palvelut	81	144
Lähipiirin luotot ja takaukset 1.1.	3 924	7 064
Lisäys / vähennys	85	-3 140
Lähipiirin luotot ja takaukset 31.12.	4 009	3 924
Lähipiirin talletukset 1.1.	6 809	8 230
Lisäys / vähennys	-1 399	-1 421
Lähipiirin talletukset 31.12.	5 410	6 809

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt

Lakisäateisen eläketurvan lisäksi Aktia on tehnyt etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä konsernijohtajien ja tietyille johtavassa asemassa oleville avainhenkilöille sekä sellaisille työntekijöille, jotka olivat Säästöpankkien Eläkekassan jäseniä kun se lopetettiin 31.12.1993. Konsernijohtajien ja johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden eläkeikä on 60-63 vuotta. Saavutettuaan eläkeiän he saavat eläkkeenä 60 prosenttia eläkeperusteisesta palkasta.

	2012	2011
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-340	-336
Korkokulut	-327	-297
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	250	209
Kulut tuloslaskelmassa	-417	-424
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	-741	-1 781
Laaja tulos ennen veroja	-1 158	-2 205

Kumulatiiviset vakuutusmatemaattiset tappiot ovat 2 521 tuhatta euroa.

Velvoitteen nykyarvo 1.1.	6 676	-
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	340	336
Korkokulut	327	297
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	2 023	6 043
Maksetut etuudet	-609	-
Velvoitteen nykyarvo 31.12.	8 757	6 676
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	5 070	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	250	209
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) / tappiot (-)	1 282	4 262
Maksetut etuudet	-609	-
Järjestelyyn suoritetut maksut	616	599
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	6 610	5 070

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuuspohjaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä. Tämän vuoksi yksittäisten järjestelyjen varojen jakautumisesta tai toteutuneista tuotoista ei ole saatavissa tarkempaa tietoa.

Velvoitteen nykyarvo	8 757	6 676
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-6 610	-5 070
Taseessa oleva velka	2 148	1 606
Konsernilla on ainoastaan rahastoituja velvoitteita.		
Tasessa oleva velka 1.1.	1 606	-
Lisäkulu (+) FAS:iin	-199	-174
Laajaan tuloksen kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+)	741	1 781
Tasessa oleva velka 31.12.	2 148	1 606

Konserni on tehnyt vuonna 2012 kokemuseräisiä tarkistuksia velvoitteesta -4 tuhatta euroa ja omaisuudesta -1 282 tuhatta euroa, yhteensä - 1 286 tuhatta euroa.

Konserni arvioi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihinsä vuonna 2013 noin 0,6 miljoonaa euroa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonnttauskorko, %	3,10%	4,66%
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuottoaste; %	3,10%	4,66%
Palkankehitys, %	3,00%	3,00%
Etuuksien kasvu, %	0,30%	0,30%
Inflaatio, %	2,00%	2,00%
Kuolevaisuus	Compertz	Compertz
Keskimääräinen jäljellä oleva palvelusaika	9	8 - 10

K48 Osakeperusteinen kannusteohjelma

Osakeperusteiset korvaukset

Toimitusjohtaja, muut konsernijohtajan jäsenet sekä tietyt avainhenkilöt kuuluvat osakeperusteisen kannusteohjelman piiriin, joka kattaa vuodet 2011 -2015. Kannusteohjelman laadinnassa on otettu huomioon rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva säätely. Palkkio koostuu osittain Aktia Oyj:n A-osakkeista, osittain rahasummasta, joka kattaa palkkiosta avainhenkilölle aiheutuvat verot ja veroluontoiset maksut.

Avainhenkilöt ovat velvollisia pitämään puolet kaikista kannusteohjelman kautta saamista osakkeista siihen asti, että osakkeiden yhteenlaskettu vastaa heidän bruttovuosipalkkaansa. Henkilöiden tulee säilyttää osakeomistus niin kauan kuin he ovat konsernin palveluksessa. Kannusteohjelma on kaksiosainen. Ohjelman kautta saatava palkkio vuosilta 2011 - 2015 voi olla yhteensä enintään 401 200 Aktia Oyj:n A-osaketta ja osakkeiden arvoa vastaava rahasumma.

Osakeperusteinen kannusteohjelma

Ohjelman ensimmäinen osa (osakekannusteohjelma) perustuu ansaintakriteereihin ja käsittää kolme ansaintajaksoa: kalenterivuodet 2011 - 2012, 2012 - 2013 ja 2013 - 2014. Ansaintajakson 2011 - 2012 ansaintakriteerit ovat Aktiakonsernin kumulatiivisen oikaistun oman pääoman kehitys 1.1.2011 -31.12.2012 (NAV) (paino 50 %) sekä konsernin yhteenlaskettu palkkio- ja vakuutusnetto 1.1.2011 - 31.12.2012 (paino 50 %). Ansaintajakson 2012 - 2013 ansaintakriteerit ovat muuttumattomat.

Kunkin ansaintajakson mahdollinen palkkio maksetaan neljässä erässä ansaintajakson päätyttyä noin kolmen vuoden aikana. Hallitus on määritellyt enimmäispalkkion avainhenkilö kohti. Palkkiota ei makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohdalla ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin.

Ansaintajakso 2011 - 2012

	2012	2011
Perustiedot		
Osakkeita enintään kpl	112 500	120 000
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	112 500	120 000
Myöntämispäivä	22.6.2011	22.6.2011
Ansaintajakso alkaa	1.1.2011	1.1.2011
Ansaintajakso päättyy	31.12.2012	31.12.2012
Oikeuden syntymisehdot		Työ- tai toimisuhte
Ansaintakriteerit		Kumulatiivisesti oikaistu NAV, yhteenlaskettu provisio- ja vakuutusnetto
Maksun suorittamistapa		Osakkeita ja käteistä
Henkilöitä myöntämispäivänä	9	10
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	6,03	6,03
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	5,80	4,88

Ansaintajakso 2012-2013

	2012	2011
Perustiedot		
Osakkeita enintään kpl	137 500	-
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	137 500	-
Myöntämispäivä	8.5.2012	-
Ansaintajakso alkaa	1.1.2012	-
Ansaintajakso päättyy	31.12.2013	-
Oikeuden syntymisehdot		Työ- tai toimisuhte
Ansaintakriteerit		Kumulatiivisesti oikaistu NAV, yhteenlaskettu provisio- ja vakuutusnetto
Maksun suorittamistapa		Osakkeita ja käteistä
Henkilöitä myöntämispäivänä	12	-
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	5,25	-
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	5,80	-

Hallitus ei ole vielä tehnyt päätöstä ansaintajakson 2013 -2014 sisällöstä, laajuudesta ja kriteereistä.

MRS-ohjelma

Ohjelman toisen osan (MRS, Matching Restricted Stock) myötä avainhenkilöiden on mahdollista saada ehdollinen palkkio, joka perustuu Aktia Oyj:n A-osakkeiden ostamiseen ohjelman alkaessa. Ehdollinen palkkio maksetaan avainhenkilölle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2016, ja se koostuu sekä osakkeista että rahasta edellyttäen, että avainhenkilö on työ- tai toimitushteessa Aktia-konserniin ja että ehdollisen palkkion maksun edellyttämiä osakkeita ei ole luovutettu ennen palkkion maksamista.

	2012	2011
Perustiedot		
Osakkeita enintään kpl	46 600	33 200
Rahaosuutta vastaten enintään kpl	46 600	33 200
	8.5.2012 /	
Myöntämispäivä	22.6.2011	22.6.2011
	30.6.2012 /	
Ansaintajakso alkaa	31.8.2011	31.8.2011
Ansaintajakso päättyy	30.4.2016	30.4.2016
Oikeuden syntymisehdot	Työ- tai toimitusuhde, osakeomistus	
		Osakkeita ja käteistä
Maksun suorittamistapa	12	8
Henkilöitä myöntämispäivänä		
A-osakkeen kurssi myöntämishetkellä	5,25 / 6,03	6,03
A-osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä	5,80	4,88

Osakeperusteisten korvausten vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan

	2012	2011
Tilikauden kulu osakeperusteiset korvaukset, tuloslaskelma	1 947	341
josta kirjattu velaksi 31.12.	1 171	156
josta kirjattu osakeperusteisten korvausten rahastoon 31.12.	1 116	185

K49 Hallinnoitavat asiakasvarat

Aktia Pankki Oyj tarjoaa yksityishenkilöille ja instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Asiakasvaroja ei välitetä luottolina toisille asiakkaille. Aktia Asset Management Oy tarjoaa instituutioille täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa.

Hallinnoitavat asiakasvarat

	2012	2011
Täydellä valtakirjalla hallinnoitavat varat	3 601 307	2 943 263
Sijoitusneuvonnan puitteissa erillisin sopimuksin hallinnoitavat varat	3 995 810	3 680 788
Varainhoidon varat yhteensä	7 597 117	6 624 051

K50 PS-säästäminen

Aktia Pankki Oyj tarjoaa pitkäaikaissäästämistä henkilöasiakkaille. Säästäminen käsittää pankkitilin, rahastosijoitukset, joukkovelkakirjalainat ja osakkeet.

Asiakkaiden PS-säästäminen

	2012	2011
PS Säästötili	77	61
PS Talletus	64	43
Yhteensä	141	104

Asiakkaiden PS-sijoitukset

	2012	2011
Sijoitukset rahastoihin	667	563
Osakeomistus	25	23
Yhteensä	692	586

K51 Tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen

Aktia investoi moderniin peruspankkijärjestelmään. Järjestelmäinvestointi, ml. siirtyminen vanhasta järjestelmästä, on noin 25 miljoonaa euroa, mikä vastaa lähes Aktian yhden vuoden tietotekniikkakuluja. Uusi peruspankkijärjestelmä tehostaa prosesseja ja alentaa juoksevia IT-kustannuksia merkittävästi. Uuden järjestelmän odotetaan olevan valmis käyttöön vuonna 2015.

Keskusluottolaitoksena jatkaminen Basel III -sääntelyn voimaantulon jälkeen rasittaisi merkittävästi sekä tulosta että maksuvalmiutta. Aktia tulee lopettamaan palvelut vuoden 2015 alussa.

Aktia Oyj:n ja Aktia Pankki Oyj:n hallitukset ovat 14.2.2013 hyväksyneet ja allekirjoittaneet sulautumissuunnitelman. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Aktia Oyj sulautuu Aktia Pankki Oyj:hin.

Hallituksen jäsen Jannica Fagerholm on ilmoittanut eroavansa Aktia Oyj:n hallituksesta 27.2.2013.

Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelma

(1 000 euroa)	Liite	2012	2011
Korkotuotot	E2	1 704	1 773
Korkokulut	E2	-1 135	-1 573
Korkokate		568	201
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	E3	20 000	20 000
Palkkiotuotot	E4	22 993	24 603
Palkkiokulut	E4	-284	-331
Palkkiotuotot netto		22 709	24 273
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	E5	6	-6 516
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		-	0
Liiketoiminnan muut tuotot	E6	1 906	4 045
Henkilöstökulut	E7	-13 166	-11 138
Muut hallintokulut	E8	-6 092	-11 194
Hallintokulut		-19 258	-22 333
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	E9	-2 772	-1 243
Liiketoiminnan muut kulut	E10	-7 665	-2 312
Liiketulos		15 495	16 116
Verot		-1 206	-89
Tuotot ja kulut muusta toiminnasta	E30	1 800	4 080
Kauden voitto		16 088	20 107

Aktia Oyj – emoyhtiön tase

(1 000 euroa)	Liite	2012	2011
Varat			
Saamiset luottolaitoksilta	E12	3 114	2
Osakkeet ja osuudet	E13	335 121	338 964
Aineettomat hyödykkeet	E14	8 896	8 324
Muut aineelliset hyödykkeet	E15	1 077	1 643
Aineelliset hyödykkeet		1 077	1 643
Muut varat	E16	15	4 101
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	E17	3 221	5 615
Laskennalliset verosaamiset	E18	-	-
Varat yhteensä		351 444	358 649
Velat			
Velat luottolaitoksille	E19	46 500	53 058
Muut velat	E20	1 573	1 367
Siirtovelat ja saadut ennakot	E21	9 326	7 277
Laskennalliset verovelat	E22	6	-
Velat yhteensä		57 405	61 702
Oma pääoma			
Osakepääoma	E23	93 874	93 874
Vararahasto		8 067	8 067
Ylikurssirahasto		1 893	1 893
Käyvän arvon rahasto	E23	18	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		85 670	85 670
Edellisten tilikausien voitto 1.1.		107 443	106 884
Osingonjako		-19 957	-19 948
Osakeperusteiset korvaukset		931	185
Omien osakkeiden muutos		11	214
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		16 088	20 107
Oma pääoma yhteensä	E23	294 038	296 947
Velat ja oma pääoma yhteensä		351 444	358 649

Aktia Oyj:llä ei ole taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

Aktia Oyj – emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1 000 euroa)	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	15 495	16 116
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	10 095	3 535
Maksetut konserniavustukset	1 800	-
Maksetut tuloverot	-89	0
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	6 165	20 551
Osakkeet ja osuudet	-454	20 215
Muut varat	6 620	336
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-6 435	-11 714
Velat luottolaitoksille	-6 558	-5 194
Muut velat	122	-6 520
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	27 031	28 488
Investointien rahavirta		
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten hankinta / pääomalinat	-36 000	-2 789
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	34 804	105
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 811	-6 021
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	33	-
Investointien rahavirta yhteensä	-3 974	-8 705
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	11	163
Maksetut osingot	-19 957	-19 948
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-19 946	-19 785
Rahavarojen nettomuutos	3 112	-2
Rahavarat vuoden alussa	2	4
Rahavarat vuoden lopussa	3 114	2
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	3 114	2
Yhteensä	3 114	2
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta:		
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	2 772	1 243
Myyntivoitot ja -tappiot aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	5 377	1 951
Osakeperusteisten maksujen muutos	1 947	341
Yhteensä	10 095	3 535

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

E1 Emoyhtiön tilinpäätösperiaatteet

Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman määräyksen (150/2007) sekä Finanssivalvonnan vuosikertomusstandardin 3.1 mukaisesti. Aktia Oyj:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin (FAS) mukaisesti.

Tuottojen ja kulujen tuloutusperiaatteet

Korot ja osingot

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan tasaisesti suhteessa jäljellä olevaan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvarasta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laske-
misessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Osingot ja osuudet kirjataan tuotoiksi sinä tilikautena, jona oikeus niiden saamiseen on syntynyt.

Palkkiot

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti.

Poistot

Aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä tehdään lineaarisia suunnitelman mukaisia poistoja hankintahinnasta hyödykkeen taloudellisen eliniän mukaan. Yleensä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden jäännösarvoksi oletetaan nolla. Hyödykelajien mukaiset arvioidut taloudelliset eliniät ovat seuraavat:

Aineelliset hyödykkeet	3–5 vuotta
Aineettomat oikeudet (IT-hankinnat)	3–5 vuotta

Verot

Tuloslaskelman verot koostuvat vuoden ja aikaisempien vuosien tuloveroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi kaskien erä, jotka kirjataan suoraan omaan pääomaan, jolloin myös verovaikutus kirjataan osaksi omaa pääomaa. Tuloverot kirjataan vuoden arvioidun verotettavan tulon perusteella. Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välisen eron mukaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Rahoitusvarat

Aktia soveltaa rahoitusvaroihin IFRS-sääntöjä, joissa rahoitusvarat jaetaan neljään arvostusluokkaan, joista kahdessa Aktia Oyj:llä on rahoitusvaroja. Rahoitusvaroiksi kirjataan saamiset luottolaitoksilta sekä osakkeet ja osuudet.

Myytävässä olevat rahoitusvarat

Myytävässä oleisiin rahoitusvaroihin kirjataan osakkeet ja osuudet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa tai eräpäivään asti. Realisoitumaton arvomuutos kirjataan omaan pääomaan Käyvän arvon rahastoon vähennettynä laskennallisilla veroilla, kunnes myynti tai arvonalentuminen tapahtuu. Myynnin tai arvonalentumistappion sattuessa kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio siirretään tuloslaskelman erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Lainat ja muut saamiset

Lainoihin ja muihin saamisiin kirjataan saamiset luottolaitoksilta. Nämä saamiset kirjataan jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat käsittävät velat luottolaitoksille, ja ne kirjataan sopimuksente-
kohetkellä hankintamenuun ja sen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenuun määräisinä. Suunnitelman mukaiset poistot tehdään hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Oma pääoma

Uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tai uuden liiketoiminnan hankkimiseen suoraan kohdistettavissa olevat kulut kirjataan omaan pääomaan Vapaan oman pääoman rahastoon pääoman lisäyksen vähennyksenä.

Osingot osakkeenomistajille kirjataan omasta pääomasta silloin kun yhtiökokous on päättänyt niiden maksusta.

Aktia Oyj – emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

(1 000 euroa)

E2	Korkotuotot ja -kulut	2012	2011
Korkotuotot			
	Muut korkotuotot	1 704	1 773
	Yhteensä	1 704	1 773
Korkokulut			
	Velat luottolaitoksille	-1 118	-1 534
	Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-18	-39
	Yhteensä	-1 135	-1 573
	Korkokate	568	201
E3	Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	2012	2011
	Tuotot samaan konserniin kuuluvista yrityksistä	20 000	20 000
	Tuotot myytävissä olevista osakkeista	0	0
	Yhteensä	20 000	20 000
E4	Palkkiotuotot ja -kulut	2012	2011
Palkkiotuotot			
	Muut palkkiotuotot	22 993	24 603
	Yhteensä	22 993	24 603
Palkkiokulut			
	Muut palkkiokulut	-284	-331
	Yhteensä	-284	-331
	Palkkiotuotot netto	22 709	24 273
E5	Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	2012	2011
Osakkeet ja osuudet			
	Myyntivoitot ja -tappiot	6	-6 506
	Siirretty tuloslaskelmaan käyvän arvon rahastosta	-	-10
	Yhteensä	6	-6 516
E6	Liiketoiminnan muut tuotot	2012	2011
	Konsernin sisäiset korvaukset	1 906	4 045
	Yhteensä	1 906	4 045
E7	Henkilöstö	2012	2011
	Palkat ja palkkiot	-8 878	-8 384
	Osakeperusteiset korvaukset	-1 947	-341
	Eläkekulut	-1 897	-2 050
	Muut henkilösivukulut	-443	-364
	Henkilösivukulut	-2 341	-2 414
	Yhteensä	-13 166	-11 138

Henkilöstön määrä 31.12.

Kokopäiväiset	85	98
Osa-aikaiset	8	4
Määräaikaiset	9	10
Yhteensä	102	112

Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Veritaksen kautta, eikä katteettomia eläkesitoumuksia ole.

E8 Muut hallintokulut

	2012	2011
Muut henkilöstökulut	-954	-1 473
Toimistokulut	-404	-431
IT-kulut	-4 048	-5 403
Yhteyskulut	-315	-296
Edustus- ja markkinointikulut	-370	-3 591
Yhteensä	-6 092	-11 194

E9 Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2012	2011
Poisto aineellisista hyödykkeistä	-763	-668
Poisto aineettomista hyödykkeistä	-2 008	-575
Yhteensä	-2 772	-1 243

E10 Liiketoiminnan muut kulut

	2012	2011
Vuokratkulut	-377	-397
Kulut kiinteistöistä ja kiinteistöyhtiöistä omassa käytössä	-87	-78
Vakuutus- ja varmuusmenot	-354	-359
Valvonta- tarkastus- ja jäsenmaksut	-161	-223
Muut kulut	-6 686	-1 256
Yhteensä	-7 665	-2 312

E11 Jaottelu liiketoiminta-alueittain**Tuotot liiketoiminta-alueittain**

Konsernihallinto	45 473	42 334
Yhteensä	45 473	42 334

Liikevoitto liiketoiminta-alueittain

Konsernihallinto	15 495	16 116
Yhteensä	15 495	16 116

Henkilöstö toimialoittain

Konsernihallinto	102	112
Yhteensä	102	112

Yhtiö harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

E12 Saamiset luottolaitoksilta	2012	2011
Vaadittaessa maksettavat		
Kotimaisilta luottolaitoksilta	3 114	2
Yhteensä	3 114	2
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	3 114	2
E13 Osakkeet ja osuudet	2012	2011
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet		
Luottolaitokset	-	-
Muut	514	37
Yhteensä	514	37
Osakkeet ja osuudet yhteensä	514	37
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrytyksissä		
Muut yritykset	17 516	-
Yhteensä	17 516	-
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä		
Luottolaitokset	237 558	237 558
Muut yritykset	79 533	101 370
Yhteensä	317 091	338 928
Osakkeet ja osuudet yhteensä	335 121	338 964

Omistukset omistusyhteys- ja samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä on arvostettu hankintamenoon.

E14 Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet (IT-kulut)	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
31.12.2012			
Hankintameno 1.1.	9 265	113	9 378
Lisäykset	2 581	-	2 581
Hankintameno 31.12.	11 846	113	11 958
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 042	-11	-1 053
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 986	-23	-2 008
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-3 028	-34	-3 062
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 817	79	8 896
31.12.2011			
Hankintameno 1.1.	4 088	113	4 200
Lisäykset	5 177	-	5 177
Hankintameno 31.12.	9 265	113	9 378
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-478	-	-478
Suunnitelman mukaiset poistot	-564	-11	-575
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 042	-11	-1 053
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 223	101	8 324

E15 Aineelliset hyödykkeet	2012	2011
Muut aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	2 976	2 132
Lisäykset	231	844
Vähennykset	-59	-
Hankintameno 31.12.	3 148	2 976
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 334	-666
Vähennyksen kertyneet sumu-poistot	26	-
Suunnitelman mukaiset poistot	-763	-668
Kertyneet sumu-poistot ja arvonalennukset 31.12.	-2 071	-1 334
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 077	1 643
E16 Muut varat	2012	2011
Maksujenvälityssaamiset	-	2
Muut varat	15	4 099
Yhteensä	15	4 101
E17 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2012	2011
Korot	1 097	1 259
Muut	2 124	4 355
Yhteensä	3 221	5 615
E18 Laskennalliset verosaamiset	2012	2011
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	-	3
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	-	-3
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	-	-
Laskennalliset verosaamiset syntyvät vain rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon.		
E19 Velat luottolaitoksille	2012	2011
Vaadittaessa maksettavat talletukset	-	1 558
Muut kuin vaadittaessa maksettavat talletukset luottolaitoksilta	46 500	51 500
Yhteensä	46 500	53 058
E20 Muut velat	2012	2011
Maksujenvälitysvelat	451	501
Muut	1 123	867
Yhteensä	1 573	1 367

E21 Siirtovelat ja saadut ennakot	2012	2011
Korot	83	166
Muut	9 243	7 112
Yhteensä	9 326	7 277

E22 Laskennalliset verovelat	2012	2011
Laskennalliset verovelat 1.1.	-	-
Rahoitusvarat:		
- Arvostus käypään arvoon	6	-
Laskennalliset verovelat 31.12.	6	-

E23 Oma pääoma

	Tilikauden alussa	Lisäys	Vähennys	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	93 874	-	-	93 874
Ylikurssirahasto	1 893	-	-	1 893
Vararahasto	8 067	-	-	8 067
Käyvän arvon rahasto	-	18	-	18
Sidottu oma pääoma	103 834	18	-	103 852
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 670	-	-	85 670
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	107 443			107 443
Osingonjako		-	19 957	-19 957
Osakeperusteiset korvaukset		931	-	931
Omien osakkeiden muutos		11	-	11
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus		16 088	-	16 088
Vapaa oma pääoma	193 113	17 031	19 957	190 187
Oma pääoma yhteensä	296 947	17 048	19 957	294 038

	2012	2011
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-	-7
Käypään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	23	-
Laskennalliset verot käyvään arvoon arvostamisesta tilikauden aikana	-6	-3
Tuloslaskelmaan siirretty määrä tilikauden aikana	-	10
Käyvän arvon rahasto 31.12.	18	-

Käyvän arvon rahastoon on kirjattu vain myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset.

Vapaaseen omaan pääoman kuuluvat voitonjakokelpoiset varat	2012	2011
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	107 443	106 884
Osingonjako	-19 957	-19 948
Tilikauden voitto, josta Aktia Oyj:n osakkeenomistajien osuus	16 088	20 107
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 670	85 670
Muut muutokset edellisten tilikausien voittoon	942	399
Yhteensä	190 187	193 113

Omaan vapaaseen pääomaan sisältyy vain jakokelpoisia varoja.

Osakepääoma ja osakkeet

Osakkeet on jaettu A- ja R-sarjoihin. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,40 euroa (ei täsmällinen arvo). Kauden lopussa pankin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli 93 873 816 euroa. Pääoma jakautuu 46 936 908 A-osakkeelle ja 20 050 850 R-osakkeelle, yhteensä 66 987 758 (2011; 66 987 758) osaketta. Tilikauden päättyessä rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli 47 931. Tunnistamattomien omistajien A-osakkeiden lukumäärä oli 795 971. A-osakkeilla on 1 ääni ja R-osakkeilla 20 ääntä.

Omat osakkeet

Aktian omistuksessa oli vuoden lopussa 465 478 (31.12.2011; 467 436) sen omaa osaketta. Yhtiökokous hyväksyi 16.4.2012 hallituksen ehdotuksen omien osakkeiden myyntivaltuutuksesta. Aktia Oyj on vuonna 2012 myynyt 1 958 (2011; 27 918) omaa osaketta.

Ylikurssirahasto

Rahasto on perustettu ennen 1.9.2006 voimassa olleita määräyksiä. Ylikurssirahastoon siirrettävät erät ovat vastanneet uusannin yhteydessä osakkeista maksettua, vasta-arvon ylittävää summaa. Ylikurssirahastoa ei ole voitu kasvattaa 1.9.2006 jälkeen.

Vararahasto

Vararahastoon kuuluu omasta pääomasta yhtiöjärjestyksen mukaan tai yhtiökokouksen päätöksellä siirrettyjä komponentteja. Vararahastoa ei ole voitu kasvat-
taa 1.9.2006 jälkeen.

Osakeperusteisten korvausten rahasto

Osakeperusteiset korvaukset koskevat työntekijöille tehdystä työstä korvauksena maksettavien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirtämistä. Konsernissa on johtavassa asemassa olevien avainhenkilöiden kanssa tehty kaksiosainen kannustesopimus, jonka mukaisten tavoitteiden on täyttyvä, jotta maksu suoritetaan. Konsernissa tehdään juoksevasti kannustesopimuksen todennäköisen toteuman arviointia ja kirjataan jaksotettu oman pääoman lisäys Osakeperusteisten korvausten rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon sisältyy myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos verojen jälkeen. Käyvän arvon rahastoon kirjattujen rahoitusvarojen arvo siirretään tuloslaskelmaan varojen myynnin tai arvonalentumisen yhteydessä.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siirrettäviä eräiä ovat 1.9.2006 alkaen olleet uusannin yhteydessä osakkeista maksetut, vasta-arvon ylittävät summat.

Edellisten tilikausien voitto

Edellisten tilikausien voittoon sisältyy edellisten tilikausien voitto ja tilikauden voitto.

E24 Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen käyvät arvot

Varat	2012		2011	
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Saamiset luottolaitoksilta	3 114	3 114	2	2
Osakkeet ja osuudet	514	514	37	37
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	17 516	17 516	-	-
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	317 091	317 091	338 928	338 928
Yhteensä	338 235	338 235	338 967	338 967

Velat	2012		2011	
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	46 500	46 500	53 058	53 058
Yhteensä	46 500	46 500	53 058	53 058

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisen vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttokorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

E25 Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma tase-erittäin

Saamiset

31.12.2012	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	3 114	-	-	-	-	3 114
Pitkäaikainen saaminen konserniyritykseltä	-	-	-	-	30 000	30 000
Yhteensä	3 114	-	-	-	30 000	33 114

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	2	-	-	-	-	2
Pitkäaikainen saaminen konserniyritykseltä	-	-	-	-	30 000	30 000
Yhteensä	2	-	-	-	30 000	30 002

Velat

31.12.2012	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	-	-	46 500	-	-	46 500
Yhteensä	-	-	46 500	-	-	46 500

31.12.2011	Alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	5–10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	1 558	-	51 500	-	-	53 058
Yhteensä	1 558	-	51 500	-	-	53 058

E26 Kotimaan ja ulkomaan rahan määräiset omaisuus- ja velkaerät

31.12.2012

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	3 114	-	3 114
Osakkeet ja osuudet	335 121	-	335 121
Muut varat	13 209	-	13 209
Yhteensä	351 444	-	351 444

31.12.2011

Varat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Saamiset luottolaitoksilta	2	-	2
Osakkeet ja osuudet	338 964	-	338 964
Muut varat	19 682	-	19 682
Yhteensä	358 649	-	358 649

31.12.2012

Velat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	46 500	-	46 500
Muut velat	10 905	-	10 905
Yhteensä	57 405	-	57 405

31.12.2011

Velat	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	53 058	-	53 058
Muut velat	8 644	-	8 644
Yhteensä	61 702	-	61 702

E27 Varat ja velat yhteensä liiketoiminta-alueittain

	2012	2011
Varat		
Konsernihallinto	351 444	358 649
Yhteensä	351 444	358 649
Velat		
Konsernihallinto	57 405	61 702
Yhteensä	57 405	61 702

E28 Osakkeiden omistus

					Omistus 31.12.2012		Omistus 31.12.2011	
	A-osakkeita	R-osakkeita	Osakkeita	Osuus osakkeista, %	Ääniä	Osuus äänistä, %	osakkeista, %	Osuus äänistä, %
20 suurinta osakkeenomistajaa:								
Stiftelsen Tre Smeder	2 571 925	4 318 216	6 890 141	10,3	88 936 245	19,9	10,5	18,5
Elinkorkolaitos Hereditas	4 648 114	2 066 106	6 714 220	10,0	45 970 234	10,3	10,0	10,3
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	4 027 469	2 134 397	6 161 866	9,2	46 715 409	10,4	9,2	10,4
Svenska litteratursällskapet i Finland rf	2 081 802	789 229	2 871 031	4,3	17 866 382	4,0	3,7	3,9
Oy Hammarén & Co Ab	1 905 000	950 000	2 855 000	4,3	20 905 000	4,7	4,3	4,7
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 675 000	-	2 675 000	4,0	2 675 000	0,6	4,0	0,6
Åbo Akademin säätiö	1 595 640	751 000	2 346 640	3,5	16 615 640	3,7	3,4	3,7
AktiaStiftelsen i Borgå	1 303 370	651 525	1 954 895	2,9	14 333 870	3,2	2,9	3,2
AktiaStiftelsen i Esbo-Grankulla	351 779	1 300 708	1 652 487	2,5	26 365 939	5,9	3,6	5,8
Vaasan Aktiasäätiö	978 525	547 262	1 525 787	2,3	11 923 765	2,7	2,3	2,7
AktiaStiftelsen i Vanda	353 871	1 123 452	1 477 323	2,2	22 822 911	5,1	2,9	4,9
Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt	876 529	438 264	1 314 793	2,0	9 641 809	2,2	2,0	2,2
Sparbanksstiftelsen i Karis-Pojo	787 350	393 675	1 181 025	1,8	8 660 850	1,9	1,8	1,9
Föreningen Konstsamfundet rf	1 176 173	-	1 176 173	1,8	1 176 173	0,3	1,6	1,8
Sparbanksstiftelsen i Ingå	623 561	329 318	952 879	1,4	7 209 921	1,6	1,4	1,6
Alfred Berg sijoitusrahastot	921 125	-	921 125	1,4	921 125	0,2	2,3	0,3
Ab Kelonia Oy	549 417	308 662	858 079	1,3	6 722 657	1,5	1,3	1,5
Sparbanksstiftelsen i Sibbo	462 002	232 001	694 003	1,0	5 102 022	1,1	1,0	1,1
Sparbanksstiftelsen i Sjundeå-Säästö	374 377	232 188	606 565	0,9	5 018 137	1,1	0,9	1,1
Aktia Sparbanksstiftelsen i Malax	361 138	177 600	538 738	0,8	3 913 138	0,9	0,8	0,9
20 suurinta omistajaa	28 624 167	16 743 603	45 367 770	67,7	363 496 227	81,1	69,7	81,0
Muut	18 312 741	3 307 247	21 619 988	32,3	84 457 681	18,9	30,3	19,0
Yhteensä	46 936 908	20 050 850	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0	100,0	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2012:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 698	7,7	14 822 731	22,1	83 443 665	18,6
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	71	0,1	4 565 728	6,8	19 855 245	4,4
Julkisyhteisöt	33	0,1	9 067 408	13,5	49 620 951	11,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	696	1,5	31 364 365	46,8	283 417 567	63,3
Kotitaloudet	43 241	90,2	5 853 288	8,7	10 672 277	2,4
Ulkomaiset omistajat	192	0,4	132 807	0,2	148 232	0,0
Yhteensä	47 931	100,0	65 806 327	98,2	447 157 937	99,8
joista hallintarekisteröity	8		385 460	0,6		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			795 971	1,2	795 971	0,2
Sektoreittain yhteensä	47 931	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajat sektoreittain 2011:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Yritykset	3 810	7,8	14 409 433	21,5	83 946 393	18,7
Rahoitus- ja vakuutusyritykset	75	0,2	4 767 359	7,1	20 124 999	4,5
Julkisyhteisöt	37	0,1	9 320 854	13,9	49 874 397	11,1
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	719	1,5	32 131 486	48,0	282 774 888	63,1
Kotitaloudet	44 145	90,1	5 286 631	7,9	10 405 953	2,3
Ulkomaiset omistajat	192	0,4	17 418	0,0	20 052	0,0
Yhteensä	48 978	100,0	65 933 181	98,4	447 146 682	99,8
joista hallintarekisteröity	6		247 351	0,4		
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			807 226	1,2	807 226	0,2
Sektoreittain yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajien rakenne 2012:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1–100	36 410	76,0	1 384 786	2,1	1 468 975	0,3
101–1 000	10 330	21,6	2 685 845	4,0	3 675 441	0,8
1 001–10 000	1 023	2,1	2 639 029	3,9	5 252 384	1,2
10 001–100 000	103	0,2	3 065 018	4,6	13 538 350	3,0
100 000–	65	0,1	56 417 109	84,2	423 222 787	94,5
Yhteensä	47 931	100,0	66 191 787	98,8	447 157 937	99,8
joista hallintarekisteröity	8					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			795 971	1,2	795 971	0,2
Sektoreittain yhteensä	47 931	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

Osakkeenomistajien rakenne 2011:	Omistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Ääniä	%
Osakkeiden lukumäärä						
1–100	37 710	77,0	1 431 825	2,1	1 517 743	0,3
101–1 000	10 213	20,9	2 562 696	3,8	3 562 571	0,8
1 001–10 000	900	1,8	2 274 192	3,4	5 069 605	1,1
10 001–100 000	94	0,2	3 141 284	4,7	14 396 865	3,2
100 000–	61	0,1	56 770 535	84,7	422 599 898	94,3
Yhteensä	48 978	100,0	66 180 532	98,8	447 146 682	99,8
joista hallintarekisteröity	6					
Tunnistamattomat osakkeenomistajat			807 226	1,2	807 226	0,2
Sektoreittain yhteensä	48 978	100,0	66 987 758	100,0	447 953 908	100,0

E29 Omistukset muissa yrityksissä

Tytäryritykset

	2012		2011	
	Osuus kaikista osakkeista	Kirjan- pitoarvo	Osuus kaikista osakkeista	Kirjan- pitoarvo
Rahoitustoiminta				
Aktia Pankki Oyj, Helsinki	100,0	237 558	100,0	207 558
Hsp-Rahoitus Oy (fuusioitu Aktia Oyj:hin 2012), Helsinki	-	-	100,0	589
Kiinteistöväilytystoiminta				
Aktia Kiinteistöväilytys Oy, Turku	100,0	2 792	100,0	2 792
Vakuutustoiminta				
Aktia Henkivakuutus Oy, Turku	100,0	46 191	100,0	46 191
Aktia Vahinkovakuutus Oy, Helsinki	-	-	100,0	51 248
Muut				
Vasp-Invest Oy, Helsinki	100,0	325	100,0	325
Yhteensä		286 866		308 703

Muilta konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot sekä niille suoritettut rahoituskulut

	2012	2011
Korkotuotot	1 704	1 773
Osinkotuotot	20 000	20 000
Korkokulut	-1 135	-1 573

Rahoitustuotot, netto

	20 568	20 201
--	---------------	---------------

Konserniavustus Aktia Oyj:lle konsernin kokonaan omistamilta tytäryrityksiltä

	1 800	4 080
--	-------	-------

Saamiset samaan konserniin kuuluville yrityksiltä ja velat näille

	2012	2011
Saamiset luottolaitoksilta	3 114	2
Osakkeet ja osuudet konserni- ja omistusyhteisyrityksissä	30 225	30 225
Muut varat	-	4 080
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 493	3 813

Saamiset yhteensä

	34 832	38 120
--	---------------	---------------

Velat luottolaitoksille

	46 500	53 058
--	--------	--------

Siirtovelat ja saadut ennakot

	4 663	4 758
--	-------	-------

Velat yhteensä

	51 163	57 816
--	---------------	---------------

E30 Lähipiiri

Aktia-konsernin johtavassa asemassa olevilla avainhenkilöillä tarkoitetaan Aktia Oyj:n hallintoneuvostoa ja hallituksen jäseniä sekä Aktia Oyj:n johtoa (toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtajat). Lähipiiriin kuuluvat em. johtavassa asemassa olevat avainhenkilöt, näiden perheenjäsenet sekä yhtiöt, joissa avainhenkilöillä on määräysvalta (yli 20 % osakkeista).

Palkat ja palkkiot	2012	2011
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	285	253
Hallituksen jäsenet:		
Dag Wallgren, puheenjohtaja	63	56
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	45	37
Jannica Fagerholm	32	-
Hans Frantz	34	30
Kjell Hedman	31	-
Nils Lampi	31	29
Catharina von Stackelberg-Hammarén	29	-
Kjell Sundström	35	30
Marcus H. Borgström	1	28
Lars-Erik Kvist	1	26
Marina Vahtola	1	26
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies:		
Jussi Laitinen, toimitusjohtaja	360	439
Jarl Sved, toimitusjohtajan sijainen	216	258
Yhteensä	1 161	1 212

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on työnantajan puolelta 18 kuukautta. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika vaihtelee 12 ja 18 kuukauden välillä. Toimitusjohtaja voi jäädä eläkkeelle saavutettuaan 63 vuoden iän. Johtoryhmässä on jäseniä, jotka voivat jäädä eläkkeelle saavutettuaan 60 vuoden iän.

Hallituksen jäsenille maksettiin 10 % vuoden 2012 vuosipalkkiosta A-osakkeiden muodossa. Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin 20 % vuoden 2012 vuosipalkkiosta A-osakkeiden muodossa. Osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 10 698 kappaletta, mikä vastaa 57 719 euroa.

Vuoden 2012 lopussa konsernin avainhenkilöillä on yhteensä 194 506 Aktia Oyj:n A-sarjan osaketta ja 32 909 Aktia Oyj:n R-sarjan osaketta. Tämä vastaa 0,3 % osakkeiden yhteismäärästä ja 0,2 % äänistä.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vuoden 2012 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Konsernin emoyhtiö on Aktia Oyj, jonka kotipaikka on Helsinki. Kopio konsernin tilinpäätöksestä on saatavilla Aktia Oyj:ssä, Mannerheimintie 14, 00100 Helsinki, tai Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.fi.

Emoyhtiön jakokelpoiset voittovarot, mukaan lukien tilikauden voitto, ovat yhteensä 103 574 519,93 euroa ja sijoitetun vapaan pääoman rahasto 85 669 891,69 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että varat käytetään seuraavasti:

- Osinkona maksetaan 0,36 euroa osakkeelta, yhteensä 23 948 020,80 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Osingonjaon jälkeen emoyhtiön jakokelpoiset voittovarot ovat 79 626 449,13 euroa.
- Pääomanpalautuksena maksetaan 0,14 euroa osakkeelta, yhteensä 119,20 euroa oman omistuksen osinko pois lukien. Osingonjaon jälkeen emoyhtiön vapaan pääoman rahasto on 76 356 772,49 euroa.

Helsingissä 28. helmikuuta 2013
Aktia Oyj:n hallitus

Dag Wallgren
puheenjohtaja

Nina Wilkman
varapuheenjohtaja

Sten Eklundh

Hans Frantz

Kjell Hedman

Nils Lampi

Catharina
von Stackelberg-Hammarén

Jussi Laitinen
toimitusjohtaja

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 28. helmikuuta 2013

KPMG Oy Ab

Jari Härmälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Aktia Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aktia Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsinki 28. helmikuuta 2013
KPMG OY AB

Jari Härmälä
KHT

Hallintoneuvoston esitys

Hyväksytty hallintoneuvoston kokouksessa 15.3.2013.

Hallintoneuvosto on tutustunut tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen, tilintarkastuskertomukseen ja tilintarkastajien kertomuksen vuodelta 2012 ja puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista.

Aktia Oyj:n hallintoneuvoston jäsenet

Håkan Mattlin puheenjohtaja	Christina Gestrin varapuheenjohtaja	Patrik Lerche varapuheenjohtaja
Jan-Erik Stenman varapuheenjohtaja	Henrik Sundbäck varapuheenjohtaja	Lorenz Uthardt varapuheenjohtaja
Bo-Gustav Wilson varapuheenjohtaja	Harriet Ahlnäs	Johan Aura
Anna Bertills	Roger Broo	Agneta Eriksson
Håkan Fagerström	Sven-Erik Granholm	Peter Heinström
Gun Kapténs	Erik Karls	Bo Linde
Per Lindgård	Kristina Lyytikäinen	Clas Nyberg
Jorma J. Pitkämäki	Henrik Rehnberg	Gunvor Sarelin-Sjöblom
Peter Simberg	Bengt Sohlberg	Sture Söderholm
Maj-Britt Vääriskoski	Lars Wallin	Mikael Westerback
Ann-Marie Åberg	Marianne Österberg	

Aktia Oyj:n hallinnointiraportti

Aktia Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 28.2.2013. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

Hallinnointitapaan liittyvät suositukset

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi). Aktia noudattaa Hallinnointikoodin suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta), 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät) ja 40 (palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys).

Poikkeukset suosituksista

Suosituksista 8 ja 40 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa valita Aktian hallitus,

päätää hallituksen jäsenten palkkioista sekä päätää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätöksentekojärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön paikallisstrategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

Hallinnointikoodi verkossa

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Hallituksen kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallitus vuonna 2012:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Jannica Fagerholm	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä, toimitusjohtaja, Landshypotek
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy
Kjell Sundström	1960	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja

Aktian hallitus vuonna 2013:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, väitöskirjan valmistelu
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Jannica Fagerholm *	1961	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Kjell Hedman	1951	liiketaloustieteilijä, toimitusjohtaja, Landshypotek
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Catharina von Stackelberg-Hammarén	1970	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy

* 1.1.–27.2.2013

Hallituksen arvion mukaan hallituksen jäsenet Sten Eklundh, Jannica Fagerholm, Hans Frantz, Kjell Hedman, Nils Lampi, Dag Wallgren ja Nina Wilkman ovat Hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Kartoitettaessa riippuvuussuhteita Hallinnointikoodissa tarkoitettuihin merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänen kokonaismäärästä) on todettu, että hallituksen varapuheenjohtaja Nina Wilkman on Stiftelsen Tre Smeder -säätiön hallituksen jäsen ja hallituksen jäsen Jannica Fagerholm on Elinkorkolaitos Hereditaksen johtokunnan jäsen. Sten Eklundh, Hans Frantz, Nils Lampi, Catharina von Stackelberg-Hammarén ja Dag Wallgren eivät ole riippuvuussuhteessa merkittäviin osakkeenomistajiin.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapaissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuu-
lua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Vuonna 2012 hallitus piti 12 kokousta. Lisäksi hallitus teki 9 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

Hallituksen jäsenten läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Wallgren Dag, puh.joht.	12/12
Fagerholm Jannica.....	12/12
Frantz Hans	11/12
Hedman Kjell.....	12/12
Lampi Nils.....	10/12
von Stackelberg-Hammarén Catharina.....	12/12
Sundström Kjell.....	11/12
Wilkman Nina, varapuh.joht.	11/12

Hallituksen valiokuntien kokoonpano ja tehtävät

Hallitus on nimittänyt keskuudestaan kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määräytyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsitellyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itsenäisiä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pää-

omanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Vuonna 2012 valiokunta piti 8 kokousta.

Riskivaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Sundström Kjell, puh.joht.	8/8
Hedman Kjell.....	7/8
Wallgren Dag	8/8

Riskivaliokunnan jäsenet vuonna 2013:

Eklundh Sten puh.joht.
Hedman Kjell
Wallgren Dag

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpäätösten ja osavuositarkastusten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman ja päättää sääntöjen noudattamista valvovan yksikön vuosisuunnitelmasta, rutiineista ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Vuonna 2012 valiokunta piti 9 kokousta.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012:

Wilkman Nina, puh.joht.....	9/9
Fagerholm Jannica.....	9/9
Frantz Hans	9/9
Lampi Nils.....	8/9

Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2013:

Wilkman Nina, puh.joht.
Fagerholm Jannica (1.1.-27.2.2013)
Frantz Hans
Lampi Nils

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Vuonna 2012 valiokunta piti 4 kokousta.

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet ja näiden läsnäolo kokouksissa vuonna 2012

Wallgren Dag, puh.joht.	4/4
Frantz Hans	4/4
von Stackelberg-Hammarén Catharina.....	4/4
Wilkman Nina.....	3/4

Palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet vuonna 2013

Wallgren Dag, puh.joht.
Frantz Hans
von Stackelberg-Hammarén Catharina
Wilkman Nina

Hallintoneuvoston kokoonpano ja tehtävät

Aktian hallintoneuvosto vuonna 2012:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Håkan Mattlin, puheenjohtaja	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohdaja
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, kansanedustaja
Patrik Lerche, varapuheenjohtaja	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Jan-Erik Stenman, varapuheenjohtaja	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1947	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	1944	agrologi, valtiotieteen maisteri, eräneuvos
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri, tarkastuspäällikkö
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori
Johan Aura	1972	kasvatustieteen maisteri, kansliapäällikkö
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, toimitusjohtaja
Roger Broo	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja
Sven-Erik Granholm	1951	diplomiekonomi
Peter Heinström	1944	konsuli
Gun Kapténs	1957	valtiotieteen kandidaatti, ministerin erityisavustaja
Erik Karls	1947	maanviljelijä, toimitusjohtaja
Bo Linde	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos
Per Lindgård	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Clas Nyberg	1953	diplomi-insinööri, maatalous- ja turismiyrittäjä
Jorma J. Pitkämäki	1953	kauppatieteiden maisteri, ylijohdaja
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, kirjailija, taiteilija
Peter Simberg	1954	agrologi
Bengt Sohlberg	1950	agrologi, maatalousyrittäjä
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	ylioppilasmaisteri, taluspäällikkö
Lars Wallin	1953	ylioppilasmaisteri, huoltopäällikkö
Mikael Westerback	1948	kamarineuvos
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Marianne Österberg	1960	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä 3 vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa vuonna 2012, ja hallintoneuvoston jäsenten kokouksiin osallistumisprosentti oli keskimäärin 86.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsitelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaistrategiaa koskevista päätök-

sistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaussitoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluivat 1.1.–16.4.2012 Henry Wiklund (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluivat 10.5.–31.12.2012 Håkan Mattlin (puheenjohtaja), Christina Gestrin, Patrik Lerche, Jan-Erik Stenman, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson. Puheenjohtajisto piti 4 pöytäkirjallista kokousta vuonna 2012, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 93.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tarkemmin hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa sekä raportoida havainnoistaan hallintoneuvostolle. Tarkastusvaliokunta kuulee myös ulkoisia ja sisäisiä tilintarkastajia sekä compliance-toimintaa näiden havainnoista. Tarkastusvaliokuntaa kuuluivat 1.1.2012–16.4.2012 Henry Wiklund (puheenjohtaja), Anna Bertills, Gun Kapténs, Erik Karls, Bengt Sohlberg, Lars Wallin ja Mikael Westerback. Tarkastusvaliokuntaa kuuluivat 10.5.–31.12.2012 Håkan Mattlin (puheenjohtaja), Anna Bertills, Sven-Erik Granholm, Gun Kapténs, Erik Karls, Bengt Sohlberg, Lars Wallin ja Mikael Westerback. Tarkastusvaliokunta piti vuoden 2012 aikana yhden kokouksen, johon jäsenet osallistuivat 89-prosenttisesti.

Toimitusjohtaja ja hänen tehtävänsä

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistelee hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on myös Aktian johtoryhmän puheenjohtaja.

Taloudellisen raportoinnin yhteydessä käytettävät sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan järjestelmien tärkeimmät piirteet Aktia Oyj -konsernissa

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointiritiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyttä pistokokein. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimitetty segmentticontrollerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpito palveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpito palvelut käsittävät myös arvopaperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistusyhteisyys kaikkein merkittävimmissä palveluntarjoajayhtiössä, ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista, ei osallistu suoraan liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyyseillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektin sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosi- ja vuosikertomuksen muodossa. Tarkastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosi- ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositioiden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyysojen validointi, pääoman allokointi sekä riskinhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsitellä kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.

Hallitus

Vasemmalta oikealle

maaliskuussa 2013

Dag Wallgren

s. 1961

hallituksen puheenjohtaja, *hallituksen palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan puheenjohtaja sekä riskivaliokunnan jäsen* kauppatieteiden maisteri toimitusjohtaja, Svenska litteratursällskapet i Finland r.f. Hallituksessa vuodesta 2003 (puheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 1 975, R-osakkeita 525

Kjell Hedman

s. 1951

hallituksen riskivaliokunnan jäsen liiketaloustieteilijä toimitusjohtaja, Landshypotek AB Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Nina Wilkman

s. 1958

hallituksen varapuheenjohtaja, *hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja sekä palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen* varatuomari väitöskirjan valmistelu, Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta Hallituksessa vuodesta 2006 (varapuheenjohtaja 2010–)
Osakeomistus: A-osakkeita 963, R-osakkeita 100

Nils Lampi

s. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsen diplomiekonomi konsernijohtaja, Wiklöf Holding Ab Hallituksessa vuodesta 2010
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Catharina von Stackelberg-Hammarén

s. 1970

hallituksen palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen kauppatieteiden maisteri toimitusjohtaja, Marketing Clinic Oy Hallituksessa vuodesta 2012
Osakeomistus: A-osakkeita 367

Sten Eklundh

s. 1960

hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtaja kauppatieteiden maisteri Hallituksessa vuodesta 2013
Osakeomistus: A-osakkeita 10 161

Hans Frantz

s. 1948

hallituksen tarkastusvaliokunnan sekä palkitsemis- ja corporate governance- valiokunnan jäsen valtiotieteen lisensiaatti sosiaali- ja terveyshallinnon yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu, Hallituksessa vuodesta 2003
Osakeomistus: A-osakkeita 967, R-osakkeita 262

Konsernijohto

Vasemmalta oikealle

maaliskuussa 2013

Jussi Laitinen

s. 1956
toimitusjohtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2008
Osakeomistus: A-osakkeita 23 812

Jarl Sved

s. 1954
varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen,
CRO
varatuomari
Aktiassa vuodesta 1980
Osakeomistus: A-osakkeita 49 903
R-osakkeita 19 658

Stefan Björkman

s. 1963
varatoimitusjohtaja
diplomi-insinööri
Aktiassa vuodesta 2006
Osakeomistus: A-osakkeita 12 154

Taru Narvanmaa

s. 1963
varatoimitusjohtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2007
Osakeomistus: A-osakkeita 25 567,
R-osakkeita 5 000

Fredrik Westerholm

s. 1972
talousjohtaja, CFO
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 2007
Osakeomistus: -

Magnus Weurlander

s. 1964
johtaja
kauppatieteiden maisteri
Aktiassa vuodesta 1990
Osakeomistus: A-osakkeita 4 600

Kalenteri 2013

9.4.2013	Varsinainen yhtiökokous
7.5.2013	Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2013
6.8.2013	Osavuositarkastus tammi-kesäkuu 2013
7.11.2013	Osavuositarkastus tammi-syyskuu 2013

YHTIÖKOKOUS 9.4.2013

Aktia Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään 9. huhtikuuta 2013 kello 16.00 Vanhalla Ylioppilastalolla, Mannerheimintie 3, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneet pääsevät sisään ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan kello 15.00.

Osallistuminen ja ilmoittautuminen

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 26.3.2013 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka on merkitty yhtiön osakkeenomistajaluetteloon ja joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua viimeistään 3.4.2013 kello 16.00, jona ajankohtana ilmoituksen tulee olla yhtiön saatavilla.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- yhtiön verkkosivuilla www.aktia.fi;
- puhelimitse numeroon 0800 0 2474 (arkisin klo 8–20);
- faksilla numeroon 010 247 6568; tai
- kirjeitse osoitteeseen Aktia Oyj / Konsernin lakiasiat, PL 207, 00101 Helsinki.

Ilmoittautumisen yhteydessä osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan nimi ja henkilötunnus tai Y-tunnus sekä mahdollisen asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Aktia Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Osinko

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2012 maksetaan osinkoa 0,36 euroa osakkeelta. Lisäksi hallitus ehdottaa 0,14 euron pääomanpalautusta osakkeelta. Oikeus osinkoon ja pääomanpalautukseen on osakkeenomistajalla, joka on osingon täsmäytyspäivänä 12.4.2013 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko ja pääomanpalautus maksetaan Euroclear Finland Oy:n sääntöjen mukaisesti 19.4.2013.

Yhteystiedot

Aktia Oyj
PL 207
Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki
Puh. 010 247 5000
Faksi 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.fi
Yhteys: aktia@aktia.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi
Y-tunnus: 0108664-3
BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Aktia

Näkee jokaisessa asiakkaassaan ihmisen.